የእግዚአብሔር ፅድቅ የእኛ መቤገዤት

በጃኪይ ኦሼ
የተዘጋጀ

ከእዝራ፤ ከነህምያ እና ከነብያት መፃህፍት እና ምዕራፎች የተወሰዱ ታሪኮች

ትምህርት 1፡ እግዚአብሔር ሲመለከት …… እግዚአብሔር ተወ — ዮናስ

ትምህርት 2፡ ከሁሉ በላይ የሆነው የእርሱ አገልጋዮች…… ዳንኤል እና ጓደኞቹ

ትምህርት 3፡ የህያው አምላክ አገልጋይ…… ዳንኤል እና ንጉስ ዳርዮስ

ትምህርት 4፡ ለዚህን ጊዜ…… አስቴር

ትምህርት 5፡ የእግዚአብሄር መልካም እጅ — እዝራ

ትምህርት 6፡ አንተ ፃዲቅ ነህ— ነህምያ

"…አንተን እንዳልበድል ቃልህን በልቤ ሰወርሁt…"

መዝሙር 119:11

በቴንዝ ፖወር ፐብሊሺንግ የተዘጋጀ

©2015 በክሮስ ኮኔክት አገልግሎት

መብቱ በህግ የተጠበቀ ነው።

መቅድም

አስደናቂ የሆነውን የህይወት ጉዞአችሁን ጀምራችኋል። ይህ ጉዞአችሁ ልዩ ነው፤ይህንን ጉዞ ልዩ የሚያደርገው መፅሐፍ ቅዱስን በማወቅ ለማደግ በምታደርጉት የጋለ ፍላጎታችሁ ነው። እግዚአብሔር በቃሉ እውቀት እንዲያበለፅጋችሁ የምታደርጉት ትጋት እጅግ የሚበረታታ ነው። እግዚአብሔር ለህይወታችሁ የሰጠውን የተስፋ ቃል በማወቅ እና ቃሉን በማጥናት ህይወታችሁን የደስታ ህይወት አድርጉት።

ይህንን የመጽሐፍ ቅዱስ ጥናት በምትከታተሉበት ወቅት በእጃችሁ ላይ እንዲኖሩ የሚገባቸው ነገሮ አሉ። እነርሱም፤

1. የዚህ ጥናት መመሪያ መጽሐፍ። "የእግዚአብሔር ፅድቅ የእኛ መቤዤት የሚለው" ማለት ነው።
2. አንድ መጽሐፍ ቅዱስ። መጽሐፍ ቅዱስን በምትገዙበት ወቅት የምትገዙት ትርጉም እነዚህን ያካተተ ቢሆን ይመከራል

   ሀ. በእያንዳንዱ ገፅ ላይ ማጣቀሻ ያለው፤ ማጣቀሻውም በገፁ መካከል ቢሆን ይመረጣል።

   ለ. በመጽሐፍ ቅዱሱ የመጨረሻ ክፍል ጥቅስ ማውጫ ያለው።

   ሐ. እንዲሁ ደግሞ የተለያዩ ታሪካዊ ካርታዎችን ያካተተ ቢሆን መልካም ነው።
3. አንድ እስክርቢቶ ወይንም እርሳስ።
4. አንድ ማስተወሻ መያዣ ደብተር።

   ከላይ በተራ ቁጥር ሁለት ስር እንደተዘረዘረው አንድ ሰው እነዚህን ያሟላ መጽሐፍ ቅዱስ ገዝቶ በእጁ ከያዘ ለጥናቱ በደንብ ተዘጋጅቷል ማለት ነው። እናም ከዚህ በኋላ የሚመጡትን ጥናቶች በሙሉ በመልካም ሁኔታ ማጥናት ይችላል። ሆኖም ግን ይህ ጥናት መጽሐፍ ቅዱስን ለማጥናት የምታደርጉት የመጀመሪያ ጥናት ከሆነ፣ ከዚህ አስቀድማችሁ የመጽሐፍ ቅዱስ ዳሰሳ የሚለውን ጥናት መጀመሪያ ብታጠኑት ይበልጥ ይመከራል። ይህንን የመጽሐፍ ቅዱስ ዳሰሳ የሚለውን ጥናት ማጥናታችሁ በምታገኙት እውቀት እና በምታደርጉት ጥናት ላይ መተማመን እንድትችሉ ያግዛችኋል።

   ግን እዚህ ጋር ልብ እንድትሉ የምንፈልገው ነገር ቢኖር የመጽሐፍ ቅዱስ ዳሰሳ የሚለውን ጥናት ማጥናታችሁ ይህንን ጥናት በሚገባ እንድትረዱ ያግዛቸኋል እንጂ የግዴታ አለመሆኑን ነው። እናም አንድ ሰው ያንን ጥናት ሳያጠና ይህንን ጥናት ቢጀምር ምንም የሚገጥመው ችግር አይኖርም።

ይህንን ጥናት በምታጠኑበት ወቅት አንድ በጣም የነካችሁ ክፍል ካለ በዚያ ስፍራ መጽሐፍ ቅዱሳችሁ ላይ ምልክት ለማድረግም አትፍሩ። የማጥኛ መጽሐፋችሁ ስለሆነ ከዚያ በኋላ ተመልሳችሁ ለማየት ይረዳችኋል። የራሳችሁ መጽሐፍ ነውና የፈለጋችሁበት ቦታ ላይ ምልክት በማድረግ የፈለጋችሁበት ቦታ ላይ ደግሞ ማስታወሻ በመያዝ እንደሚመቻችሁ አድርጋችሁ አጥኑት። ከፈለጋችሁ ደግሞ ከላይ እንዳልነው የማስታወሻ ደብተር ገዝታችሁ በዚያ ላይ ሃሳባችሁን ሁሉ መፃፍ ትችላላችሁ። በማስታወሻ ደብተራችሁ ላይ ማስታወሻችሁን ጻፉበት፣ ጥያቄ የፈጠረባችሁ ነገር ካለም ምልክት አድርጉበት፣ እናም ደግሞ መጽሐፍ ቅዱስ ጥናታችሁ ከየት ተነስቶ ወደ የት እየሄደ እንደሆነም ዘግቡበት።

ይህ የመጽሐፍ ቅዱስ ጥናት የተዘጋጀው እያንዳንዳችሁ በግላችሁ ማጥናት እንድትችሉ ተደርጎ ነው። እናም በስርአት ፕሮግራም አውጥታችሁ ካነበባችሁት ያለምንም ችግር ብዙ በረከትን አግኝታችሁበት መጨረስ ትችላላችሁ። እንዲሁም ደግሞ ጥናቱን በምታነቡበት ወቅት አዳዲስ ሃሳቦችን ታገኛላችሁ፣ የእናንተን የማሰላሰል እና የማሰብ አቅም የሚፈትኑ ጥያቄዎችን ታያላችሁ።

ከዚህም ባለፈ የተለያዩ ጓደኞቻችሁን ጋብዛችሁ እነዚህን ጥያቄዎች እየተወያያችሁ ብትሰሩ ብዙ ትጠቀሙበታላችሁ።

ጥናታችሁ የተባረከ እና የደስታ እንዲሆን እንመኝላችኋለን። እግዚአብሔር በቃሉ ሲናገራችሁ ተቀባይ ልቦናንን እንዲሰጣችሁ እንፀልያለን። ይህ የመጽሐፍ ቅዱስ ጥናት እግዚአብሔር አባታችን በልጁ በክርስቶስ ኢየሱስ ለእኛ የገለጠውን ታላቅ ፍቅር የምንረዳበት እና በእርሱ በኩል ያገኘነውን ደስታ እና ሰላም የምንጨብጥበት እንዲሆን ምኞታችን ነው።

መግቢያ

"የእግዚአብሄር ፅድቅ የእኛ መቤዤት" የሚለው የመፅሐፍ ቅዱስ ጥናት በቢሉይ ኪዳን ውስጥ ወደ ተፃፈው የእስራኤል ታሪክ ጥናታችን ፍፃሜ ያመጣናል። በትንቢተ ዮናስ እና በትንቢተ ዳንኤል ውስጥ የተፃፉትን ሶስት ታሪኮችን ትኩረት ሰጥተን እንመለከታለን። እነዚህም ታሪኮች የተለያዩ ታሪካዊ ሰዎች ያስተዋውቁናል። እነርሱም ዮናስ፤ዳንኤል፤ ስድራቅ ፤ሚሳቅ እና አብድናጎ ናቸው። በተጨማሪም የአስቴርን፤የእዝራን እና የነህሚያን መፃህፍት እናጠናቸዋለን። እንደገናም እግዚአብሄር ለህዝቡ ያለውን ታማኝነት እና አላማውን ለመፈፀም በተለያየ ሰዎች ህይወት ውስጥ የሰራቸውን ስራዎች እንመለከታለን።

ይህ ጥናት የሚጀምረው ነቢያት ማን እንደነበሩ፤እንደ እግዚአብሄር ነቢይነታቸው አላማቸው ምን እንደነበረ ዳሰሳ በማድረግ ነው። ከዚያም እነዚህ ታሪካዊ ሰዎች የኖሩበትን እና ያገለገሉበት ታሪካዊ መቼት (መች እና የት እንደነበሩ) እንመለከታለን።

ሀ) ከእስራኤላውያ ቅድመ ምርኮ ታሪክ ወይንም ከምርኮ በፊት ተብሎ በሚታወቀው ታሪካቸው፤ እስራኤል (የሰሜኑ ክፍል) እና ይሁዳ (የደቡቡ ክፍል) ተብሎ የሚታወቁትን በአሶራውያን እና በባብሎናውያ ጦር ሰራዊት በተለያዩ ጊዚያት ከመሸነፋቸው እና ከመማረካቸው በፊት የነበረውን ታሪክ፤

ለ) በባቢሎናውያን እና በፋርሶች አገዛዝ ዘመን የነበውን የይሁዳን 70 የምርኮ አመታት ታሪክ እንዲሁም

ሐ) ንጉስ ቂሮስ እና ንጉስ ዳርዩስ እስራኤላውያ ወደ እየሩሳሌም እንዲመለሱ ከፈቀዱ በኂላ የነበረው የድህረ ምርኮ ታሪክን እንማራለን።

ጥቂት ጊዜ ውሰዱና በመፅሐፍ ቅዱስ የመጀመሪያዎቹ ገፆች ላይ የመፅሐፍ ቅዱስን መፅሐፍት ማውጫ ገፅ ተመልከቱ። ጥናታችንን ስንቀጥል አንድ የምንገነዘበው ነገር አለ፤ ያም የመፅሐፍ ቅዱስ መፅሐፍት በቅደም ተከተል የተቀመጡት ታሪካዊ ቅደም ተከተላቸውን ተከትለው ሳይሆን በምድብ በምድብ ተከፋለው ነው። ለምሳሌ ያህል አምስቱ የሙሴ መፃህፍት ወይንም የህግ መፃህፍት፤ ከዚያም ከመፅሐፈ ኢያሱ እስከ መፅሐፈ አስቴር ያሉት አስራ ሁለት መፃህፍት የእስራኤልን ታሪክ የያዙ ናቸው። የነቢያት መፅሐፍት የሚጀምሩት ከትንቢተ ኢሳያስ መፅሐፍ ሲሆን እስከ ትንቢተ

ምልክያስ ድረስ ይቀጥላል፡፡ ነብያቱ መልዕክታቸውን የተናገሩት ለተወሰነ ህዝብ እና በተወሰነ ጊዜ እና በታሪካዊ ወቅት ነበር፡፡ እነዚህም ታሪካዊ ከስተቶች በአንደኛ እና ሁለተኛ መፅሐፈ ነገስት፤ በአንደኛ እና ሁለተኛ መፅሐፈ ዜና መዋዕል፤ በመፅሐፈ አስቴር፤በመፅሐፈ እዝራ እና በመፅሐፈ ነህምያ ውስጥ ተፅፈው ይገኛሉ፡፡

የመፅሐፍ ቅዱስን ታሪካዊ ካርታዎችን ስታጠኑ እንዴት ሰዎች ከተስፋይቱ ምድር ወደ ምርኮ አገር ምርኮኛ ሆነው እንደተጓዙ ትረዳችሁ፡፡ ይህንን ጉዞ ማጥናት አስፈላጊ የሚሆንበት ምክያት አሁን እንደአለንበት ዘመን (21ኛው ክፍለ ዘመን) አይነት ፈጣን እና ምቹ የሆነ የመጓጓዣ ቴክኖሎጂ በሌለበት በዚያን ወቅት ረጅሙን የምድረ በዳ መንገድ በእግራቸው መጓዛቸውን እንድንገነዘብ ስለሚያደርግ ነው፡፡

ለጥናቱ ተዘጋጁ ! በመፅሐፍ ቅዱስ ጥናቱም ተደሰቱ፡፡ ይህንን ጥናት ስታካሂዱ እና ወደ ትግበራ ስትመጡ አዳዲስ መፅሐፍ ቅዱሳዊ ሃሳቦችን፤ትምህርቶችን፤ታሪኮችን እና አስተሳሰቦችን ለመረዳት እና የራሳችሁ ለማድረግ እንዲሁም በስራ ላይ ለማዋል ጥረት አድርጉ፡፡ ጌታ ለልባችሁ የሚናገርበትን ስፍራ አስተውሉ፡፡ ዮናስ የአሳ ነባሪ ሆድ ውስጥ ሆኖ ፀለየ፤ ዳንኤል ደግሞ የአንበሳ ዋሻ ውስጥ ሆኖ ፀለየ፡፡ ስድራቅ ፤ሚሳቅ እና አብድናጎ እስራታቸው ተፈትቶ በእቶን እሳት ውስጥ ተመላለሱ፤ እንዲሁም አስቴር በንጉሱ ፊት በድፍረት ቆመች፡፡ ምናልባትም ከበርካታ የእስር እና የምርኮ አመታት በኋላ ወደ ተስፋይቱ ምድር ለመመለስ ከተሰባሰቡት ሰዎች መካከል ልትሆኑ ትችላላችሁ፡፡ ምንአልባትም ወደፊት ሊሆን የሚችለውን ነገር ካለማወቃችሁ የተነሳ በፍርሃት ውስጥ ልትሆኑ ትችላላችሁ፡፡ በእንደዚህ ዓይነት ሁኔታ ውስጥ አልፋችሁ የማታውቁ ከሆነ አካባቢያችሁን ማስተዋልን አትርሱ፡፡ እናንተ የምትጓዙት ከብዙ ሰዎች ጋር ነው፡፡ እኛ የምንጓዘው ያለፈውን ታሪካችንን የተቤዠው እና ለወደፊቱ ህይወታችን ተስፋን ከሰጠን ከአምላካችን ከእግዚአብሔር ጋር ነው፡፡

ጥናታችንን ከመጀመራችን በፊት መታወቅ የሚገባው ነገር... መቤዠት ማለት አንድን ነገር ወይም አንድን ሰው እንደገና መግዛት እና የራስ ማድረግ ማለት ነው፡፡ መቤዠት አስፈላጊው ክፍያ ስለተፈፀመ ከተያዙበት ነገር መለቀቅ ወይንም ነፃ መውጣት ነው፡፡

መቤዠትን የአገኘ ሰው አርነት የወጣ ወይንም ነፃ የሆነ ሰው ነው፡፡ በዚህ ክፍል ውስጥ እግዚአብሄር ህዝቡን መቤዠቱን እናጠናለን፡፡

እግዚአብሔር እስራኤላውያንን ከግብፅ ምድር ከአራት መቶ አመታት በላይ ከሆነ የባርነት ኑሮ እና ህይወት ተቤዣቸው (ዘፀአት 1 - 14)፡፡ አሁን ደግሞ እስራኤላውያን ከምርኮ አገር ሲመለሱ እና እግዚአብሔር እንደገና በተስፋይቱ ምድር ሲያቋቅማቸው እንመለከታለን፡፡

መፅሐፍ ቅዱስ የሚነገረን እግዚአብሔር እኛን ሲቤዠን እና ነፃ ሲያወጣን በፊቱ በፅድቅ፤ ይቅር የተባለ፤ የሚወደድ እና የዘላለም ህይወት ወራሾች እንድንሆን ነው፡፡ እግዚአብሔር ለህዝቡ ለእስራኤል ያደረገውን የመቤዠት ስራ ተመልከቱ፤ ጥናታችሁንም ቅጥሉ፡፡

ክፍል አንድ

እግዚአብሔር ሲመለከት … እግዚአብሔር ተወ

ትንቢተ ዮናስ 1 - 4 — የዮናስ ታሪክ

የክፍል አንድ ቅኝት

ቅኝት

መግቢያ

ትምህርት 1፡ ትንቢተ ዮናስ

- የነቢዩ ስራ
- ታሪካዊ ዳራ
- የእግዚአብሔር ትዕዛዝ
- የዮናስ ምላሽ
- በአሳው ሆድ ውስጥ
- ጉዞ ወደ ነኔዌ
- የእግዚአብሔር ርህራሄ እና ምህረት
- ግን

መግቢያ

እግዚአብሔር ለሚሰጠን ትዕዛዝ የምንሰጠው ምላሽ ሁልጊዜ ከመታዘዝ የሆነ ምላሽ አይደለም፡፡ ዮናስ ለእግዚአብሔር "እሺ" ማለትን አልፈለገም፡፡ በዚህ ክፍል ውስጥ እግዚአብሔር ዮናስን ምን እንደጠየቀው እና የዮናስ ምላሽ ምን እንደ ነበር አስተውሉ፡፡ የዮናስን አደገኛ የሆነ አለመታዘዝ እግዚአብሔር ምን አደረገው? የዮናስ አለመታዘዝ እንዴት አድርጎ ነው በአካባቢው ባሉት ሰዎች ላይ ተፅዕኖ የሚያመው? እግዚአብሔር በዮናስ ተስፋ ቆረጠ? እግዚአብሔር በእኛ ተስፋ ይቆርጣል?

ትንቢተ ዮናስ ስታጠኑ "ግን" የሚለውን ቃል ስታገኙ አክብቡት ወይንም አቅልሙት፡፡ መፅሐፉን አንብባችሁ ስትጨርሱ "ግን" የሚለው ቃል ምን ያህል እንደተደጋገመ አስተውሉ፡፡ ጊዜ ውሰዱ እና በዮናስ ህይወት ውስጥ የተለያዩ "ግን" የተባሉትን ጉዳዮችን አስተያየት ስጡባቸው፡፡ በህይወታችሁ ውስጥ "ግን" የሚለው አባባል የሚያመባችሁን ልዩነትን አጢኑ፡፡

ትንቢተ ዮናስ 2:10 እንዲህ ይላል፤ "እኔ ግን በምስጋና ቃል እሠዋልሃለሁ የተሳልሁትንም እከፍላለሁ፡፡ ደኅንነት ከእግዚአብሔር ዘንድ ነው!" የእግዚአብሔር ፍቅር ከዮናስ አለመታዘዝ እና አመፅ ይበልጣል፡፡ እግዚአብሔር ለዮናስ ንስሃ የሚገባ ልብን፤ በውዳሴ እና በምስጋና ለጌታ ምላሽን የሚሰጥን ልብ ሰጠው፤ የእግዚአብሄር ተስፋ በራሱ ፅኑ ፍቅር ላይ የተመሰረተ ነው፡፡

ክፍል 1

መግቢያ

የቢሉይ ኪዳን መፃህፍት የሆኑት ከትንቢተ ኢሳያስ እስከ ትንቢተ ሚልክያስ ድረስ ያሉት መፃህፍት የተፃፉት በነቢያት ነው፡፡ እነዚህ ሰዎች በእግዚአብሔር መንፈስ የተሞሉ፤ ለሰዎች፡ ለነገስታት እና ለካህናት የጌታን ቃል ያስተላለፉ ወይንም የተናገሩ ናቸው፡፡ ከዚህ በፊት በነበረው "የእግዚአብሔር ምህረት የእኛ ድነት" በሚለው የመፅሐፍ ቅዱስ ጥናታችን ስለነገስታት እና ስለተወሰኑ ነብያት በአንደኛ እና ሁለተኛ መፅሐፈ ነገስት እንዲሁም በአንደኛ እና ሁለተኛ ዜና መዋልዕ ውስጥ ተመልክተናል፡፡ ጥናቱ እንደ ኢሳያስ እና ኤርሚያስ ሳይሆን ኤልያስ እና ኤልሳዕ የተባሉትን ሁለት ለየት ያሉትን ነቢያቶችን ጥናቱ አጠቃልሏል፡፡

አስተምሮ

ይህ ጊዜ ነቢያት ማን እንደነበሩ እና እንደ ነቢይ አላማቸው ምን እንደነበረ ለመከለስ መልካም አጋጣሚ ነው፡፡ ምንም እንኳን ህዝቡ የእርሱን አመራር እና አገዛዝ ከህይወታቸው ለማስወገድ ጣኦታትን በማምለክ እያመነዘሩና ክፉ ማድረግን ተያይዘው ቢቀጥሉበትም እግዚአብሔር ግን ያለማቋረጥ በፅኑ ፍቅሩ ይወዳቸው ነበር፡፡ የእርሱ ዋናው ፍላጎት የእርሱ ከሆኑት እና እርሱ ከመረጣቸው ህዝቦች ጋር ግንኙነቱን አጥብቆ መቀጠል ነው፡፡ ነቢያት ዋናው ተግባራቸው እግዚአብሔር ህዝቡ ወደ እርሱ እንዲመለሱ በሚያደርገው ጥሪ የእርሱ ድምፅ ሆነው ማገልገል ነው፡፡

እነዚህ መልዕክተኞች በእግዚአብሔር የተመረጡ ሲሆኑ ዋናው ተግባራቸው እስራኤላውያን በህይወታቸው ለመከተል ከመረጡት ክፉ መንገድ የተነሳ የፍርድን ቃል ማወጅ ነበር፡፡ እነርሱ ጌታን ትተው "በዓልን" እና የፍቅር አምላክ የሚሏትን "አስታሮትን" ወድቀው በመስገድ ያመልኳቸው ነበር፡፡ የእነርሱ የባዕድ አምልኮ የጥንቆላን፤መተትን፤ሟርትን መለማመድን፤የተለያዩ መናፍስትን ማምለክን እና ሰዎችን በእሳት ውስጥ እያሳለፉ መስዋዕት አድርጎ ማቅረብን ያጠቃለለ ነበር፡፡

እግዚአብሔር ህዝቡ ከክፉ መንገዳቸው እንዲመለሱ እና ከእርሱ ጋር ያላቸውን ግንኙነት እንዲያድሱ የምህረቱን ተስፋ እየሰጠ በነቢያቱ በኩል ጥሪውን ያስተላልፍ ነበር። በዋናነት ነቢያቱ የእግዚአብሔርን ህዝብ የተሳሳተ አቅጣጫቸውን እንዲቀይሩ እንዲሁም ሊዳኛቸው እና ሊቤዣቸው ወደሚመጣው ፃዲቅ ወደ ሆነው እየሱስ ክርስቶስ ያመላክቱ ነበር (ትንቢተ ኤርሚያስ 23:5-6) ።

በዚህ ጥናት ውስጥ ስለነቢያት ሶስት ዓይነት ስራዎች እንመለከታለን። 1)የእግዚአብሔርን ፍርድ ማወጅ 2) የእግዚአብሄርን ህዝብ ለንስሐ መጥራት - ሰዎች ክፉ ስራቸውን በመተው ወደ እግዚአብሔር እንዲመለሱ መጥራት፤ እንዲሁም 3) የእግዚአብሔርን ምህረት እና ከህዝቡ ጋር ያለውን ግንኙነት ለማደስ የሰጠውን ተስፋ ማወጅ ናቸው።

ታሪካዊ ዳራ ወይም አውድ

ቀጣዩ ከባድ ስራችን የሚሆነው በታሪክ ውስጥ በነገስታቱ የተከናወኑትን ተግባራት እና ነቢያቱም ለነገስታቱ ያወጁዋቸውን የእግዚአብሔርን የፍርድ ታሪካዊ አውዱን ጠብቆ በቅደም ተከተል መረዳቱ ነው። በሁለተኛ ዜና መዋልዕ 36:15-21 ባለው ክፍል ውስጥ የባቢሎን ንጉስ የሆነው ናቡክደናፆር እየሩሳሌምን እንዳፈራረሳት እና ከእልቂቱ የተረፉትን ምርኮኛ አድረጓቸው ወደ ባቢሎን እንደወሰዳቸው እንመለከታለን። እነዚህ ቅሬታዎች በባቢሎን አገር እንደ ባሪያዎች እና አገልጋዮች ሆነው ለሰባ አመታ ኖሩ። በእነዚህ ጊዜያት ውስጥ የፋርስ ንጉስ የባቢሎውያንን ንጉስ አሸንፎት ወደ ስልጣን መጣ።

<u>ቅድመ ምርኮ</u>

በቅድመ ምርኮ አመታት እስራኤላውያ በይሁዳ እና በእስራኤል ውስጥ ይኖሩ ነበር። ኢሳያስ እና ኤርሚያስ ከብዙ ነቢያት መካከል በቅድመ ምርኮ በእየሩሳሌም እና በይሁዳ ለሚኖሩ ሰዎች ትንቢትን ተናግረዋል።

1. በትንቢተ ኢሳያስ 5፡ 4-6 ውስጥ ያለውን የኢሳያስን ማስጠንቀቂያ አንብቡት። ከቁጥር 8-23 ያሉትን ስታነቡ “ወዮላቸው” የሚለውን ቃል አስምሩበት። ኢሳያስ ምዕራፍ 5 ለእራኤላውያ ነቢዩ የሰጣቸው ማስጠንቀቂያዎች ምሳሌ ነው። ይህ ምዕራፍ የወዮላችሁ እና የፍርድ ቃላት የሚገኙበት ምዕራፍ ነው።
   በቁጥር 7 ስለ ወይኑ እርሻ ኢሳያስ የሚናገረው ስለማን ወይንም ማንን እያሰበ ነው?
   ____

ሀ. ጌታን በሰራው ስራ ላይ በአላከበሩት ሰዎች ላይ የተነገረው ፍርድ ምንድነው (ቁጥር 11-15)? ____

____

ለ. ራሳቸውን ከኃጢአት፤ከክፋት እና ሰዎችን ከማሳት ጋር በአቆራኙት እንዲሁም መልካሙን ክፉ፤ክፉውን መልካም በሚሉ፤ ራሳቸውን ጠቢባን በአደረጉ፤ የወይን ጠጅን እየጠጡ በሚሰክሩ ፤ በደለኛውን ችላ በሚሉ እና ፍትህን በሚያጓድሉት ላይ የተነገረው ማስጠንቀቂያ ምንድነው (ቁጥር 18-25)?

____

____

2. በኤርሚያስ 3:6-14 ላይ ያለውን ያንብቡት እና "ከዳተኛይቱ" (የእስራኤል መንግስት) የሚለውን እና "አታላይ" (የይሁዳ መንግስት) የሚሉትን ቃላት አስምሩባቸው፡፡ ኤርሚያስ ፤የሚናገረው ለእግዚአብሔር ታማኝ ስለአልሆነው የእግዚአብሔር ህዝብ ነው፡፡ የእግዚአብሔር ህዝብ ለእግዚአብሔር ታማኝ መሆን ሲገባቸው እነርሱ ግን ጣኦታትን በማምለክ፤ ጠማማነትን እና ክፋትን በመምረጥ አመነዘሩ፡፡

ሀ. ኤርሚያስ ከቁጥር 6-10 ባለው ውስጥ ያስረዳው ስዕላዊ ገለፃ ስለምንድነው?

____

____

ለ. በቁጥር 12 ላይ እግዚአብሔር ስለራሱ ምን አለ?

____

____

ሐ. ከቁጥር 12 -14 ባለው ክፍል ውስጥ በነቢዩ በኩል ለከዳይተኛይቱ እስራኤል ምን የሚል መልዕክትን እግዚአብሔር ላከ?

"ሂድና ይህን ቃል ________________________፥ እንዲህም በል፡፡ ________________________፥ ተመለሽ፥ ይላል እግዚአብሔር ________________________________ በእናንተ ላይ ፊቴን አላደርግም፥ ይላል ______________________፦"(ቁጥር 12 እና 14)፡፡

መ. እግዚአብሔር በቁጥር 13 ኃጢአታቸውን______________________እንዲያደርጉ ጥሪን አቀረበላቸው፡፡

ሐ. እነርሱስ ምን አደረጉ (ቁጥር 13)?

____

____

i. በአምላክሽ በእግዚአብሔር ላይ ________________________________

ii. ____ለእንግዶች እንደ ዘረጋሽ

iii. ቃሌንም እንዳልሰማሽ ____________________ ይላል እግዚአብሔር።

ኢሳያስ እና ኤርሚያስ ለእስራኤል እና ለይሁዳ ህዝብ እና ነገስታት ማስጠንቀቂያን ከእግዚአብሔር ዘንድ የተናገሩ ነቢያት ምሳሌዎች ናቸው። የሰሜኑ መንግስት፤ እስራኤል በጠላት ለመደምሰስ የመጀመሪያው ነበር። በንጉስ ሰልምናሶር እየተመሩ አሶራውያን እስራኤልን በቁጥጥራቸው ስር አደረጉ። ትንቢተ ዮናስ የተፃፈው የእስራኤል መንግስት ከመደምሰሱ በፊት ነበር።

<u>የምርኮ ወቅት</u>

የምርኮ ወቅት የሚባለው እስራኤላውያን በንጉስ ናቡከደነፆር በምትመራው ባቢሎን ውስጥ ተማርከው የኖሩበትን አመታት የሚያመለክት ነው። ትንቢተ ዳንኤል በተወሰነ ደረጃ ህዝቡ እንዴት በንጉስ ናቡከደነፆር በምትመራው ባቢሎን ውስጥ ይኖር እንደነበረ ይዘግባል። የይሁዳ ሰዎች በምርኮ ውስጥ የነበሩበትን ታሪክ የምናጠናው ትንቢተ ዳንኤልን እና መፅሐፈ አስቴርን በማየት ነው። የምርኮው አመታት ያበቃው በ539 ዓመተ ዓለም ወይም ከክርስቶስ ልደት በፊት የፋርስ ንጉስ ቂሮስ ባቢሎንን በአሸነፈበት ወቅት ነበር። ምርኮኞቹ ግን ወደ እየሩሳሌም የተመለሱት ለበርካታ አመታት በቆየ ተከታታይ በሆነ በቡድን በቡድን ሆነው በመመለስ እንቅስቃሴ ነበር።

<u>ድህረ ምርኮ</u>

ድህረ ምርኮ የሚባሉት አመታት እስራኤላውያን በፋርስ ንጉሶች በቂሮስ እና አርጤክስስ ዘመን ወደ እየሩሳሌም መመለስ የጀመሩትን አመታት የሚያመለክት ነው። የመፅሐፈ እዝራ እና ነህምያ ታሪኮች የተፈፀሙት እስራኤላውያን ከምርኮ በኋላ ወደ ተስፋይቱ ምድር ከተመለሱ እና በምድራቸው መኖር ከጀመሩ በኋላ ነው።

በቢሉይ ኪዳን ውስጥ የሚገኙት መፅሐፎች ከዚህ በፊት እንደገለፅነው በታሪካዊ ቅደም ተከተላቸው የተቀመጡ አይደሉም፡፡ “የእግዚአብሔር ፅድቅ የእኛ መበገፔት” የሚለው ጥናት የእራኤላውያንን ታሪክን በሚከተለው ታሪኮች መሰረት ይነግረናል፡፡

1. ዮናስ ወደ ነነዌ መላክ
2. ዳንኤል እና የአንበሳዎች ጉድጓድ
3. ስድራቅ፤ ሚሳቅ እና አብድናጎ እንዲሁም የእቶኑ እሳት
4. አስቴር የፋርስ ንግስት
5. መሪው ዘሩባቤል እና ህግ ሰጪው እዝራ
6. የግንባታ ሰው የሆነው ነህምያ

የማበረታቻ ቃላት፡-

የተለያየ ገፀ - ባህሪያትን በያዙ የተለያዩ ስሞች ፤ በርካታ መሐፍት፤ወይንም በዘመናቱ ቅደም ተከተሎች ብዙም አትደነቁ፡፡ በክፍል አንድ ውስጥ በኢሳያስ እና ኤርሚያስ ስራዎች ስለነቢያት ተግባራት ተዋውቃችኋል፡፡ የቅድመ ምርኮን፤ በባብሎን እና በፋርስ የነበረውን የምርኮ አመታትን እና የድህረ - ምርኮን ታሪካዊ አመታትን በአጭሩ ተመልክታችኋል፡፡ በተጨማሪም በጥናቱ ውስጥ የተካተቱን ታሪኮች በዝርዝር ተመልክታችኋል፡፡ ስለዚህ ቀጥለን የትንቢተ ዮናስ ጥናታችንን እንቀጥላለን፡፡

<u>ትምህርት 2</u>

የቤት ስራ

ትንቢተ ዮናስ አራት ምዕራፎች ያሉት መፅሐፍ ነው፡፡ እነዚህን መፅሐፎች በአንድ ጊዜ አንብቧቸው፡፡ ስለ ዮናስ እና አሳ ነባሪው ታሪክ ደጋግማችሁ አንብቡ፡፡ ክፍሉን ስታነቡ ትኩረታችሁን የሳበውን ቃላት አስምሩበት፡፡

መልመጃ:

1. ትንቢተ ዮናስ 1:1 የጌታ ቃል ወደ ________________ ______________የልጅ እንዲህ ሲል መጣ፡፡ ከመፅሐፍ ቅዱስ 2 ነገስት 14፡ 23-25 አውጡና ትንቢተ ዮናስ 1:1 ካለው ክፍል ጋር አመሳክሩ፡፡

ሀ. በቁጥር 23 ላይ የምንማረው ነገር ስለ እስራኤል ንጉስ ኢዩርብአም ሁለተኛ ነው፡፡ ስለዚህ ንጉስ በቁጥር 24 ላይ የተነገረን ነገር ምንድነው 24?

____

ለ. በቁጥር 25 ላይ የጌታን ቃል ለእርሱ የተናገረው ነቢይ ማን ይባላል ?

____

ሐ. ነቢዩ የመጣው በስተሰሜን የእስራኤል ከተማ ከሆነው ከሐማት ከጋትሔፌር ነው፡፡

2. በትንቢተ ዮናስ 1፡2 የተጠቀሰው ለነቢዩ ዮናስ የመጣለት የጌታ ቃል ምን የሚል ነው 1:2? ____

____

ይህን ታላቅ ከተማ በመፅሐፍ ቅዱሳችሁ መጨረሻ አካባቢ በሚገኘው ካርታ ላይ አመላክቱ፡፡ ይህ ከተማ የት ነው የሚገኘው?

____

3. በቁጥር 3 መሰረት ዮናስ የሰጠው ምላሽ ምን ነበር?

____

አስተምሮ

ዮናስ ወደ ነነዌ እንዲሄድ በእግዚአብሔር ተነገረው፡፡ ይሁን እንጂ እርሱ ከጌታ ሸሸ፡፡ ዮናስ ለጌታ ትዕዛዝ የሰጠውን ምላሽ በደንብ ለመረዳት ስለ ታላቋ ከተማ ነነዌ ማወቅ አለብን፡፡ ነነዌ የአሶራውያን መንግስት ዋና ከተማ ስትሆን ንጉስዋ ደግሞ ስልምናሶር ሲሆን በዘመኑ የነበረው የእስራኤል ንጉስ ደግሞ ሆሴዕ ነው፡፡ ንጉስ ስልምናሶር እስራኤልን ወርሮ በመያዝ እስራኤላውያንን ምርኮኛ አድርጎ ወሰዳቸው (2 ነገስት 17)፡፡ ንጉስ ስልምናሶር እስራኤልን የቅኝ ግዛቱ በማድረግ ሊያስገብራቸው ይፈልጋል፡፡

የአሶራውያን ወረራ የማይቀር ጉዳይ ስለሆነ ጌታ ነቢዩ ዮናስን እንዲህ አለው “ወደ ታላቂቱ ከተማ ወደነነዌ ሂድና እንዲህ በላቸው…” እግዚአብሄር እስራኤልን ለመውረር እየተዘጋጀች ወደምትገኘው አገር ዋና ከተማ ዮናስን እየላከው ነው፡፡ በዚህን ጊዜ ነቢዩ ዮናስ ምን ማድረግ አለበት? እግዚአብሄርስ ምን እያሰበ ነው? ዮናስ ምን እንዲያደርግ ነው እግዚአብሄር እየጠየቀው ያለው፤ተናግሮ መሞት!? ምርኮኛ መሆን? ባሪያ መሆንን? ወይንም የራሱ የሆነውን የጅል ተግባር የሆነውን ሃሳቡን መፈፀም?

የነነዌ ከተማ ከእግዚአብሄር የንስሐ እድል የተሰጣት ለምንድነው? ዮናስ አሶራውያን ወይንም የነነዌ ሰዎች ከእርሱ የተለዩ ህዝብ ስለሆኑ ነው መልዕክቱን ላለማድረስ በተቃራኒ አቅጣጫ የሄደው? እነርሱን እንደክፉ ጠላት መቁጠር ነበረበት?

እነዚህ ጉዳዮች የትንቢተ ዮናስን መፅሐፍ እንድንረዳ ይጠቅሙናል፡፡ እነዚህ ሁኔታዎች ደግሞ የጌታ ቃል ወደ ነቢዩ ዮናስ የመጡበትን ምክንያት እንድናውቅ ያግዙናል፡፡

የማሰላሰል ጥያቄዎች

1. ወደ አንድ ስፍራ እንዲሄድ እግዚአብሄር ቢልከኝ እሄዳለሁ? ህይወቴን አደጋ ላይ ሊጥል ወደሚችል ስፍራ እግዚአብሄር ሂድ ቢለኝ እሄዳለሁ? ወደ ተላኩበት ስፍራ እንዲሄድ ወይንም እንዳልሄድ የሚያደርጉኝ ነገሮች ምንድን ናቸው?

____

____

____

2. እራሴን እንደዮናስ አድርጌ ልቆጥር እችላለሁ? ወደ ተላኩበት ስፍራ እንዳልሄድ የሚያደርጉኝ ነገሮች ምንድን ናቸው?

____

____

<u>**ክፍል 3**</u>

መልመጃ

1. ይሁን እንጂ ዮናስ ሸሽቶ ወደ ______________________ አቀና (ቁጥር 3)፡፡ ተርሴስ የት እንደምትገኝ በትክክል የሚያውቅ ሰው የለም፤ ይሁን እንጂ ወደ ምዕራብ አውሮፓ ሊሆን እንደሚችል ይገመታል፤ ነገር ግን መሄድ የነበረበት በምስራቅ አቅጣጫ ወደነነዌ መሆን ነበረበት ፡፡ እርሱ ግን በግልፅ የተጓዘው በተቃራኒ አቅጣጫ ነበር፡፡
2. በካርታ ላይ ዛብሎን የሚለውን ክልል ፈልጉ እና በኢዮጴም ላይ ምልክት አድርጉበት፡፡ ዮናስም ከኢዮጴም ተነስቶ በመርከብ ወደ ተርሴስ ጉዞውን ቀጠለ፡፡ በቁጥር 3 ላይ በተጠቀሰው መሰረት ወደተርሴስ የሄደበት ምክንያት ምንድነው?

____

____

3. በመርከቢቱ ላይ የደረሰው ነገር በራሳችሁ አገላልፅ ግለፁት

____

____

____

ዮናስ ወዴት ሄደ? ምንስ እያደረገ ነበር?

____

4. የመርከቢቱ ካፒቴን በጣም ተደናቅጧል። ካፒቴኑ ዮናስ ምን እንዲያደርግ ነው የፈለገው(ቁጥር 6)? ____

____

5. የመርከበኞቹስ መፍትሄ ምን ነበር (ቁጥር 7)?

____

6. ውጤቱስ ምን ነበር?

____

7. መርከበኞቹ በፍጥነት ከመንገደኞቹ ጋር ተዋወቁ። የጠየቁትን ጥያቄዎች እስኪ ገምቷቸው። ለእነርሱ ጥያቄዎች የዮናስ መልስ ምን ነበር (ቁጥር 8-9)?

____

____

8. መርከበኞቹ ዮናስ ከጌታ ሸሽቶ እየሄደ እንደሆነ ተረድተዋል፤ማወቅ የፈለጉት ነገር ለምን ከአምላኩ እየሸሸ እንደሆነ ነው። እርሱም ለጠየቁት ጥያቄ ሲመልስላቸው “እኔ ዕብራዊ ነኝ ባሕሩንና የብሱን የፈጠረውን የሰማይን አምላክ እግዚአብሔርን እመልካለሁ አላቸው።” እነርሱ ምንን ማወቅ ነው ፈለጉ (ቁጥር 10)?

____

____

9. ከዚህም በኋላ የዚህን አምላክ ቁጣ ሊያስታግስ የሚችል ነገር ምን እንደሆነ ማወቅ ፈልገዋል። ዮናስን “____”
ብለው ጠየቁት (ቁጥር 11)።
በቁጥር 11 ላይ ለተጠየቀው ጥያቄ የዮናስ ምልስ ምን ነበር (ቁጥር 12)?

____

10. ዮናስ በተሳሳተ መንገድ ላይ እንደሆነ አውቋል። በመርከቢቱ ላይ የተፈጠረው ችግር በእርሱ ምክንያት እንደሆነ በሚገባ ተረድቷል፤ ስለዚህ መፍትሄው ደግሞ እርሱን ወደሚናወጠው ባህር እንዲወረውሩት ማድረግ ነበር፤ በዚህን ጊዜ መርከበኞቹ ምን አደረጉ? ______________________________

11. ይሁን እንጂ ታላቁ ማዕበል በርትቷል። መርከበኞቹ ወደመሬት እየቀዘፉ መሄድ አልቻሉም። በቁጥር 14 ላይ ወደ ጌታ ጮሁ። የፀሎታቸው ዋና ሃሳብ ምን ነበር?

____

____

12. በቁጥር 15 እና 16 ላይ ምን ሆነ ይለናል?

ሀ. በዮናስ ላይ?

____

____

ለ. በባህሩ ላይ?

____

ሐ. በመርከበኞቹ ላይ?

____

13. እግዚአብሄርስ ምን አደረገ ቁጥር 17?

____

"ዮናስም______________________________

______________________________"

ማሰላሰል

እስኪ ጥቂት ጊዜ ወስደን በምዕራፍ አንድ ላይ የተፈፀሙትን ነገሮች እናሰላስላቸው።

1. ዮናስ ከሚያመልከው አምላክ ሸሽቶ መሄዱ መልካም ይመስላችኋል (ቁጥር 9)? ምን አይነት ሃሳቦች ወደአዕምሮአችሁ ይመጣሉ? መቼ ነው ከፈጠራችሁ አምላክ ፈቃድ ስትሸሹ ራሳችሁን ያገኛችሁት?

____

____

2. ዮናስ ለሚያመልከው እውነተኛው አምላክ ታዛዥ አይደለም፤ መርከበኞቹ ግን ለአማልክቶቻቸው ታዛዦች ነበሩ። መርከበኞቹ በዮናስ አለመታዘዝ ምክንያት የመጣባቸውን የእግዚአብሔርን ቁጣ ለማብረድ ምን ብለው እንደተናገሩ እና ምን እንዳደረጉ ከልሱ

____

____

3. ምንም እንኳን ዮናስ ከእግዚአብሄር ቢሸሽም እግዚአብሄርስ ምን ያህል ከእርሱ ርቆ ነበር?

ሀ. በቁጥር 4 ላይ ማዕበልን የሚያስነሳ ታላቅ ንፋስን የላከው ማነው?

____

ለ. በቁጥር 17 ላይ ትልቁን ዓሳ ያዘጋጀው ማነው?

____

2.ዮናስ ደግሞ በአልጠበቀው ነገር ሆድ ውስጥ ራሱን አገኘው።

ሀ.ቁጥር 5 እርሱ __________________________ ውስጥ እንደሆነ ይነግረናል።

ለ.ቁጥር 15 እርሱ __________________________ውስጥ እንደሆነ ይነግረናል።

ሐ.ቁጥር 17 እርሱ __________________________ውስጥ እንደሆነ ይነግረናል።

2. እነዚህ ስፍራዎች ለዮናስ ምንድን ናቸው? እነዚህ ቦታዎች ዮናስን ለመያዝ እና ለመደበቅ ብቁ ናቸው። ዮናስ ምን የሚፈለግ ይመስላችኋል? መደበቂያ ስፍራ? መደበቅ የሚችል መስሎት ነበር?

____

3. እግዚአብሄር የሚወዳቸውን ከየት ነው ያገኛቸው?

ሀ. በኦሪት ዘፍጥረት 3 ላይ አዳም እና ሔዋን ኃጢአትን ሰሩ፤ እግዚአብሄርም ግን ወደ ተሸሸጉበት ስፍራ ሊፈልጋቸው ሄደ። እርሱ የት እንዳገኛቸው አስታውሱ (ዘፍጥረት 3:8-9) ____

ለ. እግዚአብሄር ቃየንን ከየት አገኘው (ዘፍጥረት 4)?

____

ሐ. እግዚአብሄር ሎጥን ከየት አገኘው (ዘፍጥረት 19)?

____

መ. እግዚአብሄር ሙሴን ከየት አገኘው (ዘፀአት 3) ?

ሠ. እግዚአብሄር ሩትን ከየት አገኛት (መፅሐፈ ሩት 1)

____

ረ. እግዚአብሄር ሳሙኤልን ከየት አገኘው (1 ሣሙኤል 3)

____

ሰ. እግዚአብሄር ዳዊትን ከየት አገኘው (1 ሣሙኤል 16)?

____

4. እግዚአብሄር አርነት የሚያወጣው አምላክ እንደሆነ ዮናስ ያውቅ ነበር፡፡. በትንቢተ ዮናስ 2፡6 ላይ ዮናስ የተናገረው ነገር ምን ነበር?

____

____

ትግበራ

1. ማንም ሰው እንዳያገኛችሁ በማሰብ የተደበቃችሁበትን ጊዜ ታስታውሳላችሁ?__________

____

____

2. ወዴት ነው ለመደበቅ የሄዳችሁት? የመደበቂያ ስፍራዎቻችሁ የት ናቸው?

____

____

3. ትንቢተ ኤርሚያስ 23፡23-24 አንብቡ

ሀ. እግዚአብሄር የሚጠይቀው የመጀመሪያው ጥያቄ ምንድነው?

____

ለ. ቀጣዩስ ጥያቄ ምድነው?

____

ሐ. መጨረሻ ላይ እግዚአብሄር ምን ጠየቀ?

____

4. እነዚህ ጥያቄዎች በሁሉም ስፍራ ስለሚገኘው አምላክ ምን ያህል መረዳቴን ይጨምርልኛል?

____

ጠንከር ያለ ጥያቄ

ዘመዶቼን እና አብረውኝ የሚሰሩ ሰዎችን ሳገኛቸው...

1. የእግዚአብሄር መገኘት ሰላምን እና እረፍትን እንደሰጠኝ እንዴት ልገልፅላቸው እችላለሁ? እነርሱም ከተደበቁበት ስፍራ ወጥተው እንዴት የእግዚአብሄርን ሰላም እና የእርሱን እንክብካቤ ሊያገኙ እንደሚችሉ ልነግራቸው እችላለሁ?

____

____

____

2. ምንስ ብዬ ልናገራቸው እችላለሁ?

____

____

ፀሎት

እግዚአብሄር እኔን ተጠቅሞ ሌሎችን እንዲያገኛቸው

____

____

____

____

ማስታወስ

እኔ ከእግዚአብሄር አምላኬ ተደብቄ ከእርሱ መለየት አለመቻሌን ማወቄ ትልቅ መፅናናትን ይሰጠኛል። እግዚአብሄር እራሱን ከሰዎች አይደብቅም፤ ሰዎችም ከእርሱ መደበቅ አይችሉም። እርሱ ሰማያትን እና ምድርን የፈጠረ አምላ ነው። እኔንም የፈጠረው እርሱ ነው። እኔ የእርሱ እርሱም የእኔ ስለሆነ ከእርሱ ማምለጥ አልችልም (መዝሙር 139:7-10)። እርሱን ፈልጌ የማላገኝበት ቦታ የለም። እርሱ በሁሉም ስፍራ ከእኔ ጋር አለ። በሮሜ 8:38-39 ላይ ያሉትን ጥቅሶች በማስታወሻ ደብተራችሁ ላይ ፃፏቸው እና በደንብ አጥኗቸው። ስለእነዚህ ጥቅሶች ያላችሁን መረዳት አብራሩ።

____

____

ክፍል 4

ትግበራ:

1. ይህ ጥናት ራሳችንን እንድንመለከት ያሳስቡናል። በእውነተኛው አምላክ የማይታመኑ ሰዎች እምነታቸውን የሚያደርጉት ማዳን በማይችሉ ጣኦታት ላይ ነው። እኛስ ዛሬ ጥቅም የሌላቸው ነገር ግን የምንታመንባቸው ነገሮች ምንድናቸው?

____

____

2. እምነታችንን እና ተስፋችንን በሰዎች እና በነገሮች ላይ ስናደርግ የሚጠብቀን ቅጣት ምን ሊሆን ይችላል?

____

3. እምነታችንን እና ተስፋችንን በእግዚአብሄር ላይ ወይንም ምንም ጥቅም በሌላቸው እና ጊዜያዊ በሆኑ በሰዎች እና በቁሳቁሶች ላይ የማድረግ ምርጫ አለን። ይሁን እንጂ ሁለቱንም በአንድ ጊዜ ማድረግ አንችልም። ምንም ጥቅም በሌላቸው እና ጊዜያዊ በሆኑ በሰዎች እና በቁሳቁሶች ላይ እምነታችንን እና ተስፋችንን ማድረግ ቅጣት አለው። ጥቅም እና በረከትን የምናገኘው እምነታችንን እና ተስፋችንን በእግዚአብሄር ላይ ስናደርግ ነው። የእግዚአብሄር ፀጋና ፍቅር ከሁሉም ነገር ይበልጣል።
4. በኢያሱ2፡9 መሰረት በእግዚአብሄር ፀጋ ላይ እንድንታመን የሚያደርጉ ነገሮች ምንድናቸው?

   ሀ.____

   ለ.____

   ሐ.____

   የምስጋናን መዝሙር መዘመር፤ የውዳሴን እና የአምልኮን መስዋዕት ማቅረብ በታማኝነት እግዚአብሄር ያደረገልንን መመስከር ይጠበቅብናል፤ "ማዳን የእግዚአብሄር ነው!"
5. ዮናስ ከአሳው ሆድ ውስጥ ከወጣ በኋላ ንስሃ በመግባት በአሳው ሆድ ውስጥ የነበረውን ሁኔታ ገልፆታል። በቁጥር 10 ላይ ምን ብሎ ነው የተናገረው?

____

____

የቤት ስራ፡ ትንቢተ ዮናስ ምዕራፍ 3 አንብቡት

መልመጃ

ዮናስ በአሳ ነባሪው ሆድ ውስጥ ለሶስት ቀናት ከቆየ በኋላ በባህሩ ዳርቻ ላይ የእርሱ ሁኔታ ምን ሊሆን እንደሚችል መገመት ይከብዳል፡፡ ደስተኛ ወይንም ሀዘንተኛ ወይንም ግራ የተጋባ ወይንም የተገረመ ሰው ሊሆን ይችላል፡፡ የእርሱ ሁኔታ ምን ሊሆን እንደሚችል መገመት ትችላላችሁ?

1. በቁጥር 1 ላይ ምን ሆነ?

___

2. በቁጥር 2 ላይ የተገለፀው ለዮናስ የመጣው የእግዚአብሄር ቃል ዋና ሃሳብ ምን ነበር?

___

___

3. ሃሰቡ እግዚአብሄር ለዮናስ በምዕራፍ 1፡2 ላይ ከተናገረው የተለየ ነበር?

___

እንደ ቁጥር 3 መሰረት የዮናስ ምልሽ ምን ነበር? በምዕራፍ 1፡3 ከተገለፀው አንፃር ምላሹ ምን ይመስል ነበር?

___

___

ከቁጥር 3-5 በተጠቀሰው መሰረት እግዚአብሄር ዮናስን እንዴት ተጠቀመበት?

___

___

4. የእግዚአብሄር መልዕክት ለነነዌ ሰዎች ደርሷል፡፡ መልዕክቱ ለንጉሱም ደረሰው (ቁጥር 6)፡፡ ንስሃ መግባታቸውን የሚያሳይ ነገር ንጉሱ ምን አደረገ?

   ሀ.___

   ለ. ___

   ሐ. ___

5. ከዚያም ንጉሱ አዋጅን አወጀ፡፡ የነነዌ ሰዎችን ወደ ንስሃ እና ፀሎት መራቸው፡፡ ንስሃው ማቅ መልበስን ያጠቃልል ነበር፤ ይህም በኃጢአታቸው እና ክፉ ስራቸው ማዘናቸውን፤ መፀፀታቸውን እና ትሁት መሆናቸውን የሚያመለክት ነው፡፡ ንስሃ የኃጢአት ልምምድን

ማቆምን፤ የክፋት አቅጣጫ መንገድን መቀየርን ያጠቃልላል። የነነዌ ሰዎች ለአደረጉት ነገር የእግዚአብሄር ምላሽ ምን ነበር (ቁጥር 10)?

የእግዚአብሄር በፀጋው የነነዌ ሰዎችን ንስሃ ተቀበለ፤ ሊደርስባቸውም ከነበረው ጥፋት አዳናቸው።

ማሰላሰል

ይህ አጭር ምዕራፍ በእግዚአብሄር ፀጋ የተሞላ ነው።

1. እግዚአብሄር ለዮናስ ዳግመኛ እድልን በመስጠት ምህረቱን አሳየው። ምንም እንኳን ዮናስ በእርሱ ላይ በማመፅ ባለመታዘዝ ተደብቆ ከእርሱ ቢሸሽም እግዚአብሄር ግን ለአላማው ሲል ዮናስን አዳነው፤ ቃሉንም ደግሞ እንዲህ ሲል ላከለት "____::"
2. ዮናስ በመታዘዝ የእግዚአብሄርን ቃል ለማወጅ ሄደ፤ "________ ቀናት ውስጥ ነነዌ ____________________!"
3. ወሬውም ወደ ነነዌ ንጉሥ ደረሰ እርሱም ከዙፋኑ ተነሥቶ ____________________ ማቅም ለበሰ፥ ____________________ ። አዋጅም አስነገረ፥ በነነዌም ውስጥ የንጉሡንና የመኳንንቱን ትእዛዝ አሳወጀ፥እንዲህም አለ፦ ሰዎችና ____አይቅመሱ________________አይጠጡ።
4. በእግዚአብሄር ፀጋ፤ በእርሱ ገደብ የለሽ ፍቅር፤ ሰዎችና እንስሶችም በማቅ ይከደኑ፥ ወደ እግዚአብሔርም____________________ ሰዎችም ሁሉ ____________________በእጃቸው ካለው ____________________።
5. እግዚአብሔርም ከክፉ መንገዳቸው እንደተመለሱ ሥራቸውን አየ እግዚአብሔርም ____አላደረገውም።

የማሰላሰል ጥያቄ

1. እራሴን እንደዮናስ ወይንም እንደ ነነዌ ሰዎች አድርጌ ስመለከት ስለእግዚአብሄር ፀጋ ምን እማራለሁ? ____

2. እኛ አመፀኖች፤ የማንታዘዝ እና ደንዳና ልብ ያለን ሰዎች ስንሆን እንዲሁም ምርጫችን እና ተስፋችን በሌሎች ነገሮች ላይ ሆኖ እያለ እግዚአብሄር ለእኛ የነበረው የምስራች ምን ነበር? ______________________________

____

3. እግዚአብሄር ስበድለው ዳግመኛ እድልን የሚሰጥ ይመስለኝ ነበር? ዳግመኛ እድልን እንዲሰጠኝ ጠይቄው አውቃለሁ?

____

ትግበራ

ይህ ታሪክ በህይወቴ ላይ የሚያመጣው ለውጥ ምንድነው ብለን እስከምንጠይቅ ድረስ ጥናታችንን እቀጥላልን። ይህንን ፀጋ እንዴት አድርጌ ነው ልጠቀምበት የምችለው? ይህንን ፀጋ እንዴት አድርጌ ነው ለሌሎች እንዲደርስ የማደርገው? ምክንያቱም ፀጋ ያለምንም ቅድመ ሁኔታ ሁሉንም ሰው እኩል ይወድዳል።

1. ለህይወቴ የእግዚአብሄር ፀጋ ለየት ባለመልኩ ያስፈለገኝ ወቅቱ መቼ ነው? ሌሎችን ሰዎች ለመውደድ፤ እራሴን ይቅር ለማለት እንዲሁም ሌሎችን ከመኮነን ለማቆም ይህ ፀጋ ያስፈለገኝ ወቅት አለ?

____

2. በሌሎች እና በራሴ ላይ ስለፈፀምኩት በደል እራሴን ይቅር ማለት ያስፈልገኝ ይሆንን?

____

____

3. እግዚአብሄር ይቅር እንዳላችሁ እራሳችሁን ይቅር ማለት እንድትችሉ ፀጋውን ያብዛላችሁ።

4. ልወድዳቸው እየፈለግኩኝ ነገር ግን መውደድ ያልቻልኳቸው ሰዎች አሉ?

____

5. እኔ ግን በራሴ ጥፋት ሌሎችንን ተጠያቂ ለማድረግ ብዙ ጊዜ ሞክሬያለሁ። ማድረግ የነበረብኝ ለሌሎች ምህረትን እና ርህራሄን ማድረግ ነበር። ከባድ ቢሆን እንዴት አድርጌ ነው በፀጋ ሌሎችን መውደድ የምችለው?

____

____

6. እግዚአብሄር ይቅር እንዳላችሁ ሌሎችን ይቅር ማለት እንድትችሉ እርሱ አቅምን ይስጣቸው፡፡

ትምህርት 5

የቤት ስራ

ዮናስ 4 አንብቡት፡፡ ስለዮናስ ማንነት ወይንም ገፀ ባህሪይ በጥንቃቄ ተመልከቱ፡፡

መግቢያ

ይህንን ምዕራፍ ከአነበብን በኋላ ዮናስን ለመውደድ ሊከብደን ይችላል፡፡ እርሱ ግትር፤ የማይታዘዝ እና በራሱ ሃሳብ ብቻ የሚመራ ሰው ነው፡፡ እግዚአብሄር ወደ ነነዌ ሂድ ሲለው ለአለመታዘዝ ሲል በባህር ውስጥ መጣልን የመረጠ ሰው ነው፡፡ ይህ ምዕራፍ ዮናስ ለምን ወደ ነነዌ መሄድ እንዳልፈለገ ሀሳቦችን የምናገኝበት ነው፡፡ ጥናታችንን እንቀጥል…..

መልመጃ

1. በትንቢተ ዮናስ 3:10 ጌታ ለነነዌ ከተማ ነዋሪዎች እንዴት እንደራራላቸው እንመለከታለን፤ ለዚህ የጌታ ርህርሄ ዮናስ በምዕራፍ 4:1 ላይ የሰጠው ምላሽ ምን ነበር?

____

2. ዮናስ በቁጥር 2 ላይ ስለእግዚአብሄር ያወቀው እውነት ምንድነው 2?

   ሀ. ____

   ለ. ____

   ሐ. ____

   መ. ____

   ሠ. ____

3. እርሱ ስለሚያመልከው አምላክ የሚያውቀው እውነት ነበረው (ትንቢተ ዮናስ 1:9)፡፡ ለዚህም ነው መሸሽን የፈለገው፡፡ ይህ ተግባሩ ማለትም ወደነነዌ ከመሄድ መሸሹ ለነነዌ ሰዎች ስለነበረው አመለካከት ምን የሚነግረን ነገር አለው?

____

____

4. የነነዌ ሰዎችን እግዚአብሄር ምን እንዲያደርጋቸው ነው ዮናስ የፈለገው?

____

____

5. ጌታ እንዴት ነበር ምላሽን የሰጠው (ቁጥር 4)?

____

6. ዮናስ በነነዌ ላይ የሚሆነውን ለማየት ተዘጋጅቷል፡፡ የፀሃይ ሃሩር እንዳያቃጥለው እግዚአብሄር በፀጋው ጥላ እንዲሆነው የቅል ተክል እንዲበቅል አዘዘ፡፡ ስለዚህ ተክል ዮናስ የተሰማው ስሜት ምን ነበር (ቁጥር 6)?

____

7. እንደ ቁጥር 7 እና 8 መሰረት በነጋታው ምን ሆነ?

____

____

8. እንደገና ዮናስ ለመሞት ያለውን ፍላጎት ገለፀ፡፡ በነነዌ ሰዎች ላይ የተገለጠውን የእግዚአብሄርን ፀጋ በተመለከተ ጊዜ ቁጣውን መቆጣጠር አልቻለም፡፡ በደረቀችው የቅል ተክል ምክንያት እንደገና መሞትን መረጠ፡፡ በቁጥር 10 -11 ላይ ጌታ ለዮናስ ተግባር የሰጠው ምላሽ ምን ነበር?____

____

____

____

አስተምሮ

ዮናስ በነነዌ ከሚኖሩ ማን እንደፈጠራቸው፤እንደሚያፈቅራቸው እና ሊባርካቸው እንደሚፈልግ ከማያውቁ 120,000 ሰዎች ይልቅ ያስጨነቀው ስለደረቀችው የቅል ተክል ነበር፡፡ እነርሱ እግዚአብሄር ፀጋን እንደሚሰጥ፤ የሚራራ ፤ የፍቅር እና የምህረት አምላክ እንደሆነ አያውቁም ነበር፡፡ እንደ ዮናስ አመለካከት እርሱ እግዚአብሄርን መታዘዝ ያለበት የእስራኤል አምላክ ስለሆነ ብቻ ነው፡፡ እግዚአብሄር ግን ፀጋውን የእግዚአብሄር ህዝብ ተብለው ለማይታወቁ ለነነዌ ሰዎች ሊሰጥ ፈልጓል፡፡ ይህንንም በማድረግ እግዚአብሄር የሰዎች ሁሉ አምላክ መሆኑን አሳይቷል፡፡

ማሰላሰል

ይህ ታሪክ የሚያበቃው ጥያቄዎቻችንን ሳይመልስ ነው። እግዚአብሄር ለአቀረበው ታላቅ ጥያቄ ዮናስ እንዴት ነበር ምላሽን የሰጠው? እግዚአብሄር ከተገናኘው በኋላ ዮናስ ምን ሆነ? እግዚአብሄር በዮናስ ተግባር ትዕግስቱ አልቆ ገደለው? ይሁን እንጂ እነዚህ አስፈላጊ ጥያቄዎች ናቸው? ይህንን ታሪክ ወደ ዘመናችን እና ህይወታችን ስንተገብራቸው ሌሎች ተጨማሪ አስፈላጊ የሆኑ ጥያቄዎች ሊኖሩን ይችላሉ?

1. ከእኔ አመለካከት እና ከእኔ ብሔረሰብ የሚለዩ ሰዎችን እንዴት ነው የምመለከታቸው?
2. ሌሎች አማልክትን የሚያመልኩትን እንዴት ነው የምቆጥራቸው?
3. የጌታን ቃል እንዳካፍል በአካባቢዬ የሚኖሩ ሰዎች ሲጠይቁኝ የምሰጠው ምላሽ እንዴት ነው?
4. እርሱን ለማያውቁ ሰዎች የምሰጠው ምላሽ የእግዚአብሄርን ፍቅርን ምህረት የሚያሳይ ነው?

ትግበራ

የእርሱን ባህሪይ ለአለም እንድናንፀባርቅ እግዚአብሄር ጠርቶናል (ዘፍጥረት 1:27)። በዚህ ታሪክ ውስጥ ስለእግዚአብሄር ፀጋ ፣ ርህርሄ፣ ምህረት፣ ፍቅር እና ለቁጣ የዘገየ ባህሪውን እንማራለን። እርሱ በምንም መልኩ አድልኦን በሰዎች መካከል አያደርግም። ዮናስን በፍቅር እና በርህራሄ እንደተንከባከበ የነነዌ ሰዎችንም እንዲሁ ያለ ምንም ልዩነት ተንከንባክቧል። ማቴዎስ 5:43-48 አንብቡ። እየሱስ ወደ እርሱ ወደተሰበሰቡ ሰዎች ይህንን አስተማራቸው። ይህ ክፍል ለሌሎች ሰዎች ያለን አመለካከት የጌታን ማንነት የሚገልፅ በሚገልፅ መልኩ መሆን እንዳለበት ግድ ይለናል። እርሱ በመጀመሪያ የሚናገረው ስለ ፍቅር እና ጥላቻ ነው። ከዚያም ስለኃጢአት፣ እግዚአብሄር ዝናብን በኃጢአተኛ እና በፃዲቁ፣ በመልካም እና በክፉ ሰዎች ላይ እንደሚያዘንብ ይናገራል። እየሱስ ሰዎች እርሱ እንደሚያደርገው እንዲሁ እንዲያደርጉ ይጣራል። የሰዎች ተግባር የእርሱን ማንነት እንዲያንፀባርቅ ይጠራቸዋል። እግዚአብሄር ፍጥረቱን በዝናብ እና በፀሃይ ሲባርክ እየመረጣቸው አይደለም። የእኛም መልካምነት እንዲሁ እንዲሆን ግድ ይለናል። ሰውን እየመረጣችሁ አትውደዱ፣ ይልቁንም የሚጠሏችሁን ውደዱ። በልጁ በእየሱስ ክርስቶስ የቀደሰንን የእግዚአብሄርን ቅድስና እንድናንፀባርቅ ተጠርተናል። እኛ ፍፁማን መሆን ስለማንችል አዳኝ አስፈልጎናል!

ማስታወስ

በሚቀጥሉት ቀናት ውስጥ ማቴዎስ 5:44-45 እና 48 አስታውሷቸው። በማስታወሻ ደብተራችሁ ላይ እርሱ እንደወደዳችሁ ሌሎችን መውደድ እንድትችሉ ጌታ እንዲረዳችሁ ፃፉ።

የማጠቃለያ አስተያየቶች

ይህንን ጥናት ወደማጠቃለሉ ስንመጣ ትንቢተ ዮናስን አንድ ጊዜ እንድታነቡት ትበረታታላችሁ። በዚህን ወቅት "ግን" የሚለው ቃል ላይ ምልክት አድርጉበት።

1. ግን የሚለውን ቃላት ስትመለከቱ ለበርካታ ጊዜያት ተጠቅሰው ታገኛላችሁ።

   ሀ. ምዕራፍ አንድ ላይ ጌታ የሚናገረው ሌላ "ዮናስ ግን..." (ዮናስ 1:3)

   ለ. መርከበኞቹም ፈሩ፥ እያንዳንዱም ወደ አምላኩ ጮሁ፤ መርከቢቱም እንድትቀልላቸው በውስጥዋ የነበረውን ዕቃ ወደ ባሕር ጣሉት ዮናስ ግን ... (ዮናስ 1:5)።

   ሐ. ሰዎቹ ግን ወደ ምድሩ ሊመለሱ አጥብቀው ቀዘፉ ዳሩ ግን ...(ዮናስ 1:13)።

   መ. እግዚአብሄር ግን ....(ዮናስ 1:17

   ሠ. እኔም ከዓይንህ ፊት ተጣልሁ ነገር ግን...(ዮናስ 2: 5)።

   ረ. ወደ ተራሮች መሠረት ወረድሁ በምድርና በመወርወሪያዎችዋ ለዘላለም ተዘጋሁ አንተ ግን... (ዮናስ 2:7)።

2. ግን የሚለው ቃል በአብዛኛው በእግዚአብሄር እና በዮናስ መካከል ስለነበረው ክርክር የሚያሳይ ነው። ዮናስ ህይወቱን መምራት የሚፈልገው በራሱ መንገድ ነው። እግዚአብሄር ግን ሌላ ሃሳብ አለው። በምዕራፍ 3 ዮናስ እግዚአብሄርን ታዘዘ። እግዚአብሄር ዮናስ በነነዌ ከተማ የነበረውን አገልግሎት ባረከው። ህዝቡም አስፈላጊውን ምላሽ ሰጠ። በቁጥር 10 ላይ "እግዚአብሔርም ከክፉ መንገዳቸው እንደተመለሱ ሥራቸውን አየ ..." ከአለ በኋላ "ግን" አይልም። በዚህ ስፍራ በእግዚአብሄር እና በዮናስ፤ በሰው እና በተፈጥሮ፤ በቅል ተክል እና በትል መካከል ትግል የለም። ዮናስ ነነዌ ደረሰ፤ ህዝቡ ቃሉን ሰምተው ታዘዙ ... ወዘተ እያለ ቢተርክልን ኖሮ "ግን" የሚለውን ቃል አናገኝም ነበር።

ፀሎት

ሁሉን ቻይ የሆንክ ጌታ እግዚአብሔር እኔ እራሴን እንደ ዮናስ ሆኔ አገኘዋለሁ። እኔን ስትጠራኝ እኔ ደግሞ በሌላ አቅጣጫ ከፈቃድህ ውጭ እሄዳለሁ።ከአንተም ለመደበቅ

እሞክራለሁ፡፡ አንተን ለመታዘዝ ብዙ ጊዜ አልፈልግም፡፡ አንተን በአለመታዘዝ እና በአመፀኝነት የበደልኩትን ኃጢአቴን እናዘዛለሁ፡፡ ብዙ ጊዜ የራሴን መንገድ ነው የምመርጠው፡፡ እኔ ግትር ሰው ነኝ፡፡ የአንተን ርህራሄ ተጠቃሚ ለመሆን የተገባሁ ሰው አይደለሁም፡፡ ምንም እንኳን ኃጢአተኛ ብሆንም አንተ በፍቅርህ ወደ እኔ መምጣትህን አላቆምክም፡፡ አንተ የምታየውን ማየት እንድችል አይኖቼን ክፈትልኝ፡፡ ሌሎችን በማገልገል የአንተን ፍቅር ለሌሎች ማሳየት እንድችል ስለሰጠኸኝ እድል አመሰግንሃለሁ፡፡

____

____

____

____

____

____

ክፍል ሁለት

የልዑል አምላክ አገልጋዮች

ትንቢተ ዳንኤል 1-6 — የዳንኤል ታሪክ

ሲድራቅ፤ሚሳቅ እና አብድናጎ

የክፍል ሁለት ቅኝት

ቅኝት

መግቢያ

ክፍል 2፤ ዳንኤል 1-6

- *የንጉሱ ትዕዛዝ*
- *የእነዚህ ሰዎች ባህሪያት*
- *የንጉሱ አዋጅ*
- *ለመታዘዝ መበረታት*
- *ሶስት ሳይሆኑ አራት*
- *ቅኝት*

መግቢያ

የንጉሱን ምግብ አንበላም ያሉት፣ ህልምን የተረጎሙት እና የሚያመልኩት አምላክ እግዚአብሄር ከሚነድደው እቶን እሳት ያድነናል ብለው ያመኑት እነዚህ ሰዎች እነማን ናቸው? የንጉሱን ትዕዛዝ በአለመታዘዝ እና እግዚአብሄርን በመታዘዝ ለመሞት ቆርጠው እንዲነሱ ያደረጋቸው ነገር ምድነው? እነዚህ ሰዎች የንጉሱን ቁጣ በአለመፍራት ፀንተው ቆሙ።

እነዚህን ሰዎች ለዚህ አስቸጋሪ ሁኔታ ያበቃቸው ነገር ምንድነው? ለአመኑት ጌታ ፀንተው እንዲቆሙ ያደረጋቸው ነገርስ ምንድነው? በእነርሱ ስለሚሰራው የእግዚአብሄር ሃይል የሰጡት ምስክርነት ውጤቱ ምንድነው? ስለ ሲድራቅ፣ሚሳቅ እና አብድናጎ ታሪክ ስታጠኑ የዚህን አይነት አስቸጋሪ ሁኔታ ቢገጥማችሁ ምን ታደርጋላችሁ፣ ማንንስ ታገለግላላችሁ? በአስቸጋሪ ሁኔታዎች ውስጥ ከእኛ ጋር ሊሆን እግዚአብሄር ቃል ገብቷል። ሮሜ 8:28 "እግዚአብሔርንም ለሚወዱት እንደ አሳቡም ለተጠሩት ነገር ሁሉ ለበጎ እንዲደረግ እናውቃለን።" በማለት ተስፋን እና መፅናናትን ይሰጠናል። በማቴዎስ 28:20 ላይ ደግሞ እየሱስ ክርስቶስ እስከ አለም ፍፃሜ ድረስ ከእኛ ጋር እንደሚሆን ቃል ገብቶልናል።

ትምህርት 2

ክፍል 1

መግቢያ

ዮናስ ትንቢት የተናረው በሰሜናዊው መንግስት በእስራኤል ነገስታት ዘመን ነበር (2 ነገስት 14:25)። በ2 ነገስት17:6 ላይ አሶራውያ እስራኤልንን ወርረው ዋና ከተማዋን ሰማርያን ይዘው ነበር። ከዚያም የእግዚአብሄር ህዝብ ተማርኮ ወደ አሶር ምድር ተጓጓዙ።

በ2 ነገስት 25 የምናነበው የይሁዳ ዋና ከተማ የሆነችው እየሩሳሌም በጠላት እጅ ሲትወድቅ እንመለከታለን። የባቢሎን ንጉስ የሆነው ንጉስ ናቡከደነፆር ወደ እየሩሳሌም ጦሩን አዝምቶ እየሩሳሌምን እና ቤተ መቅደሱን አቃጠለ፤ ህዝቡንም ማርኮ ወደ ባቢሎን ወሰዳቸው። አሁን ደግሞ በትምህርት ሁለት ውስጥ ከእነዚህ ምርኮኞች ውስጥ አንዱ ስለነበረው እና ኑሮውን በባቢሎን ስለአረገው ዳንኤል እንመለከታለን።

የቤት ስራ፤ ዳንኤል 1:1-21 አንብቡ

መልመጃ

1. በዳንኤል 1:1-2 የተመዘገበው ታሪክ ምንድነው?

   ሀ. የይሁዳ ንጉስ የነበረው ማን ነው?

   ____

   ለ. የባቢሎን ንጉስ የነበረው ማን ነው?

   ____

   ሐ. እግዚአብሄር ምን አደረገ?

   ____

   ሐ. ህዝቡ ተማርከው ሄዱ። ሌላስ ተማርኮ የተወሰደ ነገር አለ?

   ____

   መ. እነዚህ እቃዎች የት ነው የተቀመጡት?

   ____

2.ንጉስ ናቡከደነፆር ለአስፋኔዝ ምን እንድያደርግ ነው ያዘዘው (ዳንኤል 1:3-5)?

ሀ. አልፋኔዝ የታዘዘው እነማንን እንዲከታተል ነው?

____

ለ. የእነዚህ ወጣቶች ባህሪያትን ግለፁ?

i. ____

ii. ____

iii. ____

iv. ____

v. ____

vi. ____

ሐ. አልፋኔዝ ምንድነው የሚያስተምራቸው?

____

____

____

መ. ንጉሱ ምንን አዘጋጀ?

____

____

ሠ. ከሶስት አመታት ስልጠና በኋላ ምን ይሆናል?

____

____

2. ከይሁዳ የመጡት አራቱ ሰዎች እነማን ናቸው (ቁጥር 6-7)?

አዲስ ስሞች	**የቀድሞ ስሞች**
1.	
2.	
3.	
4.	

3. ዳንኤል ግን በንጉሱ ትዕዛዝ አልተስማማም (ቁጥር 8).

ሀ. ችግር

____

ለ. ጥያቄ

____

4. ስለዳንኤል ጉዳይ እግዚአብሄር ያደረገው ጣልቃ ገብነት ምንድነው (ቁጥር 9)?

____

____

5. የሃላፊዎች ችግር ምን ነበር (ቁጥር 10)?

____

____

6. ዳንኤል ከባለስልጣኑ ጋር ያደረገው ድርድር ምንድነው (ቁጥር 11-14)?

____

____

____

7. የፈተናው ውጤት ምን ነበር (ቁጥር 15-16)?

____

____

____

8. ለእነዚህ አራት ወጣቶች እግዚአብሄር የሰጣቸው ነገር ምንድነው (ቁጥር 17)?

____

____

9. እግዚአብሄር ለዳንኤል በተለይ ያደረገለት ነገር ምንድነው?

____

10. ሰዎቹ ወደ ንጉስ ናቡከደነፆር የሚቀርቡበት ጊዜ ደረሰ፡፡

11. ንጉሱ የወሰነው ነገር ምንድነው (ቁጥር19)?

____

____

ሀ. እነርሱን ከአናገራቸው በኂላ ስለእነርሱ ያወቀው ነገር ምንድነው (ቁጥር 20)?

____

____

12. ዳንኤል ንጉሱን ለምን ያህል ጊዜ አገለገለ?

____

<u>ክፍል 2</u>:

ከህይወት ጋር ማዛመድ

1. በእድሜአችሁ ወጣት ብትሆኑ እና የእነዚህን ወጣቶች፤ ማለትም የዳንኤልን እና የጓደኞቹን ታሪክ ብታነብቡ ምን አይነት ሃሳብ ወደ አዕምሮአችሁ ይመጣል?

____

____

____

2. የባህሪያቸው ዝርዝርን ስትሰሙ ምን ተሰማችሁ?

____

____

____

3. በቁጥር 9 ላይ እግዚአብሄር ባለስልጣናቱ ለዳንኤል መልካም ነገርን እንዲያደረጉለት አደረገ፡፡ በእናንተ በኩል እግዚአብሄር ለሌሎች ያደረገው መልካም ነገር ምንድነው?

____

____

4. ለእነዚህም ለአራቱ ብላቴኖች ____________________ በትምህርትና ____________________ ማስተዋልን ሰጣቸው ዳንኤልም ____________________ሁሉ ____________________ነበረ (ቁጥር 17)፡፡

5. እግዚአብሄር የሰጠህን/ሽ ስጦታዎች ምንድናቸው?

____

____

____

ማስታወስ

በዳንኤል 2 ላይ ናቡከደነፆር ህልም አለመ፤ ከዚያም የአገሩን ጠንቋዮችን አስጠርቶ የአለመውን ህልም እንዲነግሩት እና ህልሙን እንዲተረጉሙ ጠየቃቸው። ጠቋዮቹም ይህ የማይቻል ጉዳይ እንደሆነ ነገሩት። ህልሙን መተርጎም ይቻል እንደሆነ በማለት ዳንኤል ንጉሱን ጊዜ እንዲሰጠው ጠየቀ (ቁጥር 16)። ዳንኤል እና ሶስቱ ጓደኞቹ የህልሙን ትርጉም እንዲያውቁ እና በንጉሱ እንዳይገደሉ እግዚአብሄር እንዲረዳቸው ተማፀኑ። እግዚአብሄር ሚስጥሩን ለዳንኤል በራዕይ ገለጠለት። ከዚያም የእርሱ ምላሽ ምን ነበር (ቁጥር 20-23)? ____

____

____

____

እነዚህን አራት ጥቅሶች በማስታወሻ ደብተራችሁ ላይ ፃፉአቸው እና አጥኗቸው።

1. ጥበብ እና ስልጣን የማነው?

   ____

2. ጥበብ እና እውቀትን የሚሰጠው ለማነው?

   ____

3. ሚስጢርን እና በተሰወረ ቦታ የሚሆነውን ነገር የሚገልጥ ማነው?

   ____

4. በቁጥር 23 ላይ ዳንኤል እውቅና የሰጠው ለማን ነው?

   ሀ.ጥበብንና ኃይልን ______________ ፥ እኛም የለመንንህን ነገር

   አሁን ____________::

   ለ. አንተ የአባቶቼ አምላክ ሆይ፥ የንጉሡን ነገር ______________፥

   ሐ. እገዛልሃለሁ ______________________::

መግቢያ

በትንቢተ ዳንኤል መፅሐፍ ውስጥ ቀጥለን የምናጠናው ምዕራፍ ሶስትን ነው። ማስታወስ የሚገባችሁ ነገር እነዚያ ሶስት ሰዎች በንጉሱ መንግስት ውስጥ አገልጋዮች መሆናቸውን

ነው። እነርሱ የሚኖሩት በባቢሎን እንግዶች እና ምርኮኞች ሆነው ነው። በዚህን ወቅት ነው ሶስቱ ሰዎች ለታላቅ ፈተና የተጋለጡት።

በምዕራፍ 2 መጨረሻ ላይ (ቁጥር 48-49) ዳንኤል ከፍተኛ ስልጣን እንዳገኘ እና በንጉስ ናቡከደነፆር ብዙ ስጦታዎችን እንደተሰጠው እንመለከታለን። በባቢሎን ግዛት ላይ እና በንጉሱ ጠቢባን ላይ ተሹሟል። በዳንኤል ጥያቄ መሰረት ሶስቱ ሰዎች፤ ሚሳቅ ፤ ስድራቅ እና አብድናጎ የአውራጃ ገዚዎች ሆነው ተሹመዋል። ዳንኤል ግን በቤተ መንግስት ውስጥ ተሹሞ ነው እያገለገለ የሚገኘው።

የቤት ስራ፤ ዳንኤል 3:1-18 አንብቡት

መልመጃ

1. ንጉስ ናቡከደነፆር ስለአሰራው የወርቅ ምስል ምን እንማራለን (ቁጥር 1)?

____

____

2. ንጉሱ ምስሉን የሚመርቅበት ስነስርዓት ነበረው። በዚህ የምረቃ ስነስርዓት ላይ እነማን ናቸው የተጋበዙት (ቁጥር 2)?

____

____

3. ሲድራቅ፤ሚሳቅ እና አብዳናጎ እንደ አውራጃ ገዢነታቸው ተጋብዘዋል።
4. በቁጥር 4-5 ላይ የተጠቀሰው ትዕዛዝ ምን ነበር?

____

____

5. ትዕዛዙን አለመታዘዝ የሚያስከትለው ቅጣት ምንድነው (ቁጥር 6)?

____

____

6. ከዚያም ሙዚቃው ጀመረ፤ ቀጥሎም በዚያ የነበሩ ሰዎች ሁሉ ምን አደረጉ?

____

7. የናቡከደነፆር ጠንቋዮች ምን የሚል ሪፖርት አቀረቡ (ቁጥር 8-12)?

____

እነዚህ ጠንቋዮች የንጉሱን ህልም መተርጎም ባለመቻላቸው ምክንያት ግራ የተጋቡት ቢሆኑ ያደረጉት ነገር የሚያስገርም አይሆንም። እነዚህ ሰዎች ዳንኤል የንጉሱን ህልም በመተርጎሙ ምክንያት ከሞት የተረፉ ይሆንን?

8. ለሰማው ነገር ናቡከደነፆር የሰጠው ምላሽ ምንድነው (ቁጥር 13-15)?

ሀ. ሰዎቹ ተጠሩ

ለ. ሰዎቹ ተጠየቁ

ሐ. ሁለተኛ እድል ተሰጣቸው

9. የሲድራቅ፤ ሚሳቅ እና አብድናጎ ምላሽ ምን ነበር (ቁጥር 16-18)?

እነዚህ ሶስት ሰዎች ነገሮችን በግልፅ አስቀመጡ። የእነርሱ አምላክ ብቻ በግልፅ መመለክ የሚገባው እንደሆነ እና ከእርሱ በቀር ለማንም እንደማይሰግዱ ተናገሩ።

<u>**ክፍል 3**</u>

ምልከታ

የእነዚህ ሰዎች የእምነት ጥንካሬ የሚያስገርም ነገር ነው፤ ንጉሱ በሚቃጠለው የእቶን እሳት ሊገድላቸው እንደሚችል ቢያውቁም ከአቋማቸው ፍንክች አላሉም። አምላካቸው ሊያድናቸው እንደሚችል ያውቃሉ፤ ሊያድናቸው ፈቃዱ ባይሆንም እንኳን ለንጉሱ እርሱ ለአቆመው ምስል ወይንም ለሌላ ጣኦት እንደማይሰግዱ ገለፁለት (ቁጥር 18)።”

ይህንን ታሪክ የምናነብ አንዳንዶቻችን እግዚአብሄርን በማመናችን እና በማገልገላችን ምክንያት ለሞት የተጋለጥንበት ጊዜ ላይኖር ይችላል። አንዳንዶቻችን ግን ለስደት እና ለመከራ ተጋልጠን ይሆናል። ከእምነታችን የተነሳ በባለስልጣናት እና ሰዎች ፊት ቀርበን

ተጠይቀን፤ ታስረን ሊሆን ይችላል። በዚህ ዘመን በአገራችን መንግስታዊ ስደት የለም ነገር ግን ማህበራዊ መገለል፤ከቤተሰብ መባረር፤ ከስራ መባረር ... ወዘተ ሊገጥመን ይችላል። ይሁን እንጂ በዚህ ሁሉ መካከል እንደ ስድራቅ ፤ ሚሳቅ እና አብድናጎ እኛም አምላካችን ከገጠመን መከራ ሊያድነን ይችላል፡ ሊያድነን ባይፈቅድም እንኳን ከእርሱ በቀር ማንንም አናመልክም፤ ማንንም አናገለግልም ልንል ይገባል።

እነዚህ ሰዎች በንጉሱ አገር በባቢሎን አውራጃዎች ላይ ስልጣን እንዲያገኙ ያደረጋቸው ባህሪያቸው ወይንም ማንነታቸው አሁን ደግሞ ህይወታቸውን ለሞት ዳረገው። ንጉሱ ለአቆመው ምስል አልሰግድም ያሉበት ውሳኔአቸው ሊያስከትልባቸው የሚችለው ነገር በግልፅ ተነግሯቸዋል። የእነዚህ ሰዎች ውሳኔ እና ለአምላካቸው ያላቸው መሰጠት እንዴት የሚያስደንቅ ነው? እነዚህን ሰዎች ለዚህ ታላቅ ውሳኔ ያበቃቸው ነገር ምንድነው?

____

____

____

ስለእነዚህ ሰዎች ያላችሁን አስተያየት ለሌሎች ሰዎች አካፍሉ:

____

____

____

____

የቤት ስራ: ዳንኤል 3:19-30 አንብቡት

መልመጃ:

1. ስድራቅ፤ሚሳቅ እና አብድናጎ ንጉሱ ለአቆመው ምስል ከሚሰግዱ ይልቅ መከራ መቀበል እና መሞትን እንደመረጡ ሲሰማ የናቡከደነፆር ሁኔታ ምን ሊመስል ይችላል?

____

____

____

2. ናቡከደነፆር የአዘዘው ነገር ምንድነው (ቁጥር 19)?

____

3. የንጉሱ ትዕዛዝ ምንድነው (ቁጥር 20)?

____

4.ስለሰዎቹ የተነገርን ነገር እነርሱ በጣም እንደደከማቸው እና ታስረው ወደ ሚነድደው እቶን እሳት እንደተጣሉ ነው፡፡ ከዚህ ምን ታስተውላላችሁ (ቁጥር 21)?

____

ሀ. እነርሱን ወደ እሳቱ የጣሉአቸው ወታደሮች ምን ደረሰባቸው?

____

ለ. የእግዚአብሄር ሰዎችስ ምን ሆኑ?

____

5.የናቡከደነፆር ጥያቄ ምን ነበር (ቁጥር 24?

____

____

ሀ. የተሰጠው መልስ ምንድነው?

____

ለ. ናቡከደነፆር ምንን ተመለከተ? የአልተለመደው ነገርስ ምንድነው (ቁጥር25)?

i. ____

ii. ____

iii. ____

iv. ____

6.እነዚህ ሰዎች የንጉሱ አገልጋዮች ናቸው፡፡ ንጉሱ ምን አላቸው (ቁጥር 26) ?

____

____

7. ከእቶን እሳት ውስጥ እንዲወጡ ንጉሱ ጠራቸው፡፡ ሰዎች ሁሉ ከበቧቸው፡፡ ሁሉም ሰዎች ስለሰዎቹ ያስተዋሉት ነገር ምንድነው?

ሀ.____

ለ. .____

ሐ.____

መ.____

8.ናቡከደነፆር ሶስቱን ሰዎች እንደራሱ አገልጋዮች ሳይሆን እንደ ልዑል አምላክ አገልጋዮች ነው የቆጠራቸው፡፡ ይህ ማለት (ቁጥር 28ለ) ለእርሱም ___________________አሳልፈው የሰጡትን ___________________የተላለፉትን በእርሱ የታመኑትን ___________________፥ የሲድራቅና የሚሳቅ የአብደናጎም ___________________፡፡

8.በቁጥር 29 ላይ የንጉሱ ትዕዛዝ ምን ነበር?

____

____

____

9. ለስድራቅ፤ ሚሳቅ እና አብድናጎ ንጉሱ ምን አደረገላቸው?

____

____

____

<u>ክፍል 4</u>

ማገናዘብ

የእነዚህ ወጣቶች ሃይለኛ ምስክርነት ለእኔ እና እናንተ ስለ እግዚአብሄር ታማኝነት ምን የሚያስተምረን ነገር አለው?

____

____

____

____

ትግበራ

1. በህይወቴ ውስጥ ያለው እቶን እሳት የሚያቃጥለኝ ላይሆን ይችላል፡፡ እሳቶቹ እምነቴን፤ ልምምዴን እና መታዘዜን የሚገዳደሩ ነገሮች ሊሆኑ ይችላሉ፡፡ እንዴት መኖር እችላለሁ? እምነቴ እና ለጌታ ያለኝን ምስክርነት ከሚፈታተኑ ነገሮች ሸሽቼ ልኑር? በህይወቴ መመስከር የሚገባኝ ለምን አይነት ነገሮች ነው?

____

____

____

2. ስለማመልከው እና ማገለግለው አምላክ ለመመስከር ምን አይነት ለውጥን በህይወቴ ማምጣት አለብኝ?

____

____

ፀሎት

የማገለግልህ ሁሉን ቻይ የሆንክ ጌታ አምላክ ሆይ ለእኔ ያለህን ታማኝነት መመስከር በሚገባኝ ቦታ ሁሉ መስከር እንድችል አቅምን ስጠኝ፡፡ ሞትን የሚያስከትልብኝ ቢሆን እንኳን ሌሎች አማልክትን እንዳላመልክ እና የአንተን እውነተኛ አምላክነትን መመስከር እችል ዘንድ እርዳኝ፡፡ በዚያን ሁኔታ ውስጥ አንተ ሊታድነኝ ፈቃደኛ አለመሆንህን ባውቅም እንኳን ለአንተ ታማኝ እሆን ዘንድ አቅምን ስጠኝ፡፡ በዘመናት መካከል እጅግ በርካታ ለሆኑ ሰዎች መሰጠታቸው ታላቅ አርአያ ስለሆነው ስለእነዚህ ሶስት ወጣቶች አመሰግንሃለሁ፡፡ የእኔም ህይወት የአንተን ታማኝነት ለሌሎች የሚያሳይ እንዲሆን እርዳኝ፡፡

____

____

____

____

ምልከታ

በትንቢተ ዳንኤል 1:17 ላይ እንደምንመለከተው ዳንኤል ህልሞችን እና ራዕይን ያስተውል ነበር፡፡ በምዕራፍ ሁለት ደግሞ ንጉሱ ህልምን አልሞ የአገሩ ጥበበኞች ህልሙን እንዲነግሩት እና እንዲተረጉሙለት እንደጠየቃቸው እንመለከታለን፡፡ በምዕራፉ መጨረሻ ላይ ዳንኤል ህልሙን ተረጎመለት፡፡ ንጉሱም በዳንኤል ፊት በግንባሩ ተደፍቶ ከሰገደለት በኋላ የእህል ቁርባን እና እጣንም እንዲያርቡለት አዘዘ፡፡ ከዚህ ቀደም ብሎ እንደተገለፀው ንጉሱ ዳንኤልን በከፍተኛ ቦታ ከሾመው በኋላ በርካታ ስጦታዎችንም ሰጠው፡፡ በባቢሎን አውራጃ ላይም ሾመው፤ በአገሪቱ ጥበበኞችም ላይ አለቃ አደረገው፡፡

በምዕራፍ አራት ደግሞ በአገሩ የሚኖሩ ማናቸውም ጥበበኞች ሊተረጉሙት ያልቻሉትን ህልም አለመ። ንጉሱ እንደገና ወደ ዳንኤል መጥቶ የህልሙን ትርጉም እንዲነግረው ጠየቀው። በዚህን ጊዜ ዳንኤል ህልሙን ከተረጎመ በኋላ እንዲህ ብሎ ተናገረው፤ "ንጉሥ ሆይ፥ ስለዚህ ምናልባት የደኅንነትህ ዘመን ይረዝም እንደ ሆነ ምክሬ ደስ ያሰኝህ ኃጢአትህንም በጽድቅ፥ በደልህንም ለድሆች በመመጽወት አስቀር።" (ዳንኤል 4:27)

በምዕራፍ አምስት የንጉስ ናቡከድናፆር ልጅ ንጉስ ብልጣሶር ከሹማምንቱ ጋር የወይን ጠጅ እየጠጣ አባቱ ከእየሩሳሌም የእግዚአብሄር ቤተመቅደስ ያስመጣቸውን የወርቅ እና የብር ዋንጫዎች አስመጥቶ እየጠጣባቸው አማልክቱን ሲያመሰግን የሰው እጅ ጣጦች በግድግዳ ላይ ሲፅፉ ተመለከተ። የብልጣሶር ሚስት ስለዳንኤል ከነገረችው በኋላ ዳንኤልን አስጠራው። ዳንኤልም የተፃፈውን ፅሁፍ ሲያነበው የባቢሎን ታላቅነት እንደሚያበቃ አመላከተ። ብልጣሶር ዳንኤልን ሐምራዊ ልብስ እንዲያለብሱ እና ወርቅ ዘለበት በአንገቱ ላይ እንዲያደርጉ አዘዘ፤ በመንግስቱም ላይ ሶስተኛ ሰው አድርጎ ሾመው። ይሁን እንጂ በዚያው ምሽት ብልጣሶር ተገደለ፤የሜዶናዊው ዳርዮስ ስልጣኑን ወሰደው።

ትምህርት ሶስት

የህያው አምላክ አገልጋይ

ዳንኤል 6 — ዳንኤል እና ንጉስ ዳርዮስ

የትምህርት 3 ምልከታ

ምልከታ

መግቢያ

ትምህርት 3፤ ዳንኤል 6

- ስህተትን ፍለጋ መሄድ
- የዳንኤል የፅድቅ ህይወት
- የዳንኤል የፀሎት ህይወት
- የንጉሱ አዋጅ
- በአንበሶች ዋሻ ውስጥ የነበረው ሌሊት
- አዲሱ አዋጅ

መግቢያ

የሲድራቅ፤ የሚሳቅ እና የአብድናጎ እምነት ብቻ ሳይሆን የጓዳኞቻቸውም የዳንኤል እምነትም ተፈተነ፡፡ አሁንም እንደገና ክፉ ሰዎች የህያው አምላክ አገልጋይ የሆነውን የዳንኤልን ህይወት አደጋ ላይ ለመጣል እና እግዚአብሄርን ለመፈታተን ተነሱ፡፡ እነዚህን ሰዎች በክፋት እንዲነሳሱ ያደረገው ምንድነው? ዳንኤልን እንደዚህ እንዲያደርጉት ያደረጋቸው ነገር ምንድነው?

አንዴ የወጣ ህግ ወይንም አዋጅ ከተፈረመ በኋላ አይቀየርም፤ እነዚህም ሰዎች የንጉሱን ደካማ ጎን በመጠቀም እና ንጉሱ እንደአማልክት መመለክ እንደሚፈልግ ስለሚያውቁ ዳንኤልን የሚያጠቁበትን አዋጅ እንዲያወጣ በተንኮል ንጉሱን አግባቡት፡፡ ዳንኤል ሊታዘዘው የማይችለው እና በፍፁም የማይታዘዘው ንጉሱ ያወጣው አዋጅ ምንድነው? ችግሩ ምንድነው?

ዳንኤል ግን ጌታው አልካደም፡፡ እርሱ ንጉሱን በዚህ ጉዳይ አልታዘዘም፤ ቅጣቱም ደግሞ ሞት ነው፡፡ ስለዳንኤል ባህሪይ እና ህይወቱ ስታጠኑ ከእስራኤል አምላክ ጋር ያለውን ግንኙነትም አስተውሉ፡፡ እርሱ ስለእግዚአብሄር የሚያውቀው እውነት ምንድነው? ከእግዚአብሄር ጋር ያለውን ግንኙነት እንዲያሳድግ ያደረገው ምንድነው? ስርዓት ያለው የመንፈሳዊ ህይወት በረከት ምንድነው?

ዳንኤል ለንጉሱ ስለእግዚአብሄር ታማኝነት መሰከረ፡፡ ይህንንም በማድረግ ለንጉሱ ክፉ ምክርን የመከሩትን ሰዎችን ማንነት እና ክፉ አካሄድን አጋለጠ፡፡ ከአንበሶች ጋር በመኖር ዳንኤል የገለጠውን የእግዚአብሄርን ፀጋ በጥንቃቄ ተመልከቱ፡፡

መግቢያ

ክፍል1

መግቢያ

በትንቢተ ዳንኤል መፅሃፍ ውስጥ ህልሞች እና ራዕይዎች ተጠቅሰዋል፡፡ የእነዚህ ህልሞች እና ራዕይዎች ትንቢታዊ ትርጉም እና ፍፃሜአቸውም ተገልጧል፡፡ በዳንኤል 6 ውስጥ አንድ ታዋቂ እና አስገራሚ ታሪክን እናያለን፡፡ ያም ታሪክ ዳንኤል በአንበሳ ዋሻ ውስጥ ስለመጣሉ የሚናገር ነው፡፡ የባቢሎናውያን ስልጣን ዘመን አብቅቶ አሁን ደግሞ ምድሪቱን የሚገዙት ፋርሳውያን እና ሜዶናውያን ናቸው፡፡ ሜዶናዊው ንጉስ ዳርዮስ ዳንኤልን በደንብ አያውቀውም፡፡

የቤት ስራ፤ ዳንኤል 6 አንብቡት

መልመጃ

1.ንጉስ ዳርዮስ የዘረጋውን አስተዳደራዊ መዋቅር አጥኑት (ቁጥር 1-2)፡፡

ሀ. ______________________________________በመንግስቱ ላይ ተሾሙ፡፡

ለ. ሦስት ________________________ በላያቸው አደረገ ከእነርሱም አንደኛው ________________________ ነበረ፡፡

ሐ. የዳንኤል የስራ ድርሻ ምን ነበር (ቁጥር 3)?

____

መ. ከሌሎቹ ባለስልጣናት ዳንኤልን የሚለየው ምንድነው?

____

2. ይህ የስልጣን አወቃቀር ቅናትን አስከተለ፡፡ መሳፍንቱ እና አለቆች ምን ለማድረግ አሰቡ (ቁጥር 4)?

____

3. ዳንኤልን ለመክሰስ ምክንያት አላገኙም ነበር ምክንያቱም

____

4. ሰዎቹ ከመንግስት ሃላፊነቱ ጋር በተያያዘ ምንም ጥፋት አላገኙበትም። ምን ማድረግ እንደሚገባቸው ነው ያስተዋሉት (ቁጥር 5)?

____

5. ለንጉሱ የአቀረቡት ሃሳብ ምን ነበር (ቁጥር 6-7)?

____

____

6.ንጉሱ ህጉን እንዳይቀይረው በማሰብ እነዚህ ሰዎች ንጉሱን ያሳሰቡት ነገር ምንድነው (ቁጥር 8)?

____

ማሰላሰል

ንጉሱ አዋጁን በፁሁፍ አደረገው። በፋርስ እና ሜዶን ህግ መሰረት አንድ አዋጅ አንድ ጊዜ ከወጣ ፈፅሞ አይሻርም።

1. እናንተ ንጉስ ብትሆኑ ህጉን እንድታወጡ እና እንድትፈርሙ የሚያደርጋችሁ ነገር ምድነው? የሰው ተፈጥሮ ፍላጎቱ ምንድነው?_______________________

____

2.ሰዎቹ ንጉሳቸውን እንዴት ነው የቀጠሩት? _______________________

____

3.ንጉሱ ይህንን ውሳኔ እንዲወስን ያደረገው ምንድነው? ይህንን ተንኮል ያለበትን ሃሳብ እንዳያስተውል ያደረገው ነገር ምንድነው? _______________________

____

4.አስተዳዳሪዎቹ እና መሳፍንቱ በግልፅ ክፋት ያለበትን ሃሳብ ይዘው ወደ ንጉሱ መጡ። የዳንኤል ምን የተለየ ችሎታ ይመስላችኋል ሰዎቹን በቅንዓት እና በክፋት እንዲነሳሱ ያደረጋቸው (ዳንኤል 3)? _______________________

____

5.በምን በምን ባህሪያቸው እነዚህን ሰዎች ለይታችሁ ታውቃላችሁ? ንጉሱን? አስተዳዳሪዎችን እና መሳፍንቱን? ዳንኤልን? በእነዚህ ሰዎች ላይ ያላችሁን ሃሳብ እና ግንዛቤ አብራሩ:

____

____

____

____

ትግበራ

የዳንኤል ማንነት በፅድቅ ህይወቱ ተንፀባርቋል። ቁጥር 4 እንዲህ ይላል "የዚያን ጊዜም ____________ ስለ መንግሥቱ ____________ ነበር ነገር ግን ____________ ፥ ስሕተትና በደልም ____________ በእርሱ ላይ ____________ ዘንድ አልቻሉም።"

1.ዳንኤልን የመሰለ ሰራተኛን ለማሰራት የማይፈልግ አሰሪ ይኖር ይሆንን? እስኪ በተሰማራችሁበት የስራ ቦታ እና አገልግሎት ላይ ያላችሁን ታማኝነት ከዳንኤል ህይወት አንፃር ራሳችሁን ፈትሹ። ማንም ሰው እናንተን ተመልክቶ ከስራችሁ እና ባህሪያችሁ እንከንን ፈልጎ ያጣ ይሆንን?

____

____

2.የራሳችሁን የስራ ህይወት ስትፈትሹ የዳንኤልን የስራ ስነምግባር ታንፀባርቁ ይሆን?

____

____

3.በየትኛው የህይወታችሁ እና የስራ አቅጣጫ ራሳችሁን ለመገምገም እና ለውጥ ለማድረግ ታስባላችሁ?

____

____

ፀሎት

ጌታ ሆይ እኔ እንደ ዳንኤል እንደዚህ አይነት ሰው ነኝ ብዬ የምናገረው ነገር የለኝም፡፡ በቃልህ አማካኝነት ነቀፋ የሌለበትን የአገልጋይህን ህይወት አሳይተኸኛል፡፡ የአለሁበት ቦታ፤ ስልጣን፤ ሃላፊነት፤ ያለኝ ሃብት እና ዝና ሳያግደኝ በታማኝነት አገለግልህ እና አመልክህ ዘንድ እርዳኝ፡፡ ለእኔ እንደሆንከው እኔም ለአንተ ታማኝ እሆን ዘንድ ሃይልን ስጠኝ፡፡ በዘመኔ ሁሉ በአንተ መገኘት እየተመራሁ ፈቃድህን አገለግል ዘንድ እርዳኝ፡፡

____

____

____

____

ክፍል 2

መግቢያ

ሁኔታዎች ሁሉ ተመቻችተዋል፡፡ አስተዳዳሪዎቹ እና መሳፍንቱ አዋጁን እንዲያፀድቅ ንጉስ ዳርዮስን አሳምነዋል፡፡ አዋጁም ማንኛውም ሰው ወደንጉሱ ከመፀለይ ወይንም ንጉሱን ከማምለክ ወጭ ሌላ አምላክ ከአመለከ ወደ አንበሳ ጉድጓድ እንዲጣል ያስገድዳል፡፡ ንጉሱ ታማኝ ለሆነው ዳንኤል ሲል ቃሉን እንዳይቀይር ለማድረግ አዋጁን አስፈርመውታል፡፡ በዚህም መሰረት የሜዶን እና ፋርስ ህግ ተግባራዊ ሆኗል፤ አዋጁም መቀየር አይችልም፡፡

የቤት ስራ፤ ዳንኤል 6 አንብቡት

መልመጃ

1. እንደ ቁጥር 10 አገላለፅ የዳንኤል ባህሪያት ምንድናቸው?

____

____

____

2. አዲስ የወጣው አዋጅ በዳንኤል የፀሎት ህይወት ላይ ያመጣው ለውጥ ምንድነው?

____

ማሰላሰል

የንጉሱ ትዕዛዝ በዳንኤል የፀሎት ህይወት ላይ ያመጣው ምንም ለውጥ የለም፡፡ እርሱ እንደለመደው ወደ ፀሎት ክፍሉ በመሄድ የቤቱን መስኮቶች ወደ እየሩሳሌም አቅጣጫ በመክፍት ፀሎቱን ተያይዞ ቀጠለው፡፡ በእርሱ ላይ ወትሮ ከተለመደው ውጭ አዲስ ባህሪይን ያስተዋላችሁት አለ? ከአለ ለምን? ከሌለስ ለምን?

____

____

____

1. እናንተ በዳንኤል ቦታ ብትሆኑ እና በአንበሳ ዋሻ ውስጥ በእምነታችሁ ምክንያት የምትጣሉ መሆናችሁን ብታውቁ በፀሎት እና አምልኮ ልምምዳችሁ ላይ የምታደርጉት ማሻሻያ ምን አይነት ነው?

____

____

____

2. አንዴ ሳይሆን በቀን ሶስት ጊዜ በጉልበቱ ተንበርክኮ ወደአምላኩ ፀለየ፡፡ ዳንኤል እንደተለመደው ለእግዚአብሄር ምስጋናን አቀረበ፡፡ አዲስ የወጣው አዋጅ በእርሱ እና በአምላኩ መካከል ገብቶ እርሱን እና አምላኩን እንዲለያይ ዳንኤል አልፈቀደም፡፡ ከጌታዬ ጋር በአለኝ የጥሞና ጊዜ ጣልቃ የገባ ነገር ምን አለ?

____

____

ትግበራ

1.ምን አይነት ለውጥ እና ምርጫዎችን ማድረግ አለብኝ?

____

____

2.ስነስርዓት ያለው እና ሰዓቱን የጠበቀ ፀሎትን እንዳላደርግ የሚረብሹኝ ነገሮች ምንድናቸው፡፡ ፀሎት ትጋትን የሚፈልግ ከባድ ነገር ነው፡፡ አንዳንዶቻችን በእምነታችን ምክንያት መከራ እና ለሞት የሚያበቃ ችግር አለገጠመንም ይሆናል፤ ይሁን እንጂ

ፀሎታችን የተነቃቃ እና ለውጥን የሚያመጣ አይደለም፡፡ ስለዳንኤል የፀሎት ህይወት ምን ምን ነገሮችን ታስተውላላችሁ?

ሀ. ለመፀለይ የት ይሄድ ነበር?

ለ. የሚፀልይበት ሰዓት የትኞቹ ነበሩ?

ሐ. እንዴት ሆኖ ነው ይፀልይ የነበረው?

መ. ስለምን ነበር የሚፀልየው?

3.የፀሎት ቦታን መለየት፤የአፀለያይ ሁኔታ፤የፀሎት ሰዓት፤ እና የምስጋና ፀሎትን መፀለይ ፀሎታችን በስርዓት እንዲመራ ያደርገዋል፡፡ የምፀልየው ፀሎት የሚያበረታታ እና የበረከት እንዲሆን ምን ማድረግ አለብኝ?

ሀ.የፀሎታ ቦታዬ የት ነው?

ለ.የፀሎት ሰዓቴ መች ነው?

ሐ.እንዴት ሆኜ ነው የምፀልየው?

መ.የፀሎቴ ዋና ዋና ሃሳቦች ምንድናቸው?

__ክፍል 3__

መልመጃ

1.አስተዳዳሪዎቹ እና መሳፍንቱ በቡድን ሆነው ሲሄዱ ምን አገኙ (ቁጥር 11)?

____

____

____

2. ዳንኤል ስለምን ነበር ይፀልይ የነበረው (ቁጥር 11)?

____

ማሰላሰል

በቁጥር 11 ላይ ዳንኤል የሁኔታውን አሳሳቢነት ተረድቷል። ጠንካራ የፀሎት ህይወቱን መቀጠሉ ህይወቱን ለአደጋ እንደሚያጋላጥ አውቋል። ሰዎቹ ደግሞ ዳንኤል የንጉሱን ህግ ተላልፎ ሲፀልይ ሰምተውታል። በቁጥር 11 ላይ የሚገኘው የዳንኤል ፀሎት እና በመዝሙር 55:17 ላይ የሚገኘው ፀሎት ይመሳሰላሉ። በተለይ ከቁጥር 16-19 ያሉትን በማስታወሻ ደብተራችሁ ላይ ፃፉአቸው።በዳዊት ፀሎት እና በዳንኤል ፀሎት መካከል ምን አይነት መመሳሰልን አገኛችሁ?

	የዳዊት ፀሎት	**የዳንኤል ፀሎት**
ቁጥር16		
ቁጥር 17		
ቁጥር 18		
ቁጥር 19		

መልመጃ

1.የዳንኤልን ፀሎት ከሰሙ በኋላ አስተዳዳሪዎቹ እና መሳፍንቱ ለንጉሱ አዋጁ መጣሱን ለንጉሱ ለመናገር ወደ ንጉሱ ሄዱ። በቁጥር 12 ላይ እንደተገለፀው እነዚህ ሰዎች ንጉሱ አዋጁ በበለጠ እንዲያፀናው የሚያደርግ ነገር ተናገሩት ። ለዚህ ንግግራቸው የንጉሱ ምላሽ ምን ነበር?____

____

2. ንጉሱ የተናገረው ህጉ መኖሩን ብቻ ሳይሆን በምንም መልኩ እንደማይጣስ ነው። ይህንን ከንጉሱ አፍ ከአረጋገጡ በኋላ ሰዎቹ ከይሁዳ ምርኮኛ ሆኖ ስለመጣው ዳንኤል የተመለከቱትን ነገር ለንጉሱ ነገሩት (ቁጥር13)?

ሀ.____

____

ለ.____

____

1. ንጉሡም ይህን ቃል በሰማ ጊዜ በጣም አዘነ፥ ያድነውም ዘንድ ልቡን ወደ ዳንኤል አደረገ ሊያድነውም ፀሐይ እስኪገባ ድረስ ደከመ

ንጉሡም ይህን ቃል በሰማ ጊዜ ____________________÷ ያድነውም ዘንድ ____________________ አደረገ ሊያድነውም ____________________ ድረስ ደከመ (ቁጥር 14)

2.ሰዎቹ እንደገና ወደንጉሱ ተመልሰው ንጉሱን አንድ ነገር አስታወሱት። ንጉሱን ያስታወሱት ነገር ምንድነው?

____

____

3. ህጉ አንዴ ታውጇል። ዳንኤል የግድ ወደ አንበሶቹ መወርወር አለበት። ንጉሱ አጣብቂኝ ውስጥ ገብቷል (ቁጥር 15)።

ሀ. የዚያን ጊዜ____

____

ለ. የዚያን ጊዜ____

____

ሐ. የዚያን ጊዜ____

____

<u>**ክፍል 4**</u>

ማሰላሰል

እናንተ ንጉስ ዳርዮስ ናችሁ ብለን እናስብ፡፡ ወደ አዕምሮአችሁ የሚመጣው ሃሳብ ምንድነው? በሰዎቹ ሴራ፤ በአዋጁ እና በሜዶን እና ፋርስ ህግ ተወጥራችኋል፡፡ በልዩ ሁኔታ የምትወድዱት ልዩ የሆነ ችሎታ ያለው ሰው ፤የእኔ ነው የምትሉት ሰው ዳንኤል በአንበሶች እንዲገደል ተፈርዶበታል፡፡ በመንግስታችሁ ላይ የሁሉ የበላይ አድረጋችሁ ልትሾሙት ያሰባችሁት ሰው ሊገደልባችሁ ነው፡፡ የእናንተን ደካማ ጎን እና ራስ ወዳድነታችሁን በመጠቀም ሰዎች የምትወድዱትን ሰው እንዲገደል ሊያደርጉ ነው፡፡ ስልጣን ቢኖራችሁም ከምድሪቱ ህግ ልታድኑት አልቻላችሁም፡፡ ንጉስ ልትሆኑ ትችላላችሁ ቢሆንም ሰዎች ናችሁ፡፡ ለዳንኤል የምትናገሩት የመጨረሻ ቃላችሁ ምንድነው? ____

____

____

መልመጃ

1.ንጉስ ዳርዮስ ለዳንኤል ምን አለው (ቁጥር 16)?

____

____

2.ንጉሱ ዳንኤልን ሊያድነው የሚችለው አምላኩ ብቻ እንደሆነ አውቋል፡፡ መዝሙረ ዳዊት 37:39-40 አውጡ፤

ሀ. የጻድቃን መድኃኒታቸው ______________________ ነው፡፡

ለ. በመከራቸውም ጊዜ ______________________እርሱ ነው፡፡

ሐ. እግዚአብሔር ______________________፥

መ. ከኃጢአተኞችም ______________________በእርሱ ታምነዋልና፡፡

1.በዳንኤል 6:17 የተደረገው ነገር ምንድነው? ______________________

____

2.ንጉሱ ወደቤተ መንግስቱ ተመልሶ ሌሊቱን እንዴት እንዳሳለፈ ይግለፁ (ቁጥር 18)

____

____

____

3.ሌሊቱ ሲነጋ በመጀመሪያ ያደረገው ነገር ምንድነው?

____

4.ንጉሱ ተስፋ እንደነበረው የሚገልፀው ቃል የቱ ነው?

____

5.እውነት የሚገለጥበት ጊዜ ደረሰ፡፡ ዳንኤልንም _________________ብሎ ተጣራው (ቁጥር 20)፡፡ ምን ብሎ ጠየቀ ? ______________________

6.ንጉስ ዳርዮስ ዳንኤልን ሲጠይቀው ለማን እውቅናን እየሰጠ ነው?

ሀ.ዳንኤል ማንን ነው የሚያገለግለው?

____

ለ.ዳንኤልን ሊያድን የሚችለው ብቸኛ ተስፋው ማነው?

____

ማሰላሰል

የዳንኤልን ታሪክ ስናጠና ዳንኤል ከንጉሱ ጋር ያለውን መልካም ግንኙትን ብቻ አጥንተን ወደ አንበሶቹ ጉድጓድ መጣሉን ሳናይ ታሪኩን ብንፈፅመው ምን ይሰማችኋል? የዳንኤልን ታሪክ ፍፃሜ ስለምናውቅ እኛ ምንም ላይመስለን ይችላል፤ ነገር ግን ዳንኤል ወደ አንበሶቹ ጉድጓድ እንደሚጣል ሲያውቅ ሊኖረው የሚችለውን ስሜት እስቲ አስቡት፡፡ ንጉሱ የፍርሃት እና የጭንቀት ስሜት ተሰምቶታል፡፡ ንጉሱ ዳንኤልን አምላኩ ባያድነው ምን ይገጥመዋል እያለ በመጨነቅ ያሳለፈው ሌሊት በህይወቱ ረጅሙ እና አስፈሪው ነው፡፡

1. ስለዳንኤል በአጠናነው ታሪክ ውስጥ ዳንኤል በተያዘ ጊዜ ወደ አንበሶቹ ጉድጓድ እንደሚጣል ሲያውቅ በውስጡ ምን ሊሰማው እንደሚችል እስኪ ያላችሁን ግምት ፃፉ?

____

2.የጓደኞቹ የስድራቅ፤የሚሳቅ እና አብድናጎ የእምነት ፅናት ዳንኤልን ወደ አንበሶቹ ጉድጓድ ሲጣል እንዴት እንዳበረታታው አስኪ ግለፁ?

3.ዳንኤል በመከራው ጊዜ የዳዊት መዝሙርን ያስታወሰው ይመስላችኋል? መዝሙር 55:16-19 እና መዝሙር 37:39-40 እንደገና ከልሱት። ምን አይነት ቃላት ናቸው ተስፋን እና መበረታታትን የሰጡት?

ክፍል 5

የቤት ስራ፤ ዳንኤል 6:21-28 አንብቡት

መልመጃ፤

1. ዳንኤል በአንበሶቹ ጉድጓድ ውስጥ ሆኖ የንጉስ ዳርዮስን መጣራት ሲሰማ የዳንኤል ምላሽ ምን ነበር (ቁጥር 21-22)?

ሀ. ዳንኤልም ንጉሡን፦ ____________________ሺህ ዓመት ንገሥ።

ለ. በፊቱ ____________________ተገኝቶብኛልና፥

ሐ.____________________ደግሞ፥ ንጉሥ ሆይ፥

መ. አልበደልሁምና ____________________ልኮ የአንበሶችን አፍ ዘጋ፥

ሠ. እነርሱም ____________________ አለው።

2.የዳንኤልን ድምፅ በሰማ ጊዜ የንጉስ ዳርዮስ ምላሽ ምን ነበር (ቁጥር 23)?

____

____

3.የንጉሱ ትዕዛዝ ምን ነበር?

____

4.ዳንኤልን ከጉድጓዱ በአወጡት ጊዜ የተመለከቱት ነገር ምንድነው?

____

5.በቁጥር 23 መጨረሻ ላይ ስለዳንኤል የተባለው ምንድነው?

____

6.በቁጥር 24 ላይ የተጠቀሰው የንጉሱ ትዕዛዝ ምንድነው?

____

____

7. እግዚአብሄር በተአምራቱ ዳንኤልን እንዳዳነው የምንረዳው ዳንኤልን በውሸት የከሰሱት ሰዎች በተጣሉ ጊዜ የተራቡት አንበሶች ቦጫጭቀው በገደሏቸው ጊዜ ነው፡፡ በቁጥር 24 ላይ ስለአንበሶቹ የተገለፀው ምንድነው?

____

____

8.ንጉስ ዳርዮስ በግዛቱ ለሚኖሩ ሰዎች ሁሉ ፃፈላቸው፡፡ የፃፈላቸው አዲስን አዋጅ ነው፡፡ በቁጥር 26ሀ ላይ የተጠቀሰው ቃል ምንድነው?

____

ከዚያም በመቀጠል ለምን ይላል…

ሀ.በመንግሥቴ ግዛት ሁሉ ያሉ ሰዎች ____________________________ፊት እንዲፈሩና እንዲንቀጠቀጡ አዝዣለሁ

ለ እርሱ ____________________________ለዘላለም የሚኖር ነውና

ሐ.መንግሥቱም ____________________________ ነው፥

መ.____________________________ድረስ ይኖራል፡፡

ሠ.ያድናል ይታደግማል፥ ____________________________ይሠራል፥

ሠ.ዳንኤልንም ____________________________አድኖታል፡፡

9.ቁጥር 28 የዳንኤል ቀሪ ህይወት በዳርዮስ (ሜዶናዊ) እና ቂሮስ (ፋርሳዊ) ዘመን እንዴት እንደነበር ይናገራል። በዚህ ቁጥር ላይ የተገለፀው ምንድነው?

____

____

____

ማሰላሰል

ህጉ ሞትን ይደነግጋል፤ነገር ግን በአንበሶቹ ዋሻ ውስጥ እግዚአብሄር ሃያል አዳኝ ሆኖ ህይወትን እና ምህረትን በመስጠት ተገለጠ። ስለእግዚአብሄር በአጠናን ቁጥር በእርሱ ለሚታመኑ እና ስሙን ለሚጠሩ ሁሉ በፍቅር እና በርህራሄ ይገለጣል። እግዚአብሄር ለዳንኤል የአንበሶቹን አፍ እንደሚዘጋ ቃል ገብቶለት ይሆን? በፍፁም! በእግዚአብሄር ጣልቃ ገብነት ንጉሱ ዳንኤልን እንዳይሞት ለማድረግ ህጉን ጥሶት ይሆንን? በፍፁም! ዳንኤል ያደረገው ሁሌም ወደሚፀልየው አምላኩ በፀሎት መቅረብ ነበር። መዝሙር 50:15 የሚያስታውሰን ነገር በመከራ ጊዜ እንድንጠራው እና እርሱም እንደሚያድነን ከዚያም እንደምናከብረው ነው። ዳንኤል በአንበሶቹ ቢበላ ኖሮ፤ሲድራቅ ፤ ሚሳቅ እና አብድናጎ በእሳቱ ተቃጥለው ቢሞቱ ኖሮ እነዚህ ቃላት እውነት ናቸው ማለት እንችላለን? እነዚህ ሰዎች በእምነት እንዳደረጉት ሁሉ እኛም በእየሱስ ክርስቶስ በኩል እግዚአብሄርን እስከሞት ድረስ እንታመነዋለን? እየሱስ እራሱ መግደል እና ማዳን በሚችሉ ባለስልጣናት ዘንድ በሃሰት ተከሷል። እርሱ እራሱ ወደ ሰማያዊው አባቱ ፀልዮ ነበር (ማቴ26:39), ይሁን እንጂ በህይወቱ የአባቱን ፈቃድ በማስቀደሙ ምክንያት ሞተ። በእየሱስ እና በዳንኤል መካከል ትልቅ ልዩነት አለ። የዳንኤል ከሞት መዳን ለንጉሱ እና ለሌሎች ሰዎች ስለእውነተኛው አምላክ ምስክርነት ሲሆን፤የእየሱስ ሞት ደግሞ ለሰው ልጆች ሁሉ ድነት ነው! እየሱስ በሞቱ ያሳየው ፍፁም የሆነ መታዘዝ የሰው ልጆች በሰሩት ኃጢአት ሁሉ ላይ የተገኘ ድል ነው። በእርሱ ሞት እግዚአብሄር አብ ደግሞ እርሱን በሃይል ከሞት በማስነሳቱ ምክንያት ማንም ሰው በልጁ በእየሱስ ክርስቶስ የሚያምን ሁሉ የዘላለም ህይወት እንዲኖረው እንጂ እንዳይጠፋ ወስኗል። በእየሱስ ክርስቶስ የሚያምን ሁሉ ከዘለአለም ሞት አምልጦ ለዘላለም ከእየሱስ እና ከአባቱ ጋር በህይወት ይኖራል።

ፀሎት

ሁሉን ቻይ የሆንክ ጌታ እግዚአብሄር ሆይ በዳንኤል ህይወት ውስጥ በኃይል ተገልጠሃል። ጌታ ሆይ አንተ ለእርሱ ያለህን ፍቅር እርሱ በአንበሶች ዋሻ ውስጥ ተጥሎ

በነበረበት ወቅት አሳይተሃል፡፡ እኔም በህይወቴ ውስጥ ያፈሰስከውን ፍቅርህን እንድረዳ አይኖቼን ክፈት፡፡ አንተ ለእኔ ስለአደረከው ነገር ሁሉ የምመሰክርበትን ፀጋን ስጠኝ፡፡ በህይወቴ ውስጥ ግድየለሽነት እና አንተ የማትፈልገው ማንኛውንም ነገር አይኑር፡፡ ህይወቴ ሁልጊዜ የአንተን መልካምነት የሚያውጅ ይሁን፡፡

ክፍል አራት

ለዚህን ጊዜ

መፅሐፈ አስቴር 1-10 — የአስቴር ታሪክ

የክፍል አራት ዳሰሳ

ዳሰሳ

መግቢያ

ክፍል 4: አስቴር 1-10

- የንጉሱ ድግስ
- የንግስቲቱ እምቢታ
- የንጉሱ አዋጅ
- ንግስት አስቴር
- የሃማ ተንኮል
- የሃማ መዋረድ
- ተንኮሉ ተጋለጠ
- የእግዚአብሄር ፅድቅ
- የፉሪም ቀናት

መግቢያ

የእስራኤል ህዝብ በግዞት አገር ነው ያሉት፡፡ አርጤክስስ ደግሞ የፋርስ መንግስት ንጉስ ነበር፡፡ የአስቴር ታሪክ የሚጀምረው ንጉስ አርጤክስስ ለበርካታ ቀናት ድግስ በማዘጋጀቱ ነበር፡፡ አስቴር የምትባል የአይሁድ ምርኮኛ ልጃገረድ እንዴት የንጉሱ ግብዣ ወደ ቤተ መንግስት እንዳስከባት አስተዋላችሁ? ህዝቧ እንዲጠፋ በተወሰነበት ጊዜ እርሷ ማድረግ የሚገባትን እንድታደርግ ተፅዕኖ ያሳደረባት ሰው ማነው? በእግዚአብሄር የተመረጠውን ህዝብ ለማጥፋት የተጠነሰሰው የተንኮል ሴራስ ምንድነው?

እነዚህ አጫጭር ምዕራፎች አስዳሳች በሆኑ የታሪክ ፍሰቶች እና አስደናቂ በሆኑ ታሪካዊ ሰዎች የተሞሉ ናቸው፡፡ በእነዚህ ሰዎች ህይወት እና በእነርሱ በኩል እግዚአብሄር እየሰራ ያለውን አስደናቂ ነገር አስተውሉ፡፡ መርደክዮስ፤ አስቴር፤ ንጉስ አርጤክስስ እና ክፉው ሐማ እንዴት ነው ታሪካቸው የሚገናኘው? እግዚአብሄር የእርሱ ለሆኑት ህዝቡ ያለውን ዘመን የማይሽረውን ፍቅር እና የእርሱን ማንነት ተረዳችሁ? የእርሱ ሃይል የክፉዎችን ክፋት ያፈርሳል፤ ፍቅሩ ደግሞ የእርሱ የሆኑትን ከክፉ ሁሉ ይጠብቃቸዋል፡፡

ድሉ የጌታ ነው፡፡ ፑሪም በአይሁዳዊያን ዘንድ እነርሱን ሐማ በተንኮል ሊያጠፋቸው የነበረው ታሪክ ተገልብጦ ጠላቶቻቸውን በእግዚአብሔር ጣልቃ ገብነት ድል ያደረጉበት የድል በዓላቸው ነው፡፡ በማንኛውም ስፍራ፤ በማንኛውም ከተማ ፤ በማንኛው ዘመን የሚገኝ ማንኛውም የአሁዳዊ ቤተሰብ እግዚአብሄር ያደረገላቸውን ማሰብ አለበት!

ትምህርት 4

ክፍል 1

ሽሽግር

አስቴር ስለምትባል ልጃገረድ ታሪክ ሊናጠና ነው። የእርሷ ታሪክ የሚገኘው በቢሉይ ኪዳን በመፅሐፈ አስቴር ውስጥ ነው። ልክ በትንቢተ ዳንኤል ውስጥ እንደተጠቀሱት ሰዎች አስቴርም አይሁዳውያን በምርኮ በነበሩበት ወቅት በፋርስ ምድር ነው የኖረችው። ታሪኩ እንደ ድራማ በፍቅር እና ሌሎች አስደናቂ ነገሮች የተሞላ ነው። ስለዚህ ታሪኩን በትኩረት ተከታተሉት።

መግቢያ

ታሪኩ የሚጀምረው ለእናንተ እንግዳ በሆኑት ቃላት ነው። ንጉስ አርጤክስስ ከህንድ እስከ ኢትዮጵያ (ኩሽ) ድረስ 127 ግዛቶች ያለው የታላቁ የፋርስ መንግስት ንጉስ ነው። ታሪኩ የሚከናወነው በሱሳ ማለትም የፋርስ መንግስት ዋና ከተማ በሚገኘው ቤተመንግስት ውስጥ ነው። ከዚህ ቀጥለን ታሪኩን በጥልቀት እንመለከታለን።

የቤት ስራ

መፅሐፈ አስቴር 1:1-22 አንብቡ።

ማስታወሻ፥- አርጤክስስ የዳርዮስ ቀዳማዊ ልጅ እና የታላቁ ቂሮስ የልጅ ልጅ ነው።

መልመጃ

1.ንጉስ አርጤክስስ ታላቅ ግብዣን አዘጋጀ። ንጉሱ የጋበዛቸው እንግዶች እነማን ናቸው (ቁጥር 2-3)?

ሀ.____

ለ.____

ሐ.____

2. ንጉሱ ለስድስት ወራት ለህዝቡ ያሳያቸው ነገር ምንድነው (180 ቀናት)?

3.እነዚህ ጊዜያት በአበቁ ጊዜ ትንፅንቱ የተጠናቀቀው በታላቅ ግብዣ ነበር።
ሀ.ግብዣው ለምን ያህል ጊዜ ቆየ?

ለ.የወደ ግብዣው የተጠራው ማነው?

ሐ.ግብዣው የተከናወነው የት ነው?

4.ቁጥር 6-7 የሚገልፁት ግብዣው ስለተካሄደበት ስፍራ ነው።ስለንጉሱ ባህሪይ የሚገልፀው ነገር ምንድነው (ቁጥር 7-8)?

5.ድግሱ ምን ሊመስል እንደሚችል በራሳችሁ ቃላት ግለፁ፤

6.ንግስት አስጢን የንጉስ አርጤክስስ ሚስት ደግሞ ድግስ አዘጋጀች (ቁጥር 9)። ወደ እርሷ ድግስ የተጋበዘው ማነው?

7.በሰባተኛው ቀን ንጉሱ በምን አይነት ሁኔታ ውስጥ ነበር (ቁጥር 10)?

8. ንጉሱ ጃንደረቦቹን ያዘዘው ነገር ምንድነው?

ሀ.ንግስት አስቲን መልበስ ያለባት ምን አይነት ልብስ ነው?

ለ. ለምንድነው መምጣት ያለባት?

9. አስጢን የንጉሱን ግብዣ ለመቀበል ፈቃደኛ አልሆነችም፡፡ ለዚህ ተግባርዋ ንጉሱ የሰጠው ምላሽ ምን ነበር?____

____

____

10. ቁጥር 13-14 ላይ ንግስት አስጢን ትዕዛዙን አልቀበልም ስትል ንጉሱ ያማከራቸው ሰዎች እነማን ናቸው?

____

11. በውይይቱ ውስጥ የነበረው ትልቁ ጥያቄ ምንድነው (ቁጥር 15)?

____

12. ከሰባቱ አማካሪዎች አንዱ የሆነው ምሙካን ችግሩን በአጭር ቃል አጠቃለለው (ቁጥር 16-18)፡፡ እንደ እርሱ አገላለፅ አስጢን ችግር የፈጠረችው ማን ላይ ነው?

____

____

13. ምሙካን ምን የሚል ሃሳብ አቀረበ (ቁጥር 19-20)?

____

____

14. ምላሹ ምን ነበር (ቁጥር 21)?

____

15. የንጉሱ ትዕዛዝ ምን ነበር?

____

16. ሁሉም ሰዎች እንደገባቸው በምን አረጋገጠ?

____

ማሰላሰል

በወቅቱ የነበረው ፍርሃት ንግሥቲቱ ያደረገችው ነገር ወደ ሴቶች ሁሉ ይደርሳል፤ በፋርስ ግዛት የሚኖሩ ባሎች ሁሉ በሚስቶቻቸው ሁሉ ዘንድ የተናቁ ይሆናሉ የሚል ነው፡፡ የንጉሱ ትዕዛዝ ሴቶች ሁሉ ባሎቻቸውን እንዲያከብሩ እና ወንዶች ሁሉ በቤታቸው ላይ የበላይ እንዲሆኑ ነው፡፡ ያለጥርጥር የምሙካን ምክር በዚህ ዘመን ለሚገኙ በርካታ ሰዎች ጥያቄን ሊፈጥር የሚችል ነው፡፡ በአንዳንድ ባህል ክብር በማንነት የሚገኝ ነገር

ነው፡፡ በሌሎች ባህሎች ደግሞ ክብርን ሰዎች የሚፈልጉት ነገር ሲሆን ሰዎች ለሌሎች ሰዎች የሚሰጡት ነገር ነው፡፡

1.ንግስት አስጢን የንጉሱን ትዕዛዝ አልቀበልም በማለትዋ ከተጠያቂነት አመለጠች? ለምን አመለጠች ወይንም ለምን አላመለጠችም?

____

____

____

2.የንጉሱ የቅርብ ሰዎች ፍርሃት ትክክለኛ ነበር? ትክክል ከሆነ ለምን? ከአልሆነም ደግሞ ለምን?____

____

____

ትግበራ

ማክበር የሚለውን ቃል ምን እንደሆነ እስኪ በደንብ አስቡት፡፡

1.ማክበር የሚገባኝ እነማንን ነው?

____

2.እኔን የሚያከብሩ ሰዎች እነማን ናቸው?

____

3.እነርሱ እኔን እንደሚያከብሩኝ በምን አውቃለሁ? እኔን ማክበራቸውን በምን ሁኔታ ይገልፁታል?

____

____

____

4.በሁለት ሰዎች መካከል መከባበርን ሊፈጥር የሚችል ነገር ምንድነው?

____

____

____

5.በሰዎች መካከል መከባበር እንዳይኖር የሚያደርግ ነገር ምንድነው? በሰዎች መካከል መከባበርን የሚያጠፋ ነገር ምንድነው?

<u>ክፍል 2</u>

መግቢያ

የአስቴር ታሪክ ጀምሯል። ምዕራፍ አንድ ችግሩን ይገልጠዋል።ንጉስ አርጤክስስ የግዛቱን ሃብት ድግስን በመደገስ አሳይቷል። ንግስት አስጢን ደግሞ በንጉሱ እና መኳንንቱ ዘንድ ችግርን ፈጥራለች።አስጢን በንጉሱ ትዕዛዝ መሰረት ወደ ድግሱ መጥታ ለንጉሱ እና መኳንንቱ መታየትን እንቢ አለች። የእርሷ ለንጉሱ አለመታዘዝ የተወሰደው በፋርስ ግዛት ሁሉ የሴቶችን ለባሎቻቸው ያላቸውን አመለካከት የሚያበላሽ መጥፎ ተግባር እንደሆነ ነው።

ንጉሱም እርሱ ባለበት ቦታ ሁሉ አስጢን እንዳትደርስ ትዕዛዝን አስተላለፈ። የንጉሱ ቃል እንደ ሜዶን እና ፋርስ ህግ መሰረት በምንም መልኩ የማይለወጥ ነው። ንጉሱም የአስጢንን ቦታ ከእርሷ ለምትሻል ለሌላ ሴት ለመስጠት ወሰነ።
ከቀጥለን የጀመርነውን ታሪክ ጥናት በምዕራፍ 2 እናያለን

የቤት ስራ፤- *መፅሐፈ አስቴር ምዕራፍ 2:1-18 አንብቡት*

መልመጃ

1.የንጉሱ የግል አገልጋዮቹ እቅድ ምን ነበር (ቁጥር 1-4) ?

2.በቁጥር 5-7 በታሪኩ ውስጥ የተጠቀሱት ሁለት ሰዎች እነማን ናቸው። እነርሱስ ማን ናቸው፤ ያላቸውስ ግንኙነት ወይንም ዝምድና ምንድነው?

3.በቁጥር 7 ላይ ስለአስቴር የተነገረው ነገር ምንድነው?

____

____

4.አስቴር ወደ ንጉሱ ቤተመንግስት ከተወሰዱት ልጃገረዶች አንዷ ናት፡፡ አስቴርም የንጉሱን ጃንደረባ ሄጌን ደስ አሰኘችው በፊቱም ሞገስን አገኘች፡፡ለአስቴር የተደረገላት ልዩ እንክብካቤ ምንድነው (ቁጥር 9)?

ሀ.____

ለ.____

ሐ.____

6. አስቴር አንድን ነገር በሚስጢር ይዛለች፡፡ ይህ ሚስጢር ምን ነበር (ቁጥር 10)?

____

7. መርደክዮስ አስቴርን እንደልጁ ያሳደጋት ሲሆን አሁን ደግሞ በአስቴር ላይ ሊደርስ ስለምችለው ነገር አሳስቦታል፡፡ መርደክዮስ ያሳሰበውን ጉዳይ እንዴት ነው የገለፀው (ቁጥር 11)? ____

____

____

ከቤተ መንግስቱ ግቢ ከመርደክዮስ ጋር መልዕክት ስትለዋወጥ እንደነበር ሊያሳምኑ የሚችሉ ምክንያቶች አሉ፡፡

8.እነዚህ ወጣት ልጃገረዶች ወደ ንጉስ አርጤክስስ ከመግባታቸው በፊት የሚደረግላቸው እንክብካቤ ምንድነው (ቁጥር 12)?

____

____

9. ዝግጅቷን ከአጠናቀቀች በኂላ በስም እስከምትጠራ ድረስ እርሷ ከቁባቶች ጋር ትቆይ ነበር (ቁጥር 14)፡፡በዚህን ጊዜ ስለአስቴር ስለሚጠረገው እንክብካቤ ምን እንማራለን (ቁጥር 15ለ)? ____

____

10.አስቴርን ወደ ንጉስ አርጤክስስ አቀረቧት (ቁጥር 16)፡፡ ለአስቴር የንጉሱ ምላሽ ምን ነበር (ቁጥር 17-18)?

____

____

____

ማሰላሰል

1.በምዕራፍ 2 ውስጥ ሶስት ጊዜ ሞገሰን አገኘች ይላል፡፡

ሀ. ቁጥር 9 "ቆንጆይቱም ደስ አሰኘችው፥ ____________________ቅባትዋንም ድርሻዋንም ከንጉሡም ቤት ልታገኝ የሚገባትን ሰባት ደንገጥሮች ፈጥኖ ሰጣት ____" ይላል፡፡

ለ.ቁጥር 15 ላይ ደግሞ "አስቴርም_________________________________"ይላል፡፡

ሐ. በቁጥር 17 ላይ "ንጉሡም ከሴቶች ሁሉ ይልቅ _____________በዓይኑም ከደናግል ሁሉ ይልቅ _____________አገኘች የመንግሥቱንም _______________________ ________________________፡፡"

2. እነዚህ ቃላትን ስታገናዝቡ ስለዚህች ወጣ ልጃገረድ ማንነት ምንን ትማራላችሁ? ስለውስጥ ውበቷስ ምንን ትማራላችሁ? ____________________________________

____

3. አርጤክስስ እና የግል ረዳቶቹ ቆንጆ ልጃገረዶችን ይፈልጉ ነበር፡፡ በቁጥር 7 ላይ አስቴር የተገለጠቻው ቆንጆ እና መልከ መልካም ነበረች ተብሎ፡፡ ብዙ ወጣት ልጃገረዶች ተሰባስበው ነበር፡፡ ያለጥርጥር ሁሉም ቆንጆ እና መልከ መልካም ነበሩ፡፡ ይሁን እንጂ ንጉሱ የተማረከው ከሁሉም ሴቶች ይልቅ በአስቴር ብቻ ነበር፡፡ ከሌሎች የተሻለች እንድትሆን ያደረጋት ምንድነው? ከሌሎች ይልቅ የምትማርክ ያደረጋት ምንድነው?

____

____

____

4. የአስቴርን አይነት ሰዎች ታውቃላችሁ? እነዚህ ሰዎች ከሌላው ሰው የተለየ ቁንጅና ላይኖራቸው ይችላል ነገር ግን ለእናንተ ከሌሎች ሰዎች ይልቅ እናንተን ይማርካሉ፡፡ ለምን? ____

____

____

አስተምሮ

ቅዱስ ጴጥሮስን ስለቆንጆ ሰቶች እንዲህ በማለት ይገልፃል፡፡

1. 1 ጴጥሮስ 3:1-6 አንብቡት፡፡ እነዚህ ጥቅሶች ስለ ሚስቶች የሚናገሩ ናቸው፡፡ ስለቆንጆ ሴት ጴጥሮስ የተናገራቸው አራት ቃላት ላይ ትኩረት እንድታደርጉ ትጠየቃላችሁ፤-

ሀ. ቁጥር 2 "እናንተ ሚስቶች ሆይ፥ ከባሎቻችሁ አንዳንዱ ለትምህርት የማይታዘዙ ቢኖሩ፥ ____እየተመለከቱ ያለ ትምህርት በሚስቶቻቸው ኑሮ እንዲገኙ ______________________፡፡" በማለት ተናገረ

ለ. በቁጥር ላይ ደግሞ እንዲህ አለ "ነገር ግን በእግዚአብሔር ፊት ዋጋው እጅግ የከበረ ______________________ያለውን የማይጠፋውን ልብስ ለብሶ ____________________ይሁንላችሁ፡፡"

2. እነዚህን ጥቅስ ወንዶች ቢታነቡት የምታውቋቸውን ሴቶች ህይወት ከእነዚህ ጥቅሶች አንፃር እንዴት ትገልፃችኂላችሁ?

____

____

____

3. እናንተ እንደ መርደክዮስ አባት ወይንም አሳዳጊ ብትሆኑ እነዚህን ባህሪያት በሴት ልጆቻችሁ ውስጥ እንዴት ትቀርፃላችሁ?

____

____

____

4. ይህንን ጥቅስ የምታነቡት ሴቶች ብትሆኑ እንዴት አድርጋችሁ ነው ጥቅሶቹ የሚሉትን አይነት ሴቶች የምትሆኑት?

____

____

____

5. የውስጥ ውበት በህይወታቸው እና በባህሪያቸው እንዲፀባረቅ የምትፈልጓቸው እና በዚሁ መንገድ ማሳደግ የምትፈልጓቸው ወጣት ልጃገረዶች ወይንም ልጆቻችሁ እነማን ናቸው? ______________________________

____

____

ፀሎት

ጌታ ሆይ እኛ ወንዶችም ሆንን ሴቶች የአንተን ህያውነት፤ንፅህና፤የዋህነት፤የሰከነ መንፈስ እና መልካምነት ማንፀባረቅ ይከብደናል፡፡ የእኛን ከአንተ ፈቃድ ጋር ያለንን አላስፈላጊ ግብግብ ፀጥ አድርግልን፡፡ በዚህ አለም ውስጥ በሚታይ የቁንጅና ማለትም በሃብት፤በስልጣን እና በንብረት ላይ ከፍተኛ ትኩረት በማድረግ ለሚያምኑ ሰዎች የአንተን ባህሪዎች ውስጥ ማንነታችን በማሳየት የአንተ ብርሃን ማንፀበረቅ እንድንችል አቅምን ስጠን፡፡ በእኛ ባህሪይ እና ተግባር ሰዎች ላይ የማይሆን ተፅዕኖን ስላሳደርን ይቅር በለን፡፡ አንተ ብቻ በእኛ እንድትከብር ለሁላችንም የአንተን የትህትና እና የመታዘዝ ባህሪይ ስጠን፡፡

____

____

____

____

<u>ክፍል 3</u>

የቤት ስራ፤- መፅሐፈ አስቴር 2:19 እስከ ምዕራፍ 4 ድረስ ያለውን አንብቡት

መልመጃ

ይህ ታሪክ አሁን ስታዩት ጠቃሚ ላይመስላችሁ ይችላል፤ ቢሆንም ግን ማንበባችሁን አትርሱ

1.በመፅሐፈ አስቴር 2:19-23 ውስጥ የተገለፀው ታሪክ ምንድነው?

ሀ.መርክዮስ የት ነው ያለው?

____

ለ.የሰማው ነገር ስለምንድነው?

____

ሐ.ለማን ነው የነገረው?

____

መ.አስቴር ለንጉሱ ከነገረችው በኋላ ምን ሆነ?

____

ምዕራፍ 3 የሚጀምረው ንጉሱ ከፍተኛ ስልጣን እና ክብር ስለሰጠው ሰው ስለ ሐማ በመናገር ነው፡፡ በንጉሱ ትዕዛዝ መሰረት ሰዎች ሁሉ ለሐማ ወድቀው በመስገድ እና ክብርን መስጠት ነበረባቸው፤ ይሁን እንጂ ለንጉሱ ትዕዛዝ የመርደክዮስ ምላሽ ምን ነበር (ቁጥር 2)?

____

2. የመርደክዮስ ባህሪይ ነውጥን ፈጠረ፡፡ የቤተ መንግስት ባለስልጣናት መርደክዮስ ለምን የንጉሱን ትዕዛዝ አልታዘዝም እንዳለ ሊገባቸው አልቻለም፡፡ እነዚህ ሰዎች ወደሐማ ሄደው ይህ የአይሁድ ተግባርን ችላ ማለት ይቻል እንደሆነ ጠየቁት (ቁጥር 4)፡፡ በመርደክዮስ ተግባር ሐማ በጣም ተቆጣ፡፡ ሐማ ምን ለማድረግ አቀደ (ቁጥር 6)?

____

3. በቁጥር 7 ላይ አይሁዶች የሚጨፈጨፉበትን ቀን ለመወሰን ፉር የሚሉትን እጣ ተጣጣሉ፡፡ እጣው የወጣበት ቀን በመጀመሪያው ወር ሲሆን በእጣው መሰረት አይሁዶች የሚጨፈጨፉበት ወር ደግሞ በአስራ ሁለተኛው ወር ነው፡፡ ይህ ማለት ደግሞ አመት በአልሞላ ጊዜ ውስጥ የሐማ እቅድ ተግባራዊ ይሆናል ፡፡ እቅዱን ተግባራዊ ለማድረግ ሐማ ለንጉስ አርጤክስስ የነገረው ነገር ምንድነው (ቁጥር8-10)?

____

____

____

____

4.ሐማ የፈለገውን ለማድረግ ሲል ንጉሱ ያዘዘውን ገንዘብ ሁሉ ወደ ንጉሱ ካዝና አስገባ (ቁጥር 9)፡፡ ንጉሱ ለሐማ ምን ብሎ ተናገረው (ቁጥር 11)?

____

____

5.በቁጥር 12-15 የተፃፉት ቅደም ተከተል በሰዎች ቋንቋ ነው፡፡

ሀ.ቅደም ተከተላቸው ምንድነው?

____

____

____

____

ለ.ቀኑ ምን ነበር?

____

ሐ.ማህተሙ ምን ነበር?

____

መ.የንጉሱ እና የሐማ ሁኔታ ምን ነበር?

____

____

____

ሠ.በሱሳ የነበሩት ሰዎችስ ሁኔታ እንዴት ነበሩ?

____

____

6.ለአዋጁ የመርደክዮስ ምላሽ ምን ነበር (ቁጥር 1)?

____

____

7. የንጉሡም__________________በደረሰበት አገር ሁሉ በአይሁድ ላይ __________________ጾም ልቅሶና ዋይታም ሆነ ___________________________አነጠፉ፡፡

8.የአስቴርስ ምላሽ ምን ነበር (ቁጥር 4)?

____

____

9.የአስቴር ትዕዛዝ ምን ነበር (ቁጥር 5)?

____

____

10. ሐማ እቅዱን ለማስፈፀም እያደረገ ያለውን ነገር መርደክዮስ እንዴት ሊደርስበት ቻለ (ቁጥር 6-8)?____

____

____

____

11.ለአስቴር እንዲነግራት መርድክስ አክራትዮስ ምን ብሎ ላከው (ቁጥር 8)?

____

____

____

12. አክራትዮስም ለአስቴር የሆነውን ነገር ነገራት። በቁጥር 11 ላይ አስቴር የተካፈለችው ችግር ምንድነው ቁጥር 11?

____

____

13. የተናገረችው የመጨረሻ ነገር ምንድነው?

____

14.መርደክዮስ ለአስቴር መልሶለት የላከላት መልዕክት ምንድነው (ቁጥር 12-14)?

____

____

____

15. ንግስት አስቴርን ጨምሮ ማንም ከንጉሱ ትዕዛዝ እንዳያመልጥ መርደክዮስ ግልፅ አድርጎታል። ነገርን ሁሉ የቀየረው መርደክዮስ ለአስቴር ላከው መልዕክት ቁጥር14

“____

____

____”

16.አስቴር ለመርደክዮስ የሰጠችው ምላሽ ምን ነበር (ቁጥር 15-17)?

____

____

____

____

ማሰላሰል

ታሪኩ ልብን በማንጠልጠል ቀጥሏል። ሐማ ለስልጣን እና ክብር ከፍተኛ ጥማት ይዞታል። እርሱ እንደ አማልክት ሰዎች ለእርሱ እንዲንበረከኩለት እና እንዲያከብሩት ይፈልጋል። መርደክዮስ ግን ለማንም ሰው አይሰግድም። መርደክዮስ አይሁዳዊ መሆኑን ሲያውቅ ለአይሁዳውያን ያለው ጥላቻ የተገለጠው አይሁዳውያን ሁሉ እንዲጠፉ በመፈለጉ ነው። ንጉሱም በግድ የለሽነት ሐማ የወደደው እንዲያደርግበት የጣቱን ቀለበት እንዲያትምበት ሰጠው።

ንግስት አስቴር በባለቤትዋ እና በሐማ መከካል እየተደረገ ያለውን ነገር አታውቅም ነበር። መርደክዮስ ማቅ ለበሰ ፤ አመድ ላይ ሆኖ አምርሮ እያለቀሰ ይፀልይ ነበር። አስቴር ደግሞ እየሆነ ያለውን ነገር ማወቅ ፈልጋለች። አሁን የምንመለከተው ነገር ሐማ አይሁድን ህዝብ ለማጥፋት ቆርጦ ተነስቷል፤ አስቴር ደግሞ እርምጃ ካልወሰደች እርሷ እና ህዝቧ እንደሚጠፉ አውቃለች። ይህ በእንዲህ እያለ ንጉሱ ወደእርሱ እንድትገባ የወርቁን ዘንግ ካልዘረጋላት ደግሞ እንደምትሞት አውቃለች። ይህንን ታሪክ ደግሞ በበለጠ አሳሳቢ የሚያደርገው ንጉስ አርጤክስስ ለሰላሳ ቀናት አስቴርን ወደእርሱ እንድትገባ አልጠራትም ነበር።

የማስታወስ ጥያቄ

እግዚአብሄር የያይቆብ ልጅ ዮሴፍን፤ አሁን ደግሞ አስቴርን የሌሎች ሰዎች ህይወትን እንዲያድኑ ተፅአፅኖ ማምጣት ወደሚችሉበት የስልጣን ቦታ አወጣቸው።

1.ኦሪት ዘፍጥረት 50:20 —ፃፉት

“____

____”

2.አስቴር 4:14 —ፃፉት

“____

____?”

ዮሴፍ እና አስቴር ሁለቱም ወደ ኣላሰቡበት ቦታ ነው የተወሰዱት፤ወደ ግብፅ እና የፋርስ ምድር። ሁለቱም በጣም ጠቃሚ ወደ ሆነ ተፅእኖ ማምጣት የሚችሉበትን ስልጣን ያዙ። ሁለቱም በሌሎች ሰዎች ዘንድ ሞገስን አገኙ። ዮሴፍ መጀመሪያ በጵጥፋራ፤ከዚያም

በእስር ቤቱ አዛዥ ቀጥሎም በፈረኦን ዘንድ ሞገስን አገኘ፡፡ በሌላ ወገን ደግሞ አስቴር በጃንደረባው ሐጌ ከዚያም በሴቶች አገልጋዮች ቀጥሎም እርሷን በሚመለከቱ ሰዎች ሁሉ ዘንድ በተለይም በንጉሱ ዘንድ ሞገስን አገኘች፡፡ እግዚአብሄር ከዮሴፍ ጋር ሆኖ ስኬትን እንደሰጠው አሁን ደግሞ ከአስቴር ጋር ሆኖ በንጉሱ ዘንድ ሞገስን ሰጣት፡፡

የትግበራ ጥያቄ

የአስቴርን እና የመርደክዮስን ህይወትን እያገናዘባችሁ ስታጠኑ በህወታችሁ ላይ የምትተገብሩት ነገር ምን አለ?

____

____

____

<u>ክፍል 4</u>

የቤት ስራ፤ አስቴር 5 እና 6 አንብቡት

መልመጃ

1.መፆም እና መፀለይ ከጀመሩ በኋላ በሶስተኛው ቀን ምን ሆነ (አስቴር 5:1-2)?

____

____

2.የወርቅ ዘንጉ ለአስቴር ተዘረጋላት፡፡ አስቴር የጠየቀችው ነገር ምድነው?

____

____

የእራት ግብዣው እንግዳ ነገር አይመስልም? ንጉሱን እና ሐማን ወደ እራት ግብዣው መጥራትዋ ህይወቷን ለአደጋ አያጋልጥም?

3.ንጉሱ ለመተባበር ጓጉቷል፡፡ እራት እየተበላ እያለ እንደገና አስቴርን ጥያቄዋን እንድታቀርብ አደረገ፡፡ በዚህን ጊዜ የእርሷ ምላሽ ምን ነበር (ቁጥር 7-8)

____

____

እርሷ እንደገና ለእራት ጠየቀች እና በዚህን ጊዜ የንጉሱን ጥያቄ ለመመለስ ቃል ገባች፡፡

4.በቁጥር 9 ላይ የሆነው እስከሚሆን ድረስ ሐማ በጣም ተደስቷል?

____

____

ይሁን እንጂ ሐማ ራሱን አቅቦ ወደ ቤተሰቡ እና ወደ ጓደኞቹ ሄደ፡፡

5.ቁጥር 10-14 የሐማን ሃሳብ ይገልጣል፡፡ በቁጥር 11 ላይ በትዕቢት የተናገው ነገር ምንድነው? ____

____

6.በቁጥር 12 ላይ እንደገና ሐማ የተናገረው ነገር ምንድነው 12?

____

____

7.በእነዚህ ነገሮች ሁሉ ውስጥ ሐማ በትዕቢት የሚናገረው ነገር እና እርሱን ያጠፋው ነገር ምንድነው (ቁጥር 13)?

____

____

8.የሐማ ሚስት እና ጓደኞቹ ክፉ ምክር ምን ነበር (ቁጥር 14)?

____

____

____

9.ሐማ ተሰጠው ምክር እጅግ ተደስቶ መርደክዮስ ይሰቀልበታል ብሎ ያሰበውን ግንድ አስተከለ፡፡ ይሁን እንጂ እንደ መፅሐፈ አስቴር 6፡1 በዚያ ምሽት በቤተ መንግስት ምን ሆነ?____

____

____

10.ንጉሱ የተረዳው አዲስ ነገር ምንድነው?

____

____

11.ሐማ ወደ ቤተ መንግስት እንደገባ ንጉሱ ጠራው፡፡ሐማን ምን ብሎ ጠየቀው (ቁጥር 6)?

12.ንጉሱ ሊያከብር የፈለገው ማንን ነው ብሎ ሐማ ገመተ?

13. ሐማ ለንጉሱ ምን ብሎ መልስ ሰጠ (ቁጥር 7-9)

14.ንጉሱ ሐማን ምን እንዲያደርግ አዘዘው (ቁጥር 10)?

15.በቁጥር 11 ላይ ምን ተፈጠረ?

16.ከዚህን በኋላ መርደክዮስ ወደ ቤተ መንግስቱ መግቢያ ሲመለስ ሐማ ግን ወደ ቤቱ ሄደ። በዚህን ጊዜ የሐማ ሁኔታ እንዴት ነበር? ለሚስቱ እና ጓደኖቹ ምን ብሎ ተናገረ?

17. ከአንድ ቀን በፊት ሐማን ያማከሩት ሰዎች አሁን ደግሞ እንደሚጠፉ ተነበዩ (ቁጥር 13)?

17.ጃንደረባው ሐማን ወዴት ወሰደው (ቁጥር 14)?

ማሰላሰል

ንጉሱ አይሁዳዊ የሆነውን እና ሐማ በጣም የሚጠላውን መርደክዮስን እንዲከበር በመወሰኑ ምክንያት ሐማ እጅግ በጣም ተዋርዷል፡፡ መርደክዮስ በንጉሱ ፈረስ ላይ ተቀምጦ በታላቅ ግርማ ሞገስ በከተማው መካከል ሲያልፍ ሐማ ደግሞ እየተከለው "ንጉስ ያከበረው ዘንድ የወደደው እንዲህ ይደረግለታል!" እያለ ያውጅ ነበር፡፡

1.ይህ ታላቅ ክስተት ከሁለቱ ሰዎች ለየትኛው ነው መልካም የነበረው?

ሀ.መርደክዮስ የፈለገው ነገር በከተማው አደባባይ መካከል በክብር እውቅና ተሰጥቶ እንዲመላለስ ነበር? መርደክዮስ በትክክል የፈለገው እንዴት ነበር?

____

____

____

ለ.ሐማስ የፈለገው ይህንን ነው? እርሱ በትክክል ስለራሱ የነበረው ራዕይ ይህ ነበር?

____

____

____

ሐ.በመፅሐፈ አስቴር 5:9 ላይ የመርደክዮስ ጥንካሬ በሐማ ውስጥ ጭንቀት እና ፍርሐትን ፈጠረ፡፡ የዚህን አይነት ጥንካሬ በሰው ውስጥ ስታዩ ምን ትማራላችሁ? የመርደክዮስን ለክብር እና እውቅና ያበቃውን ጥንካሬ ከሐማ በሐብት፤ በዘመድ እና በልጆች ብዛት ከተዋቀረው ጥንካሬ አንፃር አነፃፅሩት (አስቴር 5:11)፡፡

____

____

____

ትግበራ

ይህንን ታሪክ ስናጠና በህይወታችን ላይ የምንተገብረው ነገር ምንድነው?

1.ጎልያድ በጥንካሬው ተመካ፡፡ ሐማ ደግሞ በሃብቱ ተመካ፡፡ እኛስ የምንመካው በምንድነው?____

____

____

2.ቀጥሎ በተገለፁት ምዕራፎች ውስጥ የማበረታቻ ቃላትን በተቀመጠው ስፍራ ፃፉት፤

ጥቅሶች	የማበረታቻ ቃላት
መዝሙር 34:2	
መዝሙር 44:8	
1 ቆሮንቶስ 1:31	
ገላትያ 6:14	
ኤፌሶን 2:8-9	

ማስታወስ

በትንቢተ ኤርምያስ 9:23-24 ውስጥ ሃይለኛ ቃላትን እናገኛለን፤ "እግዚአብሄር እንዲህ ይላል…" እነዚህን ሁለት ጥቅሶች በማስታወሻ ደብተራችሁ ላይ ፃፉት፤ ከዚያም በቃላችሁ ለማስታወስ ሞክሩ። እነዚህ ጥቅሶች የሚያስታውሱን ነገር በራሳችን እንዳንመካ ሲሆን ነገር ግን በምድር ላይ ፍርድን ፤ ምህረትን እና ፅድቅን በሚያደርግ በእግዚአብሄር እንድንመካ ያደፋፍሩናል።

<u>ክፍል 5</u>

የቤት ስራ፤- አስቴር 7 አንብቡ

መልመጃ

1. የጀመርነው ታሪክ እንዴት እንደሚያበቃ ልንገምት እንችላለን፡፡ በምዕራፍ 7 ላይ ሐማን፤ ንጉስ አርጤክስስ እና አስቴር አብረው እራት ሲበሉ እንመለከታለን፡፡ በዚህን ወቅት ንጉሱ አስቴርን ጥያቄዋን እንድታቀርብ ጠየቃት፡፡ የንግስት አስቴር መልስ ፃፉት (ቁጥር 3-4)?

___

___

___

2.ይህንን ተግባር የሚያደርገው ሰው ማን እንደሆነ ማወቅ ፈልጓል፡፡ አስቴር ደግሞ ማንነቱን ገለጠች (ቁጥር 6)፡፡

___

3. ሐማ በጣም ፈርቷል፡፡ ንጉሱ የሚጠጣውን የወይን ጠጅ መጠጣት ትቶ ወደ ጓሮ ሄደ፡፡ ከዚያም ሐማን የተከተለው ነገር ምንድነው (ቁጥር 7-9)?

___

___

___

4.የተመለከተውን ነገር ንጉሱ እንዴት ነው የተረጎመው (ቁጥር 8)?

___

5.የሐማ እድል ፈንታ ምን ሆነ (ቁጥር 9-10)?

___

ክፉው ሰው ሞተ፡፡ ትክክለኛ ፈትህ ተከናወነ፡፡ የእርሱ ሞት የንጉሱን ቁጣ አበረደው (ቁጥር 10)፡፡ ፅድቅ አሸነፈ!

አስተምሮ

መፅሐፍ ቅዱስ ስለ ፅድቅ የሚናገረውን እንመለከታለን፡፡ ስለፅድቅ መፅሐፍ ቅዱስ የሚያስተምረውን ሁሉ አንመለከትም ነገር ግን መፅሐፍ ቅዱስ ፍቅር እና ፃዲቅ ከሆነው እግዚአብሄር ጋር ስለአለን ግንኙነት ፅድቅ ስለአለው ድርሻ እንመለከታለን፡፡

የመፅሐፍ ቅዱስ ክፍል	ጥያቄ	ትምህርት
መዝሙር 119:137	ፃዲቁ ማነው?	
መዝሙር 32:1-2; ሮሜ 4:6-8	የፀደቁት እነማን ናቸው?	
2 ቆሮንቶስ 5:21	ማነው ያፀደቀን?	
ሮሜ 3:21-24; ፊልጵስዮስ 3:9	የፀደቅነው በህግ (በሰራነው ስራ) ወይስ በእምነት (በአመነው ጌታ)?	
ሮሜ 1:17	እግዚአብሄር እንዳፀደቀን የምናውቀው እንዴት ነው?	
መዝሙር 9:4,8; 23:3; 34:15; 37:25; ዕንባቆም 2:4	ለፃዲቁ እግዚአብሄር ቃል የገባው ነገር ምንድነው?	

ፀሎት

መዝሙር 143 መርደክዮስ እና አስቴር ከገጠማቸው ችግር አንፃር እየታጋሉ በነበሩበት ወቅት የፀለዩት ፀሎት እንደሆነ መገመት ይችላል፡፡ አይሁድ እንዲጠፉ የወጣውን አዋጅ ንጉሱ ፈርሞት በንጉሱ ግዛት ሁሉ አዋጁ ተበትኗል፡፡ ህዝቡ ተስፋውን ያሳደረው ንጉሱን ለማናገር በወሰነችው አስቴር ላይ ነው፡፡ ስትፀልዩ በመዝሙሩ ላይ ያሉትን ቃላት እያስታወሳችሁ ፀልዩ፤

1. ጠላትህ ነፍሴን አሳድዶአታል፥ ሕይወቴንም በምድር ውስጥ አጕስቍሎአታል ቀድሞ እንደ ሞተ ሰው በጨለማ አኑሮኛል(ቁጥር: ________________)።

2. አንተን ታምኛለሁና በማለዳ ምሕረትህን አሰማኝ አቤቱ፥ ነፍሴን ወደ አንተ አንሥቻለሁና የምሄድበትን መንገድ አስታውቀኝ(ቁጥር: ___________________)።

3. አቤቱ፥ ፈጥነህ ስማኝ ነፍሴ አልቃለች ፊትህን ከኔ አትመልስ፥ ወደ ጕድጓድም እንደሚወርዱ አልሁን(ቁጥር: _____________________)።

4. በምሕረትህ ጠላቶቼን ደምስሳቸው፥ እኔ ባሪያህ ነኝና ነፍሴን የሚያስጨንቁአትን ሁሉ አጥፋቸው (ቁጥር: ___________________)።

5.የቀድሞውን ዘመን አሰብሁ፥ ሥራህንም ሁሉ አሰላሰልሁ የእጅህንም ሥራ ተመለከትሁ (ቁጥር: ___________________)።

ክፍል 6

የቤት ስራ፤- አስቴር 8-10 አንብቡ

መልመጃ

1.ንጉሱ ለአስቴር እና ለመርደክዮስ ምን አደረገላቸው (አስቴር 8:1-2)?

____

____

____

2.አስቴር በድጋሚ ወደ ንጉሱ መጣች። ምን ጠየቀችው (ቁጥር 3-6)?

____

____

____

3.መርደክዮስ ምን እንዲያደርግ ንጉሱ አዘዘው (ቁጥር 7-8)?

____

____

4.መርደክዮስ ለተሰበሰቡት ሰዎች ሁሉ የሰጠው ትዕዛዝ ምን ነበር (ቁጥር 9-19)?

____

____

5.ከቁጥር 11-14 ላይ በግዛቱ ስለሚኖሩ አይሁዶች የተላለፈውን አዋጅ እንመለከታለን። የእነርሱን ደህንነት ለመጠበቅ በአዋጁ ውስጥ የተቀመጠው ነገር ምንድነው?

6.መርደክዮስ ሰማያዊ እና ነጭ ልብሱን ለብሱ በጭንቅላቱ ላይ ትልቅ የወርቅ ዘውድ ደፍቶ ሐምራዊ ካባ ደርቦ ይታያችኋል? እርሱን ማየት እንዴት ያስደስት ይሆን! በቁጥር 15-17 ውስጥ የተጠቀሱትን ደስታ አስምሩበት።

7.ምዕራፍ 9 የንጉሱ ትዕዛዝ ሊፈፀምበት የነበረው ቀን ትዕዛዙ ቀርቶ ሌላ ነገር ሲፈፀም ይተርካል።ቁጥር 1-10 ስለምን ይነግረናል?

ስለመርደክዮስ የተነገረውን አስተውሉ። ስልጣኑ እየጨመረ አሰተዳዳሪዎች፤መሳፍንት እና ሁሉም ሰው እየፈራው መጣ። የእርሱ ዝና በንጉሱ ግዛት ሁሉ ተሰራጨ።

8.ንጉሱ እራሱ ትዕዛዝን ከእርሱ መቀበል ጀመረ። በቁጥር 12 ላይ አስቴርን የጠየቃትን ልብ በሉ። “አሁን የምትፈልጊው ነገር ምንድነው?” እርሷስ ምን መልስ ሰጠችው?

አዋጁ ተፈፃሚ ሆነ (ቁጥር 14-15)።

9.በመጨረሻ ________________________ተገደሉ በኋላ (ቁጥር 16) እነርሱ እረፍት አደረጉ እና የደስታ እና የድግስ ቀን አደረጉት! በንጉስ አርጤክስስ ግዛት የሚኖሩ አይሁዶች በጣም ይጮቆኑ እንደነበር ግልፅ ነው። እነርሱም በወሩ አስራ አራተኛ ቀን አረፉ። በሱሳ ግን እነርሱ ያረፉት____________ ቀን ነው።

10.የአይሁድ የበዓል ቀን ተጀመረ፤ ቀናቱም ፉሪም ይባላል (አስቴር 9:26)።

ሀ.መች ነው ቀናቱ የሚከበሩት (ቁጥር 21)?

____

ለ.ሰዎቹ ማስታወስ ያለባቸው ነገር ምንድነው (ቁጥር 22)?

____

____

ሐ.እንዴት ነው ቀናቱ የሚከበሩት (ቁጥር 22)?

____

____

11. በቁጥር 23-28 ላይ እያንዳንዱ አይሁዳዊ ሰው፤ ቤተሰብ እና ትውልድ በሁሉም ግዛት እና ከተሞች ሁሉ እግዚአብሄር ያደረገው ሁሉ ለዘላለም እንዲስታውሱት የተደነገገ በዓል ነው። ደብዳቤው በአስቴር እና በመርደክዮስ ከተረጋገጠ በኂላ ወደ ፋርስ መንግስት አውራጃዎች ሁሉ ተበተነ። በጣም የሚገርመው ነገር ማን ስልጣን እንዳለው እና ማን አዋጁን እንዳወጣ ቁጥር 29-32 ላይ እናገኛለን። በመፅሐፈ አስቴር ምዕራፍ 10 ላይ መርደክዮስን ንጉስ አርጤክስስ ምክትሉ እንዳደረገው እናያለን። አይሁዳውያን ሁሉ ዘንድ የተወደደ እና የተከበረ ነው ምክንያቱም…

ሀ.____

ለ.____

ማሰላሰል

ማንም ሰው ከመርደክዮስ ተፅዕኖ ማምለጥ አልቻለም። እርሱ በመጀመሪያ አስቴርን እንደልጁ ሲያሳድጋት ነው ተፅዕኖውን ማሳረፍ የጀመረው። ከዚህም የተነሳ አስቴር በአካባቢዋ በሚገኙ ሰዎች ዘንድ ሞገስን አገኘች። የንጉሱን ህይወት ከሞት በማዳኑ ከዚያም ተፅዕኖው ወደቤተ መንግስት ገባ (አስቴር 2:19-23) እንዲሁም ለሐማ በጉልበቱ ተንበርክኮ መስገድን እንቢ አለ (አስቴር 3:1-2)።

1.ጥናታችንን ስንቀጥል የመርደክዮስ ተፅዕኖ በመላው የንጉሱ ግዛት መዳረሱን አስተውሉ።

____

____

____

2.እኛ እያንዳንዳችን በሌሎች ላይ ተፅዕኖን ማሳረፍ የምንችል ሰዎች ነን፡፡ እናንተ ከእነርሱ በህይወት ላይ ተፅዕኖ ያመጣችሁባቸው ሰዎች እነማን ናቸው?

3.በምን በምን ሁኔታ ነው የእናንተ ህይወት ሌሎች ላይ ተፅዕኖ ማሳረፍ የቻለው? ዋናው ጥያቄ መሆን ያለበት የእናንተ ህይወት በሌሎች ላይ ተፅዕኖ ያመጣል ወይስ አያመጣም የሚል ሳይሆን ነገር ግን ትክክለኛው ጥያቄ በሌሎች ላይ ምን አይነት ተፅዕኖ እያመጣችሁ ነው የሚለው ነው፡፡

ሀ.ስነምግባር

ለ.እሴት

ሐ.ባሕሪይ

ለ. ሌሎች ካሉ ይፃፉአቸው

4.ሌላ መጠየቅ የሚገባን ጥያቄ፤ ለሌሎች ህይወቴ ምን አይነት መልዕክት ነው ማስተላለፍ የሚገባው? ቃላት በወረቀት ላይ ሰፍረው እንደሚነበቡ ሁሉ የእኔም ህይወት እንደ ክርስትያን መልዕክት እያስተላለፈ ነው ወይ?

5.ህይወቴ እውነተኛ ነው ወይ? ከእኔ ማንነት ጋር የማይሄድ ከህይወቴ መወገድ ያለበት ነገር ምንድነው?

6.በሌሎች ላይ ተፅዕኖ እንደሚያመጣ ሰው እንዴት አድርጌ ነው አላማ ያለውን ህይወት በሌሎች ላይ በጎ ተፅዕኖ ከማምጣት አንፃር መኖር የምችለው?

ፀሎት

ጊዜ ውሰዱና በመፅሐፈ አስቴር ላይ ያለውን ታሪክ ከልሱ፡፡ በተለይም ደግሞ የእግዚአብሄር ፅድቅ እንዴት በመርደክዮስ እና አስቴር ህይወት ውስጥ እንደተንፀባረቀ አስተውሉ፡፡ በእናንተ ህይወት ላይ በጎ ተፅዕኖ ያመጡ ሰዎችን አመስግኗቸው፡፡ በእናንተ ህይወታችው ላይ በጎ ተፅዕኖ እየመጣ ያሉ ሰዎችን አሳድጓቸው፡፡ በሌሎች ህይወት ላይ ተፅዕኖ ማሳደር በቀጠላችሁ ቁጥር እግዚአብሔርን ለመምሰል በብርቱ ፈልጉ፡፡

ትምህርት አምስት

መልካሚቱ የእግዚአብሔር እጅ

እዝራ 1-10 — የእዝራ ታሪክ

የትምህርት 5 ምልከታ

ምልከታ

መግቢያ

ትምህርት 5፡ እዝራ 1-10

- የንጉሱ አዋጅ
- ከምርኮ መመለስ
- የመልሶ ግንባታ ፕሮጀክት
- አደገኛው ተቃውሞ
- ሁለቱ ነቢያት — ሐጌ እና ዘካርያስ
- እዝራ ወደ እየሩሳሌም መጣ
- የእዝራ መፅሐፍ መዝጊያ

መግቢያ

አሁን ጊዜው ነው። የእስራኤል ምርኮ አበቃ። ምርኮኞች ወደ እናት አገራቸው የሚመለሱበት ጊዜ ደረሰ። ሰባው ዓመታት አለፉ። በምድረበዳ የነበረው ጉዞ ከባድ እና ረጅም ነበረ። እነርሱ ሲመለሱ ያገኙት ነገር ምንድነው? የቤቶቻቸው፤የህንፃዎቻቸው እና የምድራቸው ሁኔታ እንዴት ነበር? የተረፈ ነገር ነበር? ሰባው አመታት ረጅም ጊዜያት ናቸው። ሁሉም ነገር ፈራርሷል፤ ጠፍቷልም። የእየሩሳሌምን መልሶ ግንባታን የሚጀምሩት ከየት ነው? ለዚህ ግንባታ ደግሞ የገንዘብ ፤ የሰው ኃይል እና የቁሳቁስ ምንጫቸው ከየት ነው?

ህፃዎችን እንደገና መገንባት የእየሩሳሌም መልሶ ግንባታ ስራን የተወሰነው ብቻ የሚያካትት ነው። ሌሎች የህይወት ክፍሎች ደግሞ መሰራት አለባቸው። የቤተሰብ ሁኔታ ተለዋውጧል። የተወሰኑት ምርኮኞች ወደ አገራቸው እስራኤል አንመለስም ብለዋል። ቤተሰብ ተበታትኗል። የቤተ መቅደሱ መፍረስ የህዝቡ ከአምላካቸው ከእግዚአብሄር ጋር ያላቸውን የተበላሸ ግንኙነትን የሚያሳይ ነው። ህይወት ተመሰቃቅሏል። ህዝቡ እርሱን ረስተው በእስራት ውስጥ ነው የሚገኙት።

እናንተ በምርኮ ምድር የምትኖሩ አይሁዳውያ ብትሆኑ ምን ታደርጋላችሁ? ወላጆቻችሁ በምርኮ ምድር ቢወልዷችሁ ኖሮ ወደ እስራኤል ትመለሳላችሁ? ወደ እስራኤል እንድትመለሱ የሚያደርጋችሁ ነገር ምን አለ? የጥንት ዘሮቻችሁን ከግብፅ የባርነት ምድር ነፃ ከአወጣው እና አሁን ደግሞ ከፋርስ ምርኮ ነፃ ከአወጣችሁ አምላክ ጋር የሚኖራችሁ ግንኙነት ምን ዓይነት መሆን አለበት ብላችሁ ታስባላችሁ። ጥናታችሁን በቀጠላችሁ ቁጥር ህይወታችሁን በታሪኩ ውስጥ ከሚገኙ መሪዎች፤ ከተለያዩ ሰራተኞች እና ከመንገደኞች ጋር እያስተያያችሁ ጥናታችሁን ቀጥሉ። ወደ እናት አገራችሁ እንድትመለሱ የሚያደርግ ነገር ምን አለ?

ትምህርት 5

<u>ክፍል 1</u>

መግቢያ

የእዝራ መፅሐፍ ቀጣይነት ያለው የእስራኤል ታሪክ አካል ነው፡፡ በ537 ዓመተ ዓለም በፋርስ ንጉስ በቂሮስ ዘመን እግዚአብሄር ለአብርሃም እና ለዘሩ ቃል ወደገባላቸው የተስፋይቱ ምድር ህዝቡን ከምርኮ አገር መመለስ ጀመሩ፡፡ በመፅሐፈ እዝራ መጀመሪያ ላይ የበርካታ ሰዎች ስም ተጠቅሶ ይገኛል፤ እነዚህ ስሞች ለእኛ እንግዳ ስሞች ናቸው፡፡ ናቡከደነፆር የባቢሎናውያን ንጉስ እስራኤላውያንን ማርኮ ወደ ባቢሎን እንደወሰዳቸው እናስታውሳለን፡፡ ከተወሰነ ጊዜ በኂላ ባቢሎናውያ በሜዶን እና የፋርስ መንግስት ተሸነፉ፡፡ ቂሮስ፤ዳርዮስ እና አርጤክስስ በእስራኤል የምርኮ አመታት የፋርስ መንግስትን የመሩ ነገስታት ናቸው፡፡ ዘሩባቤል እና እዝራ ደግሞ ሁለት ዋነኛ የአይሁድ መሪዎች ናቸው፡፡

በእዝራ መፅሐፍ ውስጥ በሚገኙት 10 ምዕራፎች ውስጥ ቁጥሮች፤የትውልድ ሀረግ እና ሌሎች ስሞች ተጠቅሰው ይገኛሉ፡፡ ሌላው አስቸጋሪ ነገር ደግሞ የነገስታቱን ቅደም ተከተል እና ታሪካዊ ክስተቶች መረዳቱ ነው፡፡ ይልቁንም በመፅሐፈ እዝራ ውስጥ እግዚአብሄር በነገስታት እና በራሱ ህዝብ ልብ ውስጥ ለአብረሐም እና ለዘሩ የገባውን የተስፋ ቃል ለመፈፀም የሰራውን ስራ ልብ ብላችሁ አስተውሉ፡፡

የቤት ስራ

ይህንን ጥናት 2 ዜና መዋዕል 36:22-23 በማበብ ጀምሩ፡፡ መፅሐፈ እዝራ ምዕራፍ አንድ የዚህን ተከታይ ታሪክ ይቀጥላል፡፡ እነዚህን የተመረጡ ጥቅሶችን ከእዝራ 1 እና 2 አንብቡት፤ ከእዝራ 2 ፡1-2 እና 68-70.

መልመጃ

1.ነቢዩ ኤርሚያስ የተነበየው ትንቢት እንደሚፈፀም ይናገራል፡፡ መፅሐፍ ቅዱሳቸውን ክፈቱ እና ትንቢተ ኤርሚያስ 25:11-12 ጋር አነፃፅሩ፡፡_______ የምርኮ አመታት ተፈፀመ፡፡ የጌታ ቃልም ተፈፀመ፡፡

ሀ. የፋርስ ንጉስ ________________ አዋጅ ሊያወጣ ነው (እዝራ 1:1)፡፡

ለ. የፋርስ ንጉስ አዋጁን ባያወጣ እና ኤርሚያስ ትንቢት ባይናገር ኖሮ ማነው ህዝቡን ከፋርስ የምርኮ ምድር ወደ አገራቸው ሊመልስ የምችለው (እዝራ 1)?

____

____

ሐ. እግዚአብሄር ባቢሎናውያንን ያሸነፈውን ንጉስ ቂሮስን ተጠቅሞ ፈቃዱን እየፈፀመ ነው፡፡

2. የንጉሱን ትዕዛዝ ተመልከቱ (ቁጥር 2-4):

ሀ. ንጉሱ ሊያደርግ ያለው ነገር ምንድነው (ቁጥር 2)?

____

ለ. ይህንን የሚያደረግው ለምንድነው?

____

ሐ. ይህ የተከናወነው የት ነው?

____

መ. ማነው ስራውን የሚሰራው (ቁጥር 3)?

____

ሠ. ስራውን በገንዘብ መደገፍ ያለበት ማነው (ቁጥር 4)?

____

አስተምሮ፤

ለፋርስ ንጉስ የእስራኤል አምላክ ማለት ሌላ አምላክ ወይንም ከአማልክቶች አንዱ እንደሆነ እንደሚገነዘብ ማወቁ መልካም ነው፡፡ እንደ ንጉሱ አስተሳሰብ ለእስራኤል አምላክ ቤተ መቅደስ መስራት ማለት ለብቸኛው እና ለእውነተኛው አምላክ ሳይሆን ከአማልክት አንዱ ለሆነው አምላክ ቤተ መቅደስ የመስራት ጉዳይ ነው፡፡ በእየሩሳሌም የእግዚአብሄር ቤተ መቅደስን መስራት ማለት የእርሱ አማልክት የምድር ነገስታትን ሁሉ እንዲገዛ ስልጣን እንደሰጠው እውቅና መስጠቱ ነው፡፡ የፋርስ ንጉስ የባቢሎንን መንግስት አሸንፏል፡፡ ከእንግዲህ ወዲያ የንጉሱ ተግባር ቤተ መቅደስን በየቦታው ማስራት በባቢሎን ላይ ድልን ለሰጠው ለአምላኩ ውለታን እንደመዋል ነው የሚቆጥረው፡፡

መልመጃ

1.ማንኛውም አይሁዳዊ ሁሉ ወደ እየሩሳሌም እንዲመለሱ እና ቤተ መቅደሱን እንዲሰሩ ተፈቀደላቸው። እነዚያ ለመሄድ የተዘጋጁትን ለመግለፅ የተጠቀሰው ቃላት ምንድናቸው (ቁጥር 5)?

____

____

2. በዙሪያቸው ያሉ ሰዎች ሁሉ የቤተ መቅደሱን ግንባታ በገንዘብ ለመደገፍ አስፈላጊውን ቁሳቁስ፤ እንስሳት እና ሌሎች ስጦታዎችን በፈቃዳቸው ሰጡ። ንጉስ ቂሮስስ ምን ሰጠ (ቁጥር 7)?

____

____

ይህንን ታሪክ ለመከለስ 2 ነገስት 24:13 እና 25:13-17 አንብቡት

3.___________________________የተባለው የይሁዳ ልዑልን (መስፍን) ንጉስ ቂሮስ አነገሰው፤ስራውን ለመስራት የሚያስፈልገው ሁሉ ነገር አቃቤ ንዋዩ (ግምጃ ቤቱ) እንዲሰጠው አደረገ። አቃቤ ንዋዩ ከናቡከደነፆር ቤተ መቅደስ እንዲመለስ የማድረግ ሃላፊነት ነበረበት።

ማስታወሻ፤ ሸሽባዛር የባቢሎውያን ስም ነው እርሱም የይሁዳ ንጉስ ኢዮአኪም የልጅ ልጅ እንደሆነ ይታመናል፤ እርሱ ነው መስፍን (ልዑል) ተብሎ የተፃፈው ተብሎ ያታመናል። ይህ መስፍን አይሁዳዊ ስሙ ዘሩባቤል እንደሆነ ይታመናል (እዝራ 2:2 ይመልከቱ)

ማሰላሰል

ሁሉም ወደ ተስፋይቱ ምድር አልተመለሱም። ይህ ነገር ያስደንቃችኋል? ከሰባ ዓመታት በኋላ ሁሉም ሰው ከምርኮ ለመመለስ የጓጓ አይመስላችሁም? አንድ ትውልድ በሞት አልፏል። ሁሉም ሰው የተስፋይቱን ምድር አያስታውሳትም። ሁሉም ሰው ባቢሎንን ለመልቀቅ አልጓጓም፤ ምክንያቱ ደግሞ የሚያውቁት ብቸኛ አገር ቢኖር ባቢሎን ስለሆነ ነው። ከዚህ በፊት እግዚአብሄር ለአብረሃም የከለዳውያንን ምድር ኡርን ለቅቆ እንዲሄድ ይህንን እድል ሰጥቶት ነበር። ከዚያም እግዚአብሄር ወደ ከነዓን ምድር መራው ከሚስቱ ከሣራ በመሆን በዚያው በከነዓን ምድር ኖሩ።

1.ንጉሱ ህዝቡን እንዲመሉ መፍቀዱ የሚደንቅ ነገር ነው። ምሳሌ 21:1– ፃፉት

____

____

____

____

2. እነዚህ ቃላት እንዴት እዝራ 1:1 ላይ ያለውን ሁኔታ ይገልፃሉ?

____

____

3. በቁጥር 1 ላይ እግዚአብሄር የንጉሱን ልብ አንቀሳቀሰ። በቁጥር 5 ላይ ደግሞ እግዚአብሄር የህዝቡን ልብ አንቀሳቀሰ። እርሱ የሚፈልገውን ሁሉም እንዲፈፅሙ እግዚአብሄር የሁሉንም ልብ አንቀሳቀሰ። እግዚአብሄር እናንተን መልካም የሆነውን ፈቃዱን እንድፈፅሙ ልባችሁን ያንቀሳቀሰበትን ጊዜ አስታውሱ።.

____

____

<u>**ክፍል 2**</u>

አስተምሮ

እዝራ 2:2 ህዝቡን ከምርኮ ምድር እየመሩ ያወጡትን መሪዎች ስም ዝርዝር ያስነብበናል። ዘሩባቤል ደግሞ ከእግዚአብሄር ቤተ መቅደስ ተወስዶ የነበሩትን ንዋየ ቅዱሳን የማስመለስ ሃላፊነትን ወስዷል። በቁጥር 2 ላይ የተጠቀሰውን መርደክዮስ የሚለውን ስም ታውቁታላችሁ። በእርሱ በጎ ተፅእኖ ውስጥ ያደገችው ንግስት አስቴር የንጉሱን ሞገስ አግኝታ በፋርስ መንግስት ግዛት ውስጥ የሚገኙ አይሁዶችን ከሞት ማዳንዋን ታስታውሳላችሁ።

ህዝቡ ከምርኮ ምድር ከተመለሱ በኂላ በእየሩሳሌም ወደ ሚገኘው የእግዚአብሄር ቤት ሄዱ። ንጉስ ሰለሞን የሰራው ቤተ መቅደስ ፈራርሶ ሲመለከቱ አይናቸውን ማመን አልቻሉም ነበር። አንዳንዶቹ በምርኮ ምድር ስለተወለዱ ቤተ መቅደሱን አይተውት አያውቁም ነበር። አንዳንዶቹ ያለጥርጥር ከምርኮ በፊት የነበረው ህይወት ምን

እንደሚመስል ያስታውሳሉ። በምርኮ አመታት ነገሮች እንዴት ተለወጡ! እንደዚህ መለወጣቸው ይገርማል!

ከምርኮ ተመላሾቹ በምድራቸው የራሳቸውን ቤት ከመስራታቸው እና ኑሮአቸውን ከማደላደላቸው በፊት እያንዳንዱ አባወራ በፈቃዳቸው ስጦታን ሰጡ። ለስራው የሚያስፈልገውን እንደአቅማቸው መጠን ለግምጃ ቤቱ ሰጡ። ለእግዚአብሄር ቤት መልሶ ግንባታ የሚያስፈልገውን ከሰጡ በኋላ በከተማቸው ውስጥ ሰፈሩ።

የቤት ስራ፤- እዝራ 3 አንብቡት

መልመጃ:

1.የመጀመሪያው የመልሶ ግንባታ ስራ ምን ነበር?

____

2.ስራው የተመራው በማን ነው (ቁጥር 2)?________________________ ከባልደረባው ________________ እና ______________________ እንዲሁም ከእርሱ_________________________ ነበር።

3.የመሠዊያው ስራ በተጠናቀቀ ጊዜ እነርሱ ምን አደረጉ (ቁጥር 3-5)?

____

____

4.እንደ ቁጥር 6 ሳይሰራ የቀረው ምንድነው?

____

5.ሁለተኛው የመልሶ ግንባታ ስራ ምን ነበር?

____

6. ለአናጢዎች እና ግንበኞች የሚየስፈልገውን እንዴት አቀረቡ? እንዴት አድርገው ነው ለግንባታው የሚያስፈልገውን ዝግባን ከሊባኖስ ያገኙት (ቁጥር 7)?

____

7. ወደ እየሩሳሌም ከደረሱ ከአንድ ዓመት በኋላ የእግዚአብሄርን ቤት ስራ ጀመሩ። ዘሩባቤል፤ኢያሱ ካህኑ ፤ ሌዋዊያን እና ከምርኮ የተመለሱ ሁሉ የመልሶ ግንባታውን ስራ ጀመሩ። ማን ነበር ስራውን ይቆጣጠር የነበረው (ቁጥር 8-9)?

____

8. መሰረቱ ተጣለ። አሁን ጊዜው የደስታ ነው! ህዝቡስ ምን አደረጉ (ቁጥር 10-11)?

ሀ.ካህናቱ

____

ለ. ሌዋውያን

____

9.ሁሉም ተሰባስበው ጌታን ለማወደስ ምን ብለው ዘመሩ?

____

____

10.ሁሉም ሰዎች (ቁጥር 11)

____

11.የህዝቡ ድምፅ ከ______________________ እና ______________________የተቀላቀለ ነበር፡፡

12. እንደ ቁጥር 12 ለምንድነው መሰረቱን የተመለከቱ ሰዎች ያለቀሱት?

____

____

13. ይሁን እንጂ ህዝቡ ታላቅ ድምፅን ያሰሙ ነበር ድምፁም ከ_______________ ይሰማ ነበር፡፡

ማሰላሰል፡

“ቸር ነውና፥ ለእስራኤልም ምሕረቱ ለዘላለም ነውና እያሉ እግዚአብሔርንም እያመሰገኑና እያከበሩ እርስ በእርሳቸው ያስተዛዝሉ ነበር የእግዚአብሔርም ቤት ስለ ተመሠረተ ሕዝቡ ሁሉ እግዚአብሔርን እያመሰገኑ በታላቅ ድምፅ እልል አሉ።” እዝራ 3፡11

ይህንን ጥቅስ በበለጠ ለመረዳት 2 ዜና መዋዕል 7:3 ጋር አገናዝቡት፤ በተለይም ቁጥር 1-3 ያለውን በደንብ አንብቡት

1. ሁኔታው ምን ነበር?

____

2. ሰለሞን ፀሎቱን ጨረሰ፡፡ እሳት ከሰማይ ወርዶ የሚቃጠለውን መስዋዕት እና ሌላውን መስዋዕቱን በላው (ቁጥር 1)፡፡ ከዚያስ ምን ሆነ?

____

____

____

3. የእግዚአብሄር ክብር ቤተ መቅደሱን ሞላው። በዚህን ጊዜ የህዝቡ ምላሽ ምን ነበር? ህዝቡ ምን አሉ (ቁጥር 3)?

____

እንደገና በውዳሴ እና በምስጋና ህዝቡ "እርሱ መልካም ነው፤ ፍቅሩ እና ምህረቱ ለዘላለም ነው " ብለው ዘመሩ።

ትግበራ:

ምንም እንኳን ነገሮች እኛ በጠበቅነው መንገድ ባይሆኑልንም "እርሱ መልካም ነው፤ ፍቅሩ እና ምህረቱ ለዘላለም ነው " ብለን ለመዘመር እንጓጓለን? ነገሮች እኛ ከአቀድነው ውጭ እየሄዱ ቢሆን "እርሱ መልካም ነው፤ ፍቅሩ እና ምህረቱ ለዘላለም ነው" ብልን እንዘምራለን? እስኪ የልባችሁን ምላሽ ምን ሊሆን እንደሚችል አስቡት። ምላሻችሁን ከህይወታችሁ ጋር እያገናዘባችሁ አስቡት። እንዴት ነው ምላሽ የምትሰጡት? እናንተ የእየሩሳሌምን ቤተ መቅደስ በሙሉ ክብሩ የምታውቁት ብትሆኑ እና በመፍረሱ ስታዝኑ ከርማችሁ ዳግም ሲሰራ ብትመለከቱ ምን ይሰማችኋል።

እስኪ አንድ የምታውቁቱን የምስጋና እና የውዳሴ መዝሙር ፃፉት እና ዘምሩት:

____

____

____

____

____

<u>ክፍል 3</u>

የቤት ስራ: እዝራ 4:1-4 አንብቡት

መልመጃ (ቁጥር 1-5): በእስራኤል መሪዎች እና በጠላቶቻቸው መካከል የነበረውን ሁኔታ የሚያስረዱ ሶስት ቃላትን ከክፍሉ ውስጥ አውጥታችሁ ተመልከቱ።

1. ማሳት፤ የእስራኤላውያ ጠላቶች ዘሩባቤልን ምን ጠየቁት (ቁጥር 2)?

____

____

2.ማስታወቅ: የዘሩባቤል፤ኢያሱ እና የእስራኤል ቤት አባቶች ምን ብለው ምላሽ ሰጡ (ቁጥር 3)? ____

____

3.ተስፋ ማስቆረጥ: የተቃዋሚዎች ስልት ምን ነበር (ቁጥር 4)? የቤተ መቅደሱን መልሶ ግንባታ ስራ ተስፋ ለማስቆረጥ ያደረጉት ነገር ምንድነው?

ሀ.____

ለ.____

ሐ.____

4.ተቃውሞው ለምን ያህል ጊዜ ቆየ?

____

አስተምሮ

ተቃዋሚዎች ተስፋ ቆርጠው ተቃውሞአቸውን አላቆሙም። የምዕራፉ ቀሪ ቁጥሮች ንጉስ አርጤክስስ ተቃዋሚዎች በእስራኤላውያን ላይ ያቀረቡትን ክስ እንደተቀበለ እናያለን። በቁጥር 12 ላይ እየሩሳሌም አመፀኛ እና ክፉ ከተማ እንደሆነች ይገልፃል። ቁጥር 13 ደግሞ ከተማዋ ተመልሳ ከተገነባች ለንጉስ ግብር እንደማያገኝ ያስጠነቅቁታል። ይህ ማለት ንጉሱ ገቢ በማጣት ይቸገራል ማለት ነው። እንደ ተቆርቋርቆሪ ሰው በመሆን ንጉሱ ይህንን ማወቅ እንደሚገባው ይጠቁማሉ።

ይህንን ከሰማ በኋላ ንጉሱ ምላሽ ሰጠ። ንጉሱ በጥቆማው መሰረት አስፈላጊውን ምርመራ አድርጎ ጉዳዩን ከአጣራ በኋላ ስራው እንዲቆም አዘዘ። በቁጥር 22 ላይ "ቸልም እንዳትሉ ተጠንቀቁ ለነገሥታቱ ጉዳትና ጥፋት እየበዛ ስለ ምን ይሄዳል? በማለት ከጠየቀ በኋላ በእየሩሳሌም የሚሰራው የእግዚአብሄር ቤት ስራ ሲቆም እንመለከታልን።

የቤት ስራ: እዝራ 5 አንብቡት

መልመጃ:

1.በቁጥር 1 ላይ የተጠቀሱት ሁለት ነቢያት በቢሉይ ኪዳን ውስጥ ከተጠቀሱት ሁለት መፅሐፍት ጋር ተመሳሳይ ናቸው። እነርሱም፤

ሀ. ______________________________

ለ. ______________________________

2.ትንቢተ ሐጌን ግለጡት። ነቢዩ ሐጌ ስለ ዘሩባቤል እና ሊቀካህኑ ኢያሱ የሚናገረው ምንድነው? በሐጌ 1 ላይ ስለእነዚህ ቁጥሮች የምንማረው ምንድነው 1?

ሀ. ቁጥር 2-4:

____

____

____

ለ. ቁጥር 7-11:

____

____

____

ሐ.ቁጥር 12:

____

መ.ቁጥር 13:

____

ሠ.ቁጥር 14:

____

3.በትንቢተ ሐጌ 2፡4 ላይ ከእግዚአብሄር የሆነ ለዘሩባቤል፤ኢያሱ እና ለህዝቡ የመጣው መልዕክት ምንድነው?

____

____

____

ሀ.ሶስት ጊዜ እግዚአብሄር ___________________________! አለ

ለ.ትዕዛዙ ምን ነበር? _____________________________!

ሐ. ህዝቡ ጠንካራ እና ደካማ ሊሆኑ ይችላል ምክንያቱም

____

____

4.ቃል ኪዳኑ ታድሷል። የእስራኤል ህዝብ ከግብፅ ባርነት ነፃ ወጥቶ የተስፋይቱን ምድር በወረሰ ጊዜ የተሰጣቸው የተስፋ ቃል አሁን ደግሞ የእነርሱ ነው፤ ከዚህም የተነሳ ቤተ

መቅደሱን መልሰው መገንባት ጀመሩ። በቁጥር 4ለ -5 ላይ የተገባላቸው የተስፋ ቃል ምንድነው?

____

____

____

አስተምሮ

በሐጌ 2፡7 ላይ ጌታ እንደገና ይህንን ቤት በክብሩ እንደሚሞላ ይናገራል! እርሱ አበክሮ የሚናገረው የዚህ የሁለተኛው ቤት ክብር ከመጀመሪያው ቤት እንደሚበልጥ ነው (ቁጥር 9)። እርሱ በዚህ ቤት ሰላምን እንደሚሰጥ ያረጋግጥላቸው (ቁጥር 9) እና ከዚህ ቀን ጀምሮ እንደሚባርካቸው ይናገራቸዋል (ቁጥር 19)።

ክፍል 4

መልመጃ:

1.በዚህን ጊዜ ትንቢትን የተናረው ሌላው ነቢይ ዘካሪያስ ነው። ትንቢተ ዘካሪያሰ ምዕራፍ አንድን ግለጡት። ህዝቡ ምን እንዲያደርግ ነው ነቢዩ ጥሪን የሚያቀርበው (ቁጥር 4)?

____

____

2.ቁጥር 6ለ ላይ "____

____"አለ።

በእነዚህ የመጀመሪያ ምዕራፎች ላይ ስለ ንስሃ እንመለከታለን። ንስሃ ማለት ስለሰራነው የተሳሳተ ነገር ይቅርታን መጠየቅ አይደለም። ንስሃ ማለት ከክፉ ስራችን እና ልምምዳችን መመለስ ማለት ነው (ቁጥር 4)። ይህ ተግባር ወይንም ንስሃ መግባት ሙሉ በሙሉ ወይን 180 ድግሪ መመለስ ማለት ነው። ይህ ማለት በእግዚአብሄር ፊት ክፉ ለሆኑ ነገሮች ሁሉ ጀርባችንን መስጠት ማለት ነው።

3.እግዚአብሄር ለእየሩሳሌም ብልፅግናን እና ሰላምን ሊሰጥ ፈልጓል። እስራኤል የእርሱ እንደሆነች አውጇል። በትንቢተ ዘካሪያስ 2፡8-13 ላይ የሰማያዊው አባታችን ሃሳብ ምን እንደሆነ እናያለን።

ሀ.ቁጥር 8 ላይ ህዝቡን ምን በማለት ይገልፃቸዋል?

____

ለ.እግዚአብሄር ህዝቡን ከርቀት ሆኖ የሚወድድ እና የሚያስተዳደር አምላክ ነው?

በቁጥር 10-11 ምንን እንማራለን?

____

____

____

አሁንም እንደገና እግዚአብሄር የእርሱ ከሆኑት ጋር የጠበቀ ግንኙነት እንዳላቸው እንመለከታለን፡፡ ህዝቡ እየሩሳሌምን መልሰው ለመገንባት ሲነሱ እርሱ ደግሞ ከእነርሱ ጋር ለመኖር ወሰነ፡፡

4.ወደ እየሩሳሌም በመመለስ ላይ የሚገኙት ሰዎች ደካሞች ፤አቅመ ቢስ እና ድሆች ነበሩ፡፡ ጉዞአቸው ረጅም እና አሰልቺ ነው፡፡ ነቢዩ ለዘሩባቤል የሚሰጠው ማፅናኛ ምን ነበር? የተሰጠውን ስራ ለመፈፀም ምን ያህል ጊዜን ይፈጃል (ዘካሪያስ 4:6)?

“በ____

____::”

5.የሰራዊት ጌታ እግዚአብሄር ህዝቡ እርስ በእርሱ እንዴት እንዲሆን ነው የሚፈለግው (ዘካሪያስ 8:16-17)?

ሀ.____

ለ.____

ሐ.____

መ.____

ጌታ እግዚአብሄር እውነትን እና ሰላምን ይወድዳል፤ይህንን ስጦታ ለህዝቡ መስጠት ይፈልጋል፡፡

6.ትንቢተ ዘካሪያስ 13:9 የሚሰጠው ማበረታቻ ህዝቡ የእርሱ እንደሆኑ ነው፡፡ እግዚአብሄር ህዝቡን እንደ ብር እና እንደ ወርቅ እንደሚያጠራ ይናገራል፡፡ ከዚህን በኋላ እግዚአብሄር የገባው የተስፋ ቃል ምንድነው (ቁጥር 9ለ)?

____

____

ማሰላሰል:

ለምንድነው ትንቢተ ሐጌን እና ትንቢተ ዘካሪያስን የምናጠናው? እነዚህ ነቢያት የኖሩት ህዝቡ ከስደት ወደ እየሩሳሌም እየተመለሱ በነበሩበት ወቅት ነው፡፡ እነዚህ ነቢያት ከምርኮ ለተመለሰው በድካም እና በድህነት ውስጥ ላለው ህዝብ ከእግዚአብሄር የማፅናኛ እና የማበረታቻ መልዕክትን ያመጡ ነበር፡፡ በመሰረቱ ከምርኮ ተመላሾቹ ምንም ነገር የላቸውም፤ ነግ ግን እግዚአብሄር ቃል የገባላቸው እርሱ ከእነርሱ ጋር እንደሚሆን፤ አብሯቸው እንደሚኖር እና ስኬት የሚመጣው በመንፈሱ እንደሆነ ነው፡፡ የእነርሱ ከአገራቸው ውጭ በስደት የመኖር ኑሮ አበቃ፡፡ የእግዚአብሄር ቁጣ ወደ ርህራሄ ተለወጠ፡፡ እንደገና እርሱ በእየሩሳሌም ጉዳይ እንደሚቀና እና በታላቅ ትጋት ህዝቡን ከማንኛውም ጥቃት እንደሚጠብቅ ቃል ገባ፡፡

1. አሁን ደግሞ ወደ እዝራ 5 እንመለሳለን፡፡ ህዝቡን ነቢያቱ የማፅናኛ እና የማበረታቻ ቃላትን በሚናገሩበት ወቅት ዘሩባቤል እና ኢያሱ ደግሞ የእግዚአብሄር ቤትን ቤተ መቅደሱን መልሰው ይገነቡ ነበር፡፡ ምንም እንኳን ተቋውሞው የዘሩባቤልን እና የኢያሱን ስልጣን ቢገዳደረውም በእዝራ 5፡5 ላይ ምን እንደሆነ ተፅፏል?

____

____

2.እግዚአብሄር ከእነርሱ ጋር እንደሚሆን የገባውን የተስፋ ቃሉን እና እርሱ ሁልጊዜ እንደሚጠብቃቸው በማመን ስራ መጀመራቸው ምን ዓይነት ስሜትን ይፈጥርባቸዋል? አስተያየታችሁን ስጡ:____

____

____

መልመጃ:

1.ዘሩባቤልን በብዙ ሁኔታ ከአስቸገረው በኋላ ተንትናይ ለንጉስ ዳርዮስ በእየሩሳሌም እየተከናወነ ስለሚገኘው ስራ ሪፖርት አቀረበ (እዝራ 5:6-17)፡፡ በምዕራፍ 6 ላይ ተንትናይ የንጉስ ዳርዮስን ምላሽን አገኘ፡፡ በባቢሎን በሚገኘው የመንግስት ግምጃ ቤት ወይንም መዝገብ ቤት ምንድነው የተገኘው (ቁጥር 3-5)?

____

____

2.የንጉስ ዳርዮስ ትዕዛዝ እና አዋጅ ምን ነበር (ቁጥር 6-10)?

ሀ. ቁጥር 6-7:

____

____

ለ.ቁጥር 8-10:

____

____

____

3.በተጨማሪም እንደ ቁጥር 11-12 የንጉሱን ትዕዛዝ ባያከብሩ ወይንም ቢተላለፉት ወይንም ባይፈፅሙት የሚጠብቃቸው ነበር ምንድነው?

____

____

ማሰላሰል:

የእግዚአብሄር መንፈስ በስራ ላይ መሆኑን እንመለከታለን። ንጉስ ዳርዮስ እንኳን ከእርሱ በፊት የነበረው ንጉስ ቂሮስ ምን እንዳዘዘ ለማወቅ መዝገብ ቤቱ እንዲፈተሽ አደረገ። ንጉስ ዳርዮስ የታወቁት ነገሮች ሁሉ በስርዓት እንዲሆን ስለፈለገ የሚያስፈልጉ ነገሮች ከንጉስ ካዝና እንዲሆን ትዕዛዝ ሰጠ። ዘሩባቤል፣ኢያሱ እና ህዝቡ እግዚአብሄር ከቁጥር በላይ በሆነ መንገድ እያበለፀጋቸው እና እየባረካቸው መሆኑን ተገነዘቡ።

1.አሁንም የምንመለከተው ነገር "የንጉሥ_______________ እንደ ውኃ ፈሳሾች _______________ እጅ ነው _______________ያዘነብለዋል (ምሳሌ 21:1)።"

2.የፋሲካ በዓል አከባበር እንዴት እንደነበር አሁን ደግሞ እንመለከታለን (እዝራ 6፡22)። እግዚአብሔር _______________፥ የእስራኤልንም አምላክ _______________ለመሥራት እጃቸውን ያጸና ዘንድ _______________ወደ እነርሱ መልሶአልና _______________ሰባት ቀን በደስታ አደረጉ።

3.ነገሮች የተረጋጉ ይመስላል። እዝራ 6:14 እንዲህ ይላል "_______________ ሽማግሌዎች በነቢዩ ______________________________ትንቢት ሠሩ ተከናወነላቸውም።"

ስለ ግንባታው ምክንያት ቁጥር 14ለ ምን ይላል? “እንደ ________________ ነገሥታት እንደ _________________እና እንደ _______________እና እንደ ________________ ትእዛዝ ሠርተው ፈጸሙ።

<u>ክፍል 5</u>

መግቢያ

ንጉስ አርጤክስስ ከንጉስ ዳርዮስ በመቀጠል የፋርስ መንግስት ንጉስ ሆነ። በንጉስ አርጤክስስ ዘመን እዝራ ከባቢሎን ወደ እየሩሳሌም መጣ። በመፃፊ እዝራ 7፡1-5 ላይ የእዝራ ትውልድ ሃረግ የተጠቀሰው ይህንን ይነግረናል። እርሱ ከካህናት ወገን ወይንም ጎሳ ነው።

የቤት ስራ: እዝራ 7 አንብቡት

ከእዝራ ጋር ከባቢሎን የመጣው ማነው?

ስለእዝራ ምን እንማራለን?

ንጉስ አርጤክስስ ለእዝራ የሰጠው ደብዳቤ ዋናው ሃሳብ ምንድነው?

መልመጃ:

1.ስለእዝራ ዝርዝር ሃሳቦችን እናገኛለን።

ሀ.በቁጥር 6 ላይ ስለእርሱ የተነገረን ምንድነው?

የእስራኤልም አምላክ እግዚአብሔር በሰጠው ______________________ነበረ የአምላኩም የእግዚአብሔር __________________________________ንጉሡ ____________ ሁሉ ሰጠው።

ሀ. በቁጥር 9 ላይ የተደገመው ቃል ምንድነው?

____

ለ.በቁጥር 10 ላይ እዝራ በመስጠት ያደርግ የነበረው ምንድነው?

እዝራም _____________________________________ ፥ ለእስራኤልም ____ ዘንድ ልቡን አዘጋጅቶ ነበር።

2. ከእዝራ ጋር በመሆን ወደ እየሩሳሌም የመጡ ሰዎች እነማን ናቸው (ቁጥር 7)?

____

____

3.ንጉስ አርጤክስስ ስለእዝራ የሚያውቀው እና እውቅና የሰጠው ነገር ምንድነው (ቁጥር 11-12)?

____

____

____

4.ንጉስ አርጤክስስ ለእዝራ ደብዳቤን ፃፈለት (ቁጥር 12-26)። ከእዝራ ጋር ወደ እየሩሳሌም መሄድ የፈለጉ ሁሉ ተፈቀደላቸው። እዝራ ምን ማድረግ ነበረበት?

ሀ.ቁጥር 13-14:

____

____

ለ.ቁጥር 15-16:

____

____

ሐ. ቁጥር 17:

____

____

መ.ቁጥር 18-20:

____

____

____

5.ከወንዝ ማዶ ለነበረው አቃቤ ንዋይ (በጀሮንድ) የንጉሱ ትዕዛዝ ምን ነበር (ቁጥር 21-23)?

____

____

6.በቁጥር 24 ላይ የንጉሱ ግልፅ ትዕዛዝ ምን ነበር (ቁጥር 24)?

____

____

7.የንጉሱ ደብዳቤ የመጨረሻው ነጥብ ስለፍትሃዊ አስተዳደር ጉዳይ ነበር። በቁጥር 25 ላይ እዝራ በመጀመሪያ ዳኞችን እና ፈራጆችን _______________________።

ሀ. የእነርሱ ሃላፊነት ምንድነው?

____

ለ.የእዝራ ስራ ምን ነበር?

____

8.በቁጥር 26 መሰረት አለመታዘዝ የሚስከትለው ነገር ምንድነው?

____

____

ማሰላሰል:

በንጉሱ ዘንድ እዝራ በስነ ምግባር የታነፀ ሰው እንደሆነ ታውቋል፡፡ ንጉሱ መንፈሳዊ ነገሮችን እንዲያከናውን ለእዝራ ውክልናን ሰጥቶታል፤በዚህም የእግዚአብሄር ህግ በስልጣን ላይ ባሉት ሰዎች ዘንድ ሁሉ በፍህታዊነት መተግበር አለበት፡፡ ይህንን ደግሞ በቁጥር 27-28 ላይ በግልፅ እንመለከታለን፡፡ እዝራ ይህንን ያደረገው የአባቶቻቸው አምላ እግዚአብሄር እንደሆነ አውቋል፡፡

1.ደግመን ምሳሌ 21፡ 1 እንመልከት "_______________እንደ ውኃ ፈሳሾች _______________ነው ወደ _______________፡፡"

2.በቁጥር 27-28 እውቅና የሚሰጠው ነገር ምንድነው?

ሀ. ንጉስን በተመለከት (ቁጥር 27):

____

ለ.እራሱን በተመለከተ (ቁጥር 28ሀ):

____

ሐ.እግዚአብሄርን በተመለከተ (ቁጥር 28ለ):

____

መ.እራሱን በተመለከተ (ቁጥር 28 ሐ)?

____

የቤት ስራ:

እዝራ 8:1-14 የቤተሰብ አባወራ ስም ዝርዝር እና አብሯቸው የተመዘገቡ የቤተሰብ ዝርዝርን የያዘ ነው፡፡ እነዚህ ሰዎች ከባቢሎን ምድር ወደ እየሩሳሌም የተመለሱ ናቸው፡፡

እዝራ 8:15-23 አንብቡት

መልመጃ:

1. ወደ አኀዋም ወደሚፈስስ ወንዝ ሽለቆ እዝራ ሰበሰባቸው እና ማጣራት ጀመረ። በዚህን ጊዜ ምንን ነው ያረጋገጠው (ቁጥር15)?

____

2.አንድም ሌዋዊ ወደ እየሩሳሌም ለመመለስ ፈቃደኛ የሆነ የለም። ይህ ደግሞ የገጠመው ችግር ምንድነው (ቁጥር 17ለ)?

____

____

3.እዝራ የተወሰኑ መሪዎችን እና ሰዎችን በመሰብሰብ በካሲፍያ ወደሚገኘው መሪ ላካቸው። የእነዚህ ሰዎች ተልዕኮ ምን ነበር (ቁጥር 17)?

____

____

____

4.ተልዕኮው ተጠናቅቋል! ______________________ በብሩህ ሃሳብ የተሞላው ሌዋዊው ሰው ከልጆቹ እና ከቅርብ ዘመዶቹ ጋር ሆኖ መጣ። እነርሱም አብሯቸው ሌዋውያንን በስራ የሚያሿቸውን ሰዎች ይዘዋል (ቁጥር 18-20)። እነዚህ ሰዎች ለሰጡት ምላሽ የቀረበው ምላሽ ምን ነበር (ቁጥር 18)?

____

____

5. አንድ ሰው ቁጥር 21-23 ሲያነብ በመገረም ፈገግ ሊል ይችል ይሆናል። በመጀመሪያ እዝራ ያደረገው ነገር ___________________ያዋርዱ ዘንድ፥ ከእርሱም ___________________ለእነርሱ እና ለልጆቻቸውና ለንብረታቸውም ___________________ዘንድ በዚያ በአኀዋ ወንዝ አጠገብ ___________________። ከዚያም ቁጥር 22 እዝራ እራሱን ለጠላት ጥቃት አጋለጠ። እርሱ የአመነው ነገር ምንድነው?____

____

____

6.ቀሪው ታሪክ ስለምን የሚናገር ነው (ቁጥር 31ለ)?

____

____

ማሰላሰል

እነዚህ ጥቅሶች ፈገግ አደረጓችሁ? በህይወታችሁ ውስጥ እምነትን የሚፈልግ ተግባር ገጥሟችሁ ያውቃል፤በእምነት የወሰዳችሁ እርምጃ አለ? እዝራ ንጉሱን ወታደሮች እና ፈረሰኞች እንዲሰጡት ለመጠየቅ አፈረ፡፡ እነዚህን ቢፈልግ እንደሚፈቀድለት ያውቃል፤ ይሁን እንጂ ለእርሱ ትልቁ ቁምነገር እርሱ እና አብረውት ያሉት ሰዎች ወደ እየሩሳሌም ሲመለሱ አምላካቸው እግዚአብሄር ከእርሱ እና ከህዝቡ ጋር መሆኑን ንጉሱ እንዲያውቅ ማድረጉ ነው (ቁጥር 18፡ 22)፡፡

እናንተ በእዝራ ቦታ ብትሆኑ፤የተሸናፊዎች ወይንም የምርኮኞች መሪ ሆናችሁ ከምርኮ ምድር ወደ አገራችሁ ስትመለሱ እርሱ የወሰደውን እርምጃ ትወስዱ ነበር? በዚህ ትምህርት ውስጥ እንደተመለከትነው እነዚህ ሰዎች ደካሞች፤ድሆች እና አቅመ ቢስ ሲሆኑ አራት ወራትን የሚፈጅ የእግር ጉዞ አደገኛ በሆነው ቦታ ሊያደርጉ ነው፡፡ በወታደሮች እና በፈረሰኞች መታመን ወይንስ አብሯቸው ሊሆን ቃል በገባው በማይታየው አምላክ መታመን? ይህ ቀላል ውሳኔ አይመስልም፤ቀላል ነገር ነውን? አስተያየታችሁን ፃፉት:

____

____

____

የትግበራ ጥያቄዎች:

1.በራሴ ህይወት ውስጥ አስቸጋሪ ሁኔታዎች ሲገጥሙኝ በማን እና በምንድነው የምታመነው? በአለኝ ገንዘብ? በዘመዶቼ? በእውቀቴ? በስልጣኔ? በጓደኞቼ ወይንስ በምንድነው የምታመነው ወይንም እምነቴን የምጥለው በማን ላይ ነው?

____

____

____

እግዚአብሄርን እርዳታ መጠየቅ ማለት በእርሱ ፊት እራሳችንን ማዋረድ ሲሆን ይህ ማለት ደግሞ እርሱ ካልረዳን እና ካልጠበቀን እኛ ምንም ማድረግ የማንችል አቅመ ቢስ እና ደካሞች ለአደጋ የተጋለጥን መሆናችንን እውቅና የምንሰጥበት ነው፡፡ ለዘላለሙ ተስፋዬን የምጥለው ወይንም ተስፋ የማደርገው ማንን ነው?

____

____

____

ፀሎት:

ሁሉን ቻይ የሆንክ ጌታ አምላክ ሆይ በፊትህ የምቀርበው በምስጋና እና በውዳሴ ፀሎት ብቻ ነው፡፡ እጆችህ ከእኔ ጋር ናቸው፡፡ እጅህ ለእኔ የማይገባኝ የፀጋ እና የፍቅር እጅ ነው፡፡ እኔ በአንተ እቅፍ ውስጥ ተመችቶኝ ነው የምኖረው፡፡ የአንተ ከእኔ ጋር መሆን ብርቱ የሚያደርገኝ ሲሆን አንተንም ቀሪ ዘመኔን እንዳገለግል ያስችለኛል፡፡ አንተ በመንፈስህ ብርቱ ስለአደረከኝ ምንም አልፈራም፡፡ በፀጋ በተሞላው እጅህ ስለባረከኝ አመሰግንሃለሁ፡፡ እኔም ለሌሎች መልካም እንዳደርግላቸው እርዳኝ፡፡

____

____

____

የመፅሐፈ እዝራ ማጠቃለያ

ምርኮኞቹ ከእዝራ ወደ እየሩሳሌም ተመልሰዋል፡፡ የተመረጡ ካህናት ብር፤ወርቅ እና በእግዚአብሄር ቤት ውስጥ እያገለገሉ ለሚገኙ ካህናት እና ሌዋውያ የተሰጠውን ስጦታ እንዲያመጡ ተለይተዋል፡፡ ለእግዚአብሄር መስዋዕቱ ከተሰዋ በኋላ ከንጉሱ ከወንዝ ማዶ ለሚገኘው ክልል አስተዳዳሪ የተላከው መልዕክት ተሰጠው (እዝራ 8:36)፡፡

መሪዎች ወደ እዝራ እየቀረቡ የእስራኤል ህዝብ ለአምላካቸው ለእግዚአብሄር ታማኝ እንዳልነበሩ ተናዘዙ፡፡ ምርኮኞቹም እራሳቸውን ወደ ምርኮ እንዲሄዱ ምክንያት ከሆነው ከጎረቤቶቻቸው እና ከእነርሱ ክፉ ተግባር አለዩም ነበር፡፡ ምርኮኞች ከሌሎች ሰዎች ጋር በጋብቻ ተጣመሩ፡፡ ይህ ተግባር እዝራን በጣም ነው ያበሻጨው ምክንያቱም ተግባራቸው

በእግዚአብሄር የተከለከለ ስለሆነ ነው። በህዝቡ ኃጢአት እዝራ በእግዚአብሄር ፊት አፍሯል። እግዚአብሄር ግን በመልካምነቱ እና በፀጋው አዲስን ህይወት በመስጠት ቤተ መቅደሱን እና የእየሩሳሌምን ቅጥር እንደገና እንዲገነቡ አደረጋቸው። አሁንም ህዝቡ ለእርሱ ትዕዛዝ ብዙም ትኩረት አልሰጡም። ምድሪቱ በእግዚአብሄር ኃጢአት ተበክላለች።

እዝራ ወደ እግዚአብሄር፤ ወደ እስራኤል አምላክ ፤ ወደ ፃዲቁ ፀለየ። "አቤቱ የእስራኤል አምላክ ሆይ፥ አንተ ጻድቅ ነህ ዛሬም እንደ ሆነው እኛ አምልጠን ቀርተናል እነሆ በፊትህ በበደላችን አለን ስለዚህ በፊትህ ሊቆም የሚችል የለም (እዝራ 9:15) ።" እስራኤላውያን የውጭ አገር ሴቶችን በማግባታቸው ምክንያት በእግዚአብሄር ላይ ስለፈፀሙት ታማኝነትን የማጉደል ተግባር ንስሃ ገባ። በእዝራ 10:11 ካህኑ እዝራ ለህዝቡ ኃጢአታቸውን በማስታወቅ ንስሃ ገብተው የእግዚአብሄርን ፈቃድ እንዲፈፅሙ አሳሰባቸው። እርሱ ህዝቡ እራሳቸውን በዙሪያቸው ከሚኖሩ ህዝቦች እና ከባዕዳን ሚስቶቻቸው እንዲለዩ አዘዛቸው። እነርሱም አደረጉት (ቁጥር 16)።

ትምህርት ስድስት

አንተ ፃዲቅ ነህ

ነህምያ 1-13 — የነህምያ ታሪክ

የትምህርት 6 ምልከታ

ምልከታ

መግቢያ

ትምህርት 6: ነህምያ 1-13

- የነህምያ ፀሎት
- ከባድ ተቃውሞ
- የቅጥሩ ግንባታ ተጠናቀቀ
- ህዝቡ ራሳቸውን አቋቁመው መኖር ጀመሩ
- የዳስ በዓል
- ህጉን ማንበብ
- መናዘዝ እና ንስሃ መግባት
- የቅጥሩ ምረቃ

መግቢያ

መፅሐፈ ነህምያ ምዕራፍ አንድ የሚጀምረው ሰዎች ወደ ነህምያ ሪፖርትን ይዘው መምጣታቸውን በመተረክ ነው፡፡ እነርሱም ከምርኮ ወደ ይሁዳ የተመለሰው ህዝብ ያለበትን ሁኔታ ለነህምያ ነገሩት፡፡ እነርሱ የነገሩት ነገር ስለረበሸው ነህምያ ጉዳዩን ይዞ ወደ እግዚአብሄር መፀለይ ጀመረ፡፡ እርሱም የንጉሱ የወይን ጠጅ አሳላፊ ስለነበር እርሱን የረበሸውን ነገር ንጉሱ እንዲሰማው እድል ሰጠው፡፡

ይህንን ትምህርት ስታጠኑ ነህምያ ወደ እየሩሳሌም ተመልሶ ምን እንደገጠመው በደንብ ተመልከቱ፡፡ ችግሩ ምን ነበር? በአስቸኳይ መደረግ የነበረበት ነገር ምንድነው? የተጀመረው ስራ እንዳይጠናቀቅ በስራ ላይ ያለውን ህዝብ ተስፋ የሚያስቆርጥ ታላቅ ተቃውሞ ተነሳ፡፡ የእየሩሳሌምን ቅጥር ግንባታ ለማስቆም ከፍተኛ ጥረት ቢደረግም የቅጥሩ ግንባታ ግን በድል ተጠናቀቀ፡፡

እዝራ የሙሴን የህግ መፅሐፍ በአነበበ ጊዜ ሁሉም ሰዎች ሰሙት፡፡ የሙሴን ህግ የማንበቡ ውጤት ምን ነበር? የህዝቡ ምላሽ ምን ነበር? ህዝቡ ግን ያደረገው “አንተ ብቻህን ጌታ ነህ” ብሎ ማወጅን ነበር፡፡ እነርሱም የእነርሱ መቤዤት የተመሰረተው ቁጣው በዘገየ እና ፍቅሩ በበዛ ፃዲቅ አምላክ ላይ መሆኑን አወቁ፡፡ አባቶቻቸው እና ከዚያ በፊት የነበረው ትውልድ በልበ ደንዳናነት ለፈፀሙት ተግባር ፃዲቁ እግዚአብሄር ያደረገው ሁሉ ተነገራቸው፡፡ አሁንም እግዚአብሄር በታማኝነቱ ለአባቶቻቸው ለአብረሃም፤ለይስሃቅ እና ለያይቆብ ሊሰጣቸው ቃል ወደ ገባላቸው ምድር መመለሳቸውን እና እዝራ እና ነህምያ ደግሞ የተረፉት ቅሬታ አካል በመሆን እግዚአብሄር በሰጣቸው ምድር ተመልሰው የመልሶ ግንባታን ስራ ሊያካሂዱ ነው፡፡

ትምህርት 6

ክፍል 1

መግቢያ:

በቢሉይ ኪዳን ከእዝራ መፅሐፍ ቀጥሎ የምናገኘው መፅሐፈ ነህምያን ነው። በመፅሐፈ ነህምያ ውስጥ የሚገኘው ታሪክ የተከናወነው ከአመታት በኂላ ነው። የመፅሐፉ የመጀመሪያ ሰባት ምዕራፎች ዋናው ትኩረት ስለእየሩሳሌም ቅጥር እና በሮች ግንባታ ነው። ቅጥሩ ሁሌ ከሚኖረው ጥቃት ከተማዋን ይጠብቃታል። የጠላቶቻቸው የከፋ ተቃውሞ ለሰራተኞቹ የግንባታውን ስራ አስቸጋሪ አድርጎል።

በመፅሐፈ ነህምያ 8 የእግዚአብሄር ህግ ተነበበ። በምዕራፍ 9 ህዝቡ ኃጢአታቸውን ከተናዘዙ በኂላ እንደ እግዚአብሄር ህግ ለመኖር ቃል ገቡ። ህዝቡም በእየሩሳሌም እና በይሁዳ ምድር ሁሉ ሰፍረው መኖር ጀመሩ። በምዕራፍ 12 ቅጥሩ ተጠናቅቆ ተመረቀ። በምዕራፍ 13 ተሃድሶ ተከናወነ። ያለጥርጥር በጥናታችን ውስጥ ብዙ ነገሮችን እናያለን፤ ይሁን እንጂ ሁሉንም በጥልቀት ለማየት ጊዜ ስለማይበቃን የተወሰኑትን ብቻ እንመለከታለን። አሁን ጥናታችንን እንቀጥል!

የቤት ስራ: ነህምያ 1 አንብቡ

መልመጃ:

1.ነህምያ ከይሁዳ ከመጡት ሰዎች የተቀበለው ሪፖርት ወይንም የሰማው ነገር ምንድነው (ቁጥር 1-3)?

____

____

____

2.ነህምያ የተነገረውን ከሰማ በኂላ ሁኔታው እንዴት ነበር (ቁጥር 4)?

____

____

3.የነህምያ ፀሎት ዋናው ሃሳብ ምንድነው?

ሀ.ቁጥር 5-6ሀ:

ለ.ቁጥር 6ለ-7:

መ.ቁጥር 8-9:

መ.ቁጥር 10-11:

በዚህ ፀሎት ውስጥ የምንመለከተው ነገር ነህምያ በመጀመሪያ ወደ እግዚአብሄር ፀለየ ቀጥሎም ለእስራኤል ህዝብ ፀለየ፡፡ ቀጣዩ የንስሐ ፀሎት የራሱን ጨምሮ የህዝቡን ለእግዚአብሄር ህግ አለመታዘዝ እየተናዘዘ ንስሃ እየገባ መፀለይ ነበር፡፡ ከዚህም በመቀጠል እግዚአብሄር ለህዝቡ የገባው የተስፋ ቃል እያሳሰበ ይፀልይ ነበር፡፡ የተስፋው ቃል አለመታዘዝ የሚያስከትለውን መዘዝ (ኦሪት ዘሌዋውያን 26:33) እና በመታዘዝ የሚመጣውን በረከት (ኦሪት ዘዳግም 30:4) ያጠቃለለ ነበር፡፡ የነህምያ የመጨረሻው ፀሎት እግዚአብሄር በንጉሱ ፊት ሞገስ እንዲሰጠው ነበር፡፡

የነህምያ ኃላፊነት ምን ነበር (የቁጥር 11 መጨረሻ)?

ማሰላሰል

የነህምያ ፀሎት ለእኛ ፀሎት ትልቅ ምሳሌ የሚሆን ነው፡፡ ወደ ማን እንደሚፀልይ እና የአምላኩን ታላቅነት ያውቃል፡፡ ለሌሎች ከፀለየ በኋላ እግዚአብሄር ለህዝቡ የገባውን የተስፋ ቃል እያስታወሰ ይፀልያል፡፡ ከዚህ በኋላ ነህምያ ለህዝቡ በተለይም በብዙ ጉስቁልና ውስጥ ለሚገኘው ህዝብ መፍትሄ መሆን እንዲችል ፀለየ፡፡

1.የራሳችሁን ፀሎት ምን እንደሚመስል እስኪ ጊዜ ወስዳችሁ አስቡት፡፡ የራሳችሁን ፀሎት ልታዳብሩበት ከምትችሉበት ከነህምያ ፀሎት ምን ተማራችሁ?

2.አዲስ አማኝ ወይንም ትንሽ ልጅ በግል ሆነ ሰዎች በተሰበሰቡበት ቦታ እንዴት መፀለይ እንዳለባቸው ቢጠይቋችሁ ምን አይነት ምክር ትሰጣላችሁ?

____

____

____

የቤት ስራ: ነህምያ 2 አንብቡት.

አስተምሮ

ነህምያ ለንጉሱ የወይን ጠጅ አሳላፊ ነበር (ነህምያ 1:11)። የወይን ጠጅ አሳላፊው በንጉሱ የታመነ ሰው ሲሆን ለንጉሱም በምግብ ሰዓት የወይን ጠጅ ያቀርብለታል። የወይን ጠጅ አሳላፊው ለንጉሱ የወይን ጠጁን ከማቅረቡ በፊት መቅመስ አለበት፤ ይህ በሚሆንበት ወቅት ንጉሱን መርዞ ለመግደል በሌሎች ሰዎች የወይን ጠጁ ውስጥ መርዝ ተጨምሮ ከሆነ ቀድሞ የሚሞተው ነህሚያ ነው ማለት ነው። ነህምያ የንጉሱ የወይን ጠጅ አሳላፊ መሆኑ ህይወቱን ለከፍተኛ አደጋ አጋልጦት ነው። ነህምያ የንጉስ አርጤክስስ የተከበረ ሃላፊ ሆኖ አገልግሏል።

መልመጃ:

1.በቁጥር 1 እና 2 ላይ ንጉሱ ምንን ተመለከተ?

____

2. የነህምያ ምላሽ ምን ነበር (ቁጥር 3)?

____

3.ለንጉሱ ጥያቄ የሰጠው ምላሽ ምን ነበር (ቁጥር 4 እና 5)?

____

____

4.እርሱ በንጉሱ ፊት ሞገስን አገኘ፤ ወደ እየሩሳሌም በመሄድ መልሶ እንዲገነባ ፈቃድን ከንጉሱ አገኘ። ቀጥሎም ነህምያ ተጨማሪ ነገርን ጠየቀ። በቁጥር 7 እና 8 ላይ የጠየቀው ነገር ምንድነው?

____

____

5.እርሱ ከጠየቀው ነገር ከተጨማሪ ንጉሱ ምን ሰጠው (ቁጥር 9)?

____

ማሰላሰል:

የነህምያ በቁጥር 8 ላይ "...መልካም እንደሆነችው እንደ አምላኬ እጅ" በማለት በተናገረው ነገር ብዙም ልንደነቅ አይገባም፡፡ ይህ አባባል ግን የተለመደ ነገር ነው?

ማስታወሻ ፧

የእዝራ መፅሐፍ መልካም ስለሆነው የእግዚአብሄር እጅ ወይንም በፀጋ ስለተሞላው የእግዚአብሄር እጅ ስድስት ጊዜ ይናገራል! እነዚህን ክፍሎች ክፈቱ እና ቃላቱ ላይ አስምሩበት፡፡ እዝራ 7:6, 9, 28; እና እዝራ 8:18, 22, 31 ተመልከቱ፡፡

*አሁን ደግሞ ነህምያ ተመሳሳይ ቃላትን ይጠቀማል፡፡ "መልካም የሆነው የአምላኬ እጅ" የሚለው አባባል ለእናተ ምን ትርጉም ይሰጣል? መልካም የሆነውን የእግዚአብሄርን እጅ እንዴት በህይወታችሁ ተለማመዳችሁት?*______________________________________

____

____

መልመጃ:

1.የቤተ መቅደሱ ግንባታ መሰረት በተጣለ ጊዜ ተቃውሞ ተነስቶ እንደነበር በመፅሐፈ እዝራ ውስጥ ተመልክናል፡፡ አሁን ደግሞ ተቃውሞን የመሩት ሰዎች እነማን ናቸው (ነህምያ 2:10)?

ሀ.____

ለ.____

1.እነርሱን የረበሸው ነገር ምንድነው?

____

____

2.በቁጥር 11-16 ውስጥ እየሆነ ያለው ነገር ምንድነው ?

____

3.በቁጥር 17-18 ውስጥ ነህምያ እቅዱን ገልጧል፡፡ በእግዚአብሄር መልካም እና በፀጋ የተሞላ እጅ እና በንጉሱ ድጋፍ ነህምያ ምን ሊሰራ አቀደ?

4.የእየሩሳሌም ቅጥር መልሶ በመገንባቱ ምክንያት የሚወገደው ነገር ምድነው?

____

5.የህዝቡስ ምላሽ ምን ነበር?

____

6.ቁጥር 19 ላይ የተጠቀሰው ችግር ምንድነው? የተቃዋሚዎች ክስ ምን ነበር?

____

____

____

7.ነህምያ ለተቃዋሚዎች የመለሰላቸው ነገሮችን በቀጥታ በመናገር ነበር፡፡ እንዴት ነበር የመለሰላቸው? ____

____

የቤት ስራ:

ምዕራፍ 3 የሚናገረን ቅጥሩን የሚገነቡ እነማን እንደነበሩ እና የሚገነቡበትን ቦታዎችን ነው፡፡ ምዕራፍ ሶስትን ገረፍ ገረፍ አድርጋችሁ ተመልከቱ እና "በአጠገባቸውም" የሚለውን ቃል አስምሩበት፡፡ ስራው የተሰራው አንዱ ከአንዱ አጠገብ በመገንባቱ ነው፡፡ ስራው የተሰራው የፈረሰውን እና የተቃጠለውን ቅጥር እና በሮችን መልሶ በመገንባት ነበር፡፡

ነህምያ 4 አንብቡት

መልመጃ:

1.ሰንበላጥ እና ጦቢያ አይሁዶች መቃወማቸውን ቀጠሉ፡፡ ሰንበላጥ በጣም ተናድዷል፤ ተበሳጭቷልም፡፡ እርሱ በስራው ላይ ያላገጠበት ምክንያት ምን ነበር (ቁጥር 1-2)?

____

____

ጦቢያ የተናገረው ነገር ምንድነው (ቁጥር 3)?

____

2.የእግዚአብሄር ህዝብ ምላሽ የሚያስደስት ነው፡፡ ከተቃዋሚዎች ጋር አልተከራከሩም፡፡ ይልቁንም ወደ ጌታ አምላቸው ተመለሱ፡፡ ፀሎታቸውን አጠቃላችሁ ፃፉት (ቁጥር 4-5)?

____

3.ትኩረታቸውን ወደ ጌታ ከአደረጉ በኂላ ምን ሆነ (ቁጥር 6)?

ሀ.ስራውን በተመለከተ:

ለ.ህዝቡን በተመለከተ:

4.የእነርሱ ማላገጥ በስራው ላይ ምንም ለውጥ እንዳላመጣ በተገነዘቡ ጊዜ ተቃዋሚዎቹ ስራውን ለማስቆም ምን ለማድረግ አሰቡ?

5.እስራኤላውያን ለጠላቶቻቸው ተቃውሞ እና ዛቻ ምን አደረጉ (ቁጥር 9)?

6.በግንባታው ስራ ላይ በተሰማሩ ሰዎች ላይ ምን ደረሰባቸው (ቁጥር 10)?

7.የህዝቡ ሞራል ምን ሆነ (ቁጥር 11-12)?

8.ነህምያ ህዝቡን ሰይፍ፤ጦር እና ቀስትን አስታጥቆ የማበረታቻ ንግግር ተናገራቸው (ቁጥር 14):

9.እግዚአብሄር የጠላትን ስራ እያፈራረሰ የራሱ የሆኑትን የህዝቡን ስራ ደግሞ ይባርክ ነበር (ቁጥር 15).

10.ቀሪው የምዕራፉ ክፍል የሚናገረን የሰራተኞቹን የመከላከል ስልት ነበር። ሁሉም ሰራተኞች ስራውን ሲሰሩ የጦር መሳርያቸውን ይዘው ነበር ስራቸውን የሚሰሩት። ስራው ታላቅ እና ሰፊ ስለነበር (ቁጥር 19) የተነገራቸው ነገር መለከት ሲነፋ ሁሉም በአንድነት እንዲሰበሰቡ ነው፤ እግዚአብሄር ስለእነርሱ ይዋጋል እና (ቁጥር 20)። ለሰራተኞቹ የነህምያ መመሪያ ምን ነበር (ቁጥር 22)?

አስተምሮ:

ነህምያ 5 በህዝቡ ዘንድ ስለነበረው የገንዘብ ችግር ይናገራል፡፡ ከነበራቸው ችግር የተነሳ መሬት እና እርሻቸውን አስይዘው በመበደር እህል ይገዙ እና ለንጉሱም ግብር ይከፍሉ ነበር፡፡ ወንድ እና ሴት ልጆቻቸው ሳይቀሩ ለባርነት ተጋልጠው ነበር፡፡ ነህምያ ታላላቆቹን እና ሹማምንቱን ከወቀሳቸው በኋላ የወንድሞቻቸውን የእርሻ መሬት መልሰው እንዲሰጧቸው እና በወንድሞቻቸው መከራ እና ስቃይ አላስፈላጊ ሃብትን እንዳያካብቱ አሳሰባቸው፡፡ ታላላቆች እና ሹማምንቱ ነህምያ እንዳዘዛቸው ለማድረግ ቃል ገቡ፡፡ ነህምያም ለህዝቡ ምሳሌ ለመሆን ሲል እንደ አስተዳዳሪነቱ ከእርሱ በፊት የነበሩት እንደሚያደርጉት የተመደበለትን በጀት በሙሉ አይጠቀምም ነበር፡፡ ይልቁንም እርሱ እና የእርሱ ሰዎች በእየሩሳሌም ቅጥር መልሶ ግንባታ ላይ ይተጉ ነበር (ቁጥር 16)፡፡ በእርሱ ገበታ ላይ በየቀኑ 150 አይሁድ፤ባለስልጣናት እና በአካባቢያቸው ከሚኖሩ ህዝቦች የመጡ አብረውት ይመገቡ ነበር፡፡

የቤት ስራ: ነህምያ 6:1-14 አንብቡት

ነህምያን ለመጉዳት የተደረጉት ሙከራዎች ምን ነበሩ?

እያንዳንዱ ተቃውሞ የሚመጣው ከየት ነበር?

መልመጃ:

1.የነህምያ ጠላቶች ተስፋ ቆርጠው የሚያደርጉትን ተቃውሞ አላቆሙም፡፡ እነርሱ አድብተው እርሱን ለመጉዳት እንደፈለጉ እርሱ አውቋል፡፡ የእነርሱ ግብዣ ምን ነበር (ቁጥር 2)?

____

2. የነህምያ ምላሽ ምን ነበር (ቁጥር 3-4)?

____

____

____

3.በደብዳቤያቸው የጠቀሱት የመጀመሪያው ክስ ምን ነበር (ቁጥር 5-7)?

ሀ.____

ለ.____

4.የነህምያ ምላሽ እርሱ ላይ የቀረቡት ክሶቹ ተቀባይነት የሌላቸው የውሸት ውንጀላዎች መሆናቸውን ማሳየት ነበር፡፡ “እናንተ በውሸት በአእምሮአችው የፈጠራችኋቸው ናቸው፡፡” የእነርሱ ፍላጎትን ምን ለማድረግ ነበር (ቁጥር 9ለ)?

____

5. ነህምያ ምን አይነት እርምጃን ወሰደ (ቁጥር 9ለ)?

____

6.ተቃውሞ የመጣው ከአይሁድ ማህበረሰብ ውጭ ከሚገኙ ሰዎች ብቻ አልነበረም፡፡ በነህምያ ህይወት እና ባህሪይ ላይ የተጋረጠው አደጋ ምን ነበር (ቁጥር 10-13)?

____

____

____

ማሰላሰል:

በቁጥር 2 ላይ ሰዎቹ እርሱን ለመጉዳት እያሰቡ እንደሆነ ነህምያ አውቋል፡፡ በቁጥር 12 ላይ ደግሞ እግዚአብሄር ሸማያን እንዳላከው ተገንዝቧል፡፡ ይህንን እንዴት ሊያውቅ ቻለ? ሰው ነገረው ወይንስ እነርሱ በዚያን ስፍራ ሊጎዱት እንደፈለጉ ገመተ? ምንአልባት ሰንበላጥ እና ጦቢያ ያንን ሊያደርጉ ይችላሉ ብሎ መገመት ይቻል ይሆናል፤ ነገር ግን እንዴት የእግዚአብሄርን ሰዎች እንዲያጠቁ ጠላት በገንዘብ ወገናቸውን ሊገዛ ይችላል ብሎ መገመት ይቻላል? በግልፅ የምናየው ግን ጠላት ሰርጎ በመግባት የእግዚአብሄርን ሰዎች ለማሳት እና ለማሸማቀቅ እና የነህሚያን ስም ለማጥፋት ከፍተኛ ጥረትን ሲያደርግ ነው፡፡ 1.የሚገርመው ነገር ነህምያ የበቀልን እርምጃ ሲወስድ አናይም፡፡ በእናንተ ታማኝነት እና ክብር ላይ ሰዎች እንደዚህ አይነት ጥቃትን ለመፈፀም ቢነሱ የምትወስዱት አማራጭ ምን ይሆን ነበር?

____

____

____

2. በጣም የሚገርም ማንነት ነው! እርሱን ለማሸማቀቅ የሚሞክሩትን ግለሰቦች እግዚአብሄር እንዲያስባቸው ነህምያ ይለምናል፡፡ እነርሱ ያደረጉትን ነገር እግዚአብሄር

እንዲያስብ ነህምያ ይጠይቃል። የእነርሱ ፍላጎት የእግዚአብሄር ህዝብ እየገነባ የሚገኘውን ስራ ለማፍረስ እና ______________________ ነው (ነህምያ 2:17ለ)።

3. ይህ ጊዜ ጥያቄን ለመጠየቅ ትክክለኛ ጊዜ ነው። የእግዚአብሄር ስራ በሚሰራበት ወቅት እኔ ከተቃዋሚዎች ጋር ሆኘ ስራውን ለማስተጓጎል እሰለፋለሁ ወይንስ የእግዚአብሄርን ስራ ከሚሰሩት ወገን ነኝ?

____

____

4.እኔ የሌሎችን ጥረት ለማፍረስ የምፈለግ ሰው ነኝ ወይንስ የእግዚአብሄርን ስራ የምሰሩትን እየደገፍኩኝ አበረታታለሁ?

____

____

____

5.አንድ አዲስ ነገር መሰራት ሲጀምር ወይንም ሊሰራ ሲታሰብ የእናንተ ስሜት፤ቃላት እና አጠቃላይ ሁኔታ ምን ይመስላል። እናንተ የተጀመረው ስራ በተሻለ ሁኔታ ተስፋፍቶ እንዲቀጥል በቅን ልቦና ትሳተፋላችሁ ወይንስ ነገሮች በአሉበት ሁኔታ እንዲቀጥል ብቻ ነው የምትፈልጉት? የሚሰማችሁን ስሜት ግለፁ:

____

____

____

ፀሎት:

ጌታ ሆይ አስበኝ። በሞገስህ አስበኝ። አንተ ብቻህን ፃድቅ ስለሆንክ አስበኝ። ኃጢአቴን አታስብ። የአንተን ፈቃድ ባለመፈፀሜ እንዲሁም ለባለንጀራዬ ማድረግ የሚገባኝን ባለማድረጌ ምክንያት የበደልኩትን ይቅር በለኝ። አንተ ለእኔ ያለ ፍቅር ዘላለማዊ ስለሆነ ኃጢአቴን አታስታውሰው። አንተ በፃዲቁ በአዳኜ እና በተቤዢኘ ልጅህ በእየሱስ ክርስቶስ ደም አስታውሰኸኛል። ከእየሱስ ክርስቶስ የተነሳ መልካሚቱ እጅህ ሁልጊዜ ከእኔ ጋር እንደሆነች አውቃለሁ። ታላቁ አምላክ ከእኔ ጋር መሆንህን ስለማውቅ ምንም ነገር አያስፈራኝም። ስለአስታወስከኝ አመሰግንሀለሁ።

____

____

____

____

<u>ክፍል 3</u>

የቤት ስራ: ነህምያ 6:15-16፤ 19ለ፤ እና ነህምያ 7:1-3 አንብቡት

መልመጃ:

1. የእግዚአብሄር ክንድ በተገለጠበት በ52 ቀናት ውስጥ ሙሉ በሙሉ የተጠናቀቀው ስራ ምን ነበር! በምዕራፍ 6 ቁጥር 15-16 ላይ የተጠቀሱት በጠላት ተቃውሞ ውስጥ እግዚአብሄር ልጆቹን ሲያስታውሳቸው የሚሆነውን ነው።

ቅጥሩም ____________________በሀያ አምስተኛው ቀን ____________________ውስጥ ተጨረሰ። ____________________ይህን በሰሙ ጊዜ በዙሪያችን የነበሩ ____________________፥ በራሳቸውም አሳብ ____________________፥ ይህም ሥራ ____________________እንደ ተደረገ አወቁ።

ከተቃውሞው ጠንሳሾች አንዱ የሆነው ተቃውሞውን አጠናክሮ ቀጠለው (ቁጥር 19)። ጦቢያ አጠናክሮ የቀጠለው ነገር ምንድነው?

____

2.የእየሩሳሌም ቅጥር ግንባታ ተጠናቀቀ፤ በሮቹም ተመልሰው በቦታቸው ተገጠሙ። የስራ ምድባ ተከናወነ። ግለሰቦችም ኃላፊነት ተሰጣቸው። ነህምያ የግንቡ አለቃ ስለሆነው ስለ ሐናንያን የሚናገረው ነገር ምንድነው (7 ፡ 2)?

____

____

____

3.የሐናንያ አይነት ማንነት በህይወታችሁ አለ፤ከሰዎች ይልቅ እግዚአብሄርን የሚፈራ ማንነት አላችሁ? አጭር ጊዜ ውሰዱ እና ስለዚህ ሰው እግዚአብሄርን አመስግኑት።

እግዚአብሄር ለስራው ለጠራቸው ሰዎች ጥሪያቸውን በብቃት መወጣት እንዲችሉ እርሱ ሃይልን እና ብርታትን እንዲሰጣቸው ፀልዩላቸው፡፡

____

____

____

____

አስተምሮ:

በቁጥር 3 ላይ አንድ ያልተለመደ እንግዳ ነገር ሲሆን እናያለን፡፡ ለምንድነው ነህምያ ፀሃይ እስከምትሞቅ ድረስ የእየሩሳሌም በሮች አይከፈቱ ብሎ ያዘዘው? የምዕራፍ ስድስት የመጨረሻውን ቁጥር በአዕምሮአችሁ ያዙት፡፡ የተቃውሞው ስጋት እንደቀጠለ ነው፡፡ ነጋዴዎች እና ሌሎች ሰዎች በጊዜ ስራቸውን እንዲያከናውኑ የከተማው በር ቀደም ብሎ ቀኑ መንጋት ሲጀምር መክፈት የተለመደ አሰራር ነው፡፡ ነህምያ ግን በጣም ጠንቃቃ ነበር፡፡ እርሱ የእየሩሳሌም በሮች እንዳይከፈቱ ያደረገበት ምክንያት ተቃዋሚዎች በድንገት ወደከተማው በመግባት ሽብርን እንዳይፈጥሩ በማሰብ ነው፡፡
የሚቀጥሉት በርካታ ቁጥሮች (4-69) ከምርኮ ምድር የተመለሱትን ሰዎች የትወልድ ሃረግ ይዘረዝራል፡፡ ከዘሩባቤል እና ኢያሱ ጋር የተመለሱ ሰዎች ስም ዝርዝር (ቁጥር 7)፡፡ ስለእነርሱ በመፅሐፈ እዝራ ላይ እናገኛለን፡፡ ይህ ትውልድ ሃረግ ለእኛ ጠቃሚ መስሎን አይታየን ይሆናል፡፡ ነገር ግን ለአይሁዳውያ የእነርሱ ቤተሰቦች የእስራኤል የዘር ግንድ ያላቸው መሆኑን ለማሳየት የግድ አስፈላጊ ነው (ቁጥር 61)፡፡ ቁጥር 64 የሚያሳየን የትውልድ ሃረጋቸው ተፈልጎ የጠፉ ሰዎች ከክህነት አገልግሎት መታገዳቸውን ነው ፡፡

ከቁጥር 70-72 ባለው ክፍል ውስጥ የምንመለከተው የአባቶች አለቆችን ለጋስነትን ነው፡፡ ለስራው ብቻ ሳይሆን የሰጡት ለግምጃ ቤት ጭምርም ነው፡፡ እነርሱ የሰጡት ብር፤ወርቅ፤ የካህናት ልብሶችን እና ሌሎች ስጦታዎችንም ሰጡ፡፡ የእግዚአብሄር ቤተ መቅደስ ግምጃ ቤት የአገሪቱን ሃብት የያዘ ነው፡፡

የቤት ስራ: ነህምያ 8 አንብቡት

መግቢያ:

የቅጥሩ ግንባታ ከተጠናቀቀ በኋላ ህዝቡ ወደ ቤቶቻቸው እና ከተሞቻቸው የራሳቸውን ኑሮ መኖር እንዲጀምሩ እንዲሄዱ ተደረገ፡፡ አሁን ደግሞ ህዝቡ ተሰባስቦ ህጉ የሚነበብበት ጊዜ ደረሰ፡፡ እዝራ ከነህምያ ጋር በአንድ ወቅት የነበረ ሰው ቢሆንም እርሱ ወደ እየሩሳሌም የደረሰው ከነህምያ 13 ዓመታት ቀድሞ ነው፡፡ የእዝራ ዋና ኃላፊነት የሙሴን ህግ ለህዝቡ ማስተማር ነበር፡፡

መልመጃ:

1.በቁጥር 2 ላይ እዝራ ምን አደረገ?

____

2.እርሱም ድምፁን ከፍ አድርጎ ከ ____________________ እስከ ______________________________ ድረስ አነበበ፡፡ ከዚያ ህዝቡም በሙሉ ____

3. ስለወቅቱ አጠቃላይ ሁኔታ መግለጫን ይሰጠናል፡፡ እዝራም ወንድ እና ሴቶች በነበሩበት ስፍራ ከፍ ብሎ ቆመ፡፡ እዝራ የቆመው የት ነው (ቁጥር 4)? __________________________ ወንዶች እና ሴቶች በቦታው ነበሩ፡፡ እዝራ የቆመው የት ነው (ቁጥር 4)?

____

____

____

4. በቁጥር 5 ላይ እዝራ ምን አደረገ?

____

ህዝቡስ ምን አደረጉ?

____

5.በቁጥር 6 ላይ እዝራ ምን አደረገ ?

____

ህዝቡስ ምን አደረጉ?

____

6.የሌዋውያን ስራ ምን ነበር (ቁጥር 7-8)?________________________________

____

____

7.ህዝቡም ህጉን በሰሙ ጊዜ ምን ያህል ከእግዚአብሄር ህግ ተልይተው እና ጠፍተው እንደነበር ስያስተውሉ አለቀሱ። እዝራ፤ነህምያ እና ሌዋውያን ግን የፈለጉት ቀኑ የምስጋና እና የደስታ እንዲሆን ነው (ቁጥር 9)። ህዝቡ እንዲያደርጉ የተነገራቸው ነገር ምን ነበር (ቁጥር 10-11)?

____

____

____

8.ለህዝቡ ታላቅ የምስጋና እና የደስታ በዓልን እንዲያደርጉ ያደረጋቸው ነገር ምን ነበር (ቁጥር 12)?

____

____

____

አስተምሮ:

አንድ ቀን የአባቶች ቤት አለቆች፤ካህናት እና ሌዋውያን በእዝራ ዙሪያ ተሰባሰቡ (ቁጥር 13-18)። እነርሱም ከህጉ ንባብ የተረዱት ነገር እያንዳንዱ ቤተሰብ በቤታቸው ፤በአደባባይ ላይ፤ በቤተ መቅደሱ ጊቢም ውስጥ ዳስን መስራት እንዳለባቸው ተገነዘቡ። ዳሱ ደግሞ የተሰራው ከዛፍ ቅርንጫፎች ነው። ከምርኮ የተመለሰው ህዝብ ዳስ ሰርተው ለበርካታ ቀናት ይኖሩባቸው ነበር። እነዚህ ዳሶች እስራኤላውያ ከግብፅ ባርነት እግዚአብሄር ነፃ በአወጣቸው ጊዜ በዳስ ወስጥ እንደኖሩ የሚያስታወሳቸው ነው (ዘሌዋውያ 23:33-43)። ዳሶቹ ህዝቡ ከእግዚአብሄር ጋር ያላቸውን ግንኙነት እንደገና ማደሳቸውን የሚያመለክት ውጫዊ ምልክት ነው። ይህ ሳምንት የዳስ በዓል ተብሎ ይታወቃል። በእዚህን ወቅት እዝራ በየእለቱ ከእግዚአብሄር ህግ መፅሐፍ ሲነብ ህዝቡም በታላቅ ደስታ ይሰሙት ነበር። በስምንተኛው ቀን ደግሞ ጉባኤ ተካሄደ።

<u>ክፍል 4</u>

መግቢያ:

ይህንን ጥናት በበለጠ ለመረዳት የነህምያ መፅሐፍን ጥናት እንደገና ከልሱት። የዚህን ጊዜ በደንብ ይህንን እንድትረዱ ይረዳችኋል።

መልመጃ:

1.እነዚያ የእስራኤል ትውልዱ የሆኑት ሰዎች የእግዚአብሄርን ህግ ለመስማት ተሰባስበዋል፤የእነርሱን እና የአባቶቻቸውን ኃጢአት እና ክፋትን ሁሉ እየተናዘዙ ንስሃ ሲገቡ ነበር። በቁጥር 1 መሰረት የለበሱት ምን ነበር? ____________________

____

2.ህዝቡም በመቆም ከዘላለም እስከ ዘላለም የሚኖረውን እግዚአብሄር አምላክን ያመሰግኑ ነበር። እንደሚከተሉት ቁጥሮች መሰረት ህዝቡ ያስታወሱት ነገር ምንድነው:

ሀ.ቁጥር 5ለ-6:

____

____

ለ.ቁጥር 7-8:

____

____

ሐ.ቁጥር 9-12:

____

____

መ.ቁጥር 13-15:

____

____

3.በሚከተሉት ቁጥሮች ውስጥ እነርሱም ስለአባቶቻቸው እና ቅድመ አያቶቻቸው አካሄድ እንዲያውቁት ተደርጓል (ቁጥር 16-17ሀ):

____

____

4.በቁጥር 17ለ እና 18 ደግሞ እግዚአብሄር ማን እንደሆነ እንዲያውቁ ተደረገ:

ሀ.____

ለ.____

ሐ.____

መ.____

ሠ.____

5.ህዝቡ ማስታወስ የሚገባቸውን ነገር በተከታታይ እንዲያስታውሱ የተደረገው ምንን ነው:

ሀ.ቁጥር 18:

____

ለ.ቁጥር 19-21:

____

____

ሐ.ቁጥር 22-25:

____

____

____

6.እንደገና በቁጥር 26-27ሀ ውስጥ እነርሱ የቅድመ አያቶቻቸውን መንገድ እንዲያስታውሱ ተደርጓል: ____

____

____

____

እግዚአብሄር በእርሱ ታላቅ ርህራሄ እነርሱን ነፃ የሚያወጡ ነፃ አውጪዎችን በመስጠት ከብዙ መከራ ታደጋቸው (ቁጥር 27ለ)።

7.ይህ የታሪክ እሽክርክሪት እንደገና ተከሰተ (ቁጥር 28):

ሀ.ህዝቡ ምን አደረጉ?

____

ለ.እግዚአብሄርስ ምን አደረገ?

____

8.በቁጥር 29-30 ውስጥ እግዚአብሄር አስጠነቀቀ፤ እነርሱ ግን

____

____

____

____

9.በቁጥር 31 ላይ እግዚአብሄር ግን

____

____

10.ምንም እንኳን ህዝቡ ያደረጉት ነገር ሁሉ እግዚአብሄርን የሚያስቆጣ ቢሆንም እርሱ ግን ፃዲቅ ሲሆን የሚያደርገውን ነገር ሁሉ በታማኝነት ሲያደርግ ነበር (ቁጥር 33)፡፡ ከዚህ በፊት አባቶቻቸው እና ቅድመ አያቶቻቸው በፈፀሙት ኃጢአት ምክንያት ለምርኮ ቢዳረጉም የእግዚአብሄር ህዝብ አሁን ያሉበት ሁኔታ ምን ይመስላል (ቁጥር 36-37)?

____

____

____

ማሰላሰል

እንዴት ያለ አስቸጋሪ መገለጥ ነው፡፡ እንዴት ያለ አሳዛኝ ሁኔታ ነው፡፡ እግዚአብሄር ለአብረሃም የገባውን የተስፋ ቃል በማሰብ ለህዝቡ መልካም የሆነውን ሁሉ ያደርግ ነበር፡፡ አሁን ቅሬታ ብቻ ነው የቀረው፡፡ አሁን ቀድሞ የእነርሱ በነበረችው ምድር ባሪያዎች ሆነዋል፡፡ ሃብትም እና ንብረትም የላቸውም፡፡ አሁን ማድረግ የሚገባቸው ነገር ምንድነው? በኦሪት ዘፍጥረት እግዚአብሄር ለአብረሃም ዘርህ እንደ ሰማይ ከዋክብት የበዛ ይሆናል በማለት የገባለት የተስፋ ቃል ምን ሆነ? እነርሱ አሁን ቅሬታ ብቻ ናቸው፡፡ የእነርሱ እንዲሆን እግዚአብሄር የሰጣቸው ምድር አሁን የፋርስ መንግስት ግዛት ሆኗል፡፡ አሁን እነርሱ በታላቅ መከራ ውስጥ ሆነው ኑሮአቸውን በባርነት ይመራሉ፡፡ የታላቅ ንብረት ባለቤት የነበረው ህዝብ አሁን የሚያገኙትን ሁሉ ለፋርስ ንጉስ በግብር መልክ ያቀርባሉ፡፡ ባለስልጣኖቻቸው እና መኳንንቶቻቸው ሁሉ ለንጉሱ ባለመታዘዝ ተከስሰዋል፡፡ ይህ ደግሞ እግዚአብሄር ከገባው የተስፋ ቃል ጋር ሊሄድ የማይችል ጉዳይ ነው፡፡

ንስሃ ህይወትን እንደገና ለመጀመር ትክክለኛ ስፍራ ነው። ኃጢአት ሁልጊዜ በሰው እና በእግዚአብሄር መካከል የሚገባ እና ግንኙነትን የሚያበላሽ ነው። ይህ እንቅፋት ደግሞ የሚወገደው በንስሃ፤በቅዱሱ እግዚአብሄር ላይ የተፈፀም በደል በመናዘዝ እና እርሱ እንዴት መኖር እንደሚገባን እንደሚፈልገው አይነት ኑሮ ስንኖር ነው። ኑዛዜ ማለት በእግዚአብሄር ፊት ኃጢአተኛነታችንን በእግዚአብሄር ፊት ማስታወቅ ነው። ለምሳሌ በመፅሐፈ ነህምያ 9:16 እና 17 ላይ እስራኤላውያን አባቶቻቸው እና ቅድመ አያቶቻቸው ግትር፤ልበ ደንዳና እና ለእግዚአብሄር ህግ የማይታዘዙ እንደነበሩ በመጥቀስ እየተናዘዙ ንስሃ ይገቡ ነበር። እነርሱ ግን ጌታን ለማዳመጥ እና ትዕዛዛቱን ለማስታወስ ፈቃደኛ አልሆኑም። ቁጥር 26 ደግሞ ሌላ ምሳሌ ነው። እነርሱ የማይታዘዙ እና በእግዚአብሄር ላይ አመፀኞች ናቸው። እነርሱ የእግዚአብሄርን ህግ ቸል በማለት አስከፊ በሆነ መልኩ እርሱን የመሳደብ ተግባርን ፈፀሙ።

በዚህ ሁሉ መካከል እግዚአብሄር አልተለወጠም። ምንም እንኳን ህዝቡ ከፈቃዱ ውጭ ቢመላለሱም እግዚአብሄር ግን ይቅር አላቸው። እርሱ ለእነርሱ ርህሩህ እና ቸር፤ ለቁጣ የዘገየ እንዲሁም ፍቅሩ ማብቂያ የሌለው ነው። እርሱ አልጣላቸውም፤ ነገር ግን ከጠላቶቻቸው እጅ በተደጋጋሚ ነፃ በማውጣት አዳናቸው። እግዚአብሄር ቸር፤ ይቅር ባይ፤ ፃዲቅ እና ታማኝ አምላክ ነው። ወደዚህ አምላክ ኃጢአታችንን ልንናዘዝ እና ይቅርታን ከእርሱ ለመቀበል መበርታት አለብን። ወደዚህ አምላክ የምንቀርብበት ምክንያት ኃጢአታችንን ደግሞ ስለማያስብ ነው (ትንቢተ ኤርሚያስ 31:34)። ኃጢአታችንን ከእኛ ላይ ስለሚያስወግደው የእኛን ጥፋት ደግሞ አያስበውም። እርሱ ልጁን እየሱስ ክርስቶስን በእኛ ምትክ በመላክ በደላችንን እና ኃጢአታችንን በመሸከም የእግዚአብሄርን ቁጣ ከእኛ ላይ አራቀ። እግዚአብሄር አብ ልጁን እየሱስ ክርስቶስን የሰጠን በእኛ እንዲፈርድ ሳይሆን እኛን እንዲያድነን ነው! የዮሐንስ ወንጌል 3:17-18ሀ ይህንን የምስራች ይናገረናል: “ዓለም በልጁ እንዲድን ነው እንጂ፥ በዓለም እንዲፈርድ እግዚአብሔር ወደ ዓለም አልላከውምና። በእርሱ በሚያምን አይፈረድበትም፤” አስደናቂ ለሆነው ስጦታው ስለ ጌታችን እየሱስ ክርስቶስ እግዚአብሄርን እናመስግን።

ክፍል 4

መግቢያ

የእስራኤል ህዝብ የእነርሱን፣ የአባቶቻቸውን እና የቅድመ አያቶቻቸውን ኃጢአት ተናዘዙ፡፡ እግዚአብሄር ህጉን በመጠቀም የእነርሱን ኃጢአትን እና የተሳሳተ ስራ አሳያቸው፡፡ ህጉ በእግዚአብሄር መንፈስ እርዳታ እንደ መስተዋት በመሆን አይኖቻቸውን በመክፈት ምን ያህል ከእርሱ ፈቃድ እና አላማ እንደተለዩ እና እንደጠፉ አሳያቸው፡፡ ህጉን በመጠቀም እግዚአብሄር በቸርነቱ እና በምህረቱ ወደ እርሱ በንስሃ እንዲመለሱ አደረገ፡፡ እነርሱም ለመታዘዝ ፈቃደኛ ሆኑ፡፡ እነርሱ እግዚአብሄር ከህይወታቸው የሚፈልገውን በታማኝነት ለማድረግ ቃል ገቡ፡፡

የቤት ስራ: ነህምያ 10:28-39 አንብቡት

መልመጃ: በሚቀጥሉት ቁጥሮች ውስጥ ህዝቡ የገባውን ቃል ኪዳን ዋና ሃሳብ ለዩ:

1.ቁጥር 30:

____

2.ቁጥር 31:

____

3.ቁጥር 32-33:

____

____

4.ቁጥር 34:

____

5.ቁጥር 35:

____

6.ቁጥር 36:

____

7.ቁጥር 37-39:

____

ትግበራ:

1.ጥቂት ጊዜን ወስዳችሁ በምዕራፍ 10 መጨረሻ ላይ ያለውን ዓረፍተ ነገር ተመልከቱ: "

ከቶ አንተውም።"

2.የአይሁድ ማህበረሰብ ለእግዚአብሄር ቤት እና በዚያ ለሚያገለግሉት ሰዎች የሚያስፈልገውን ሁሉ ለማድረግ የተሰጡ ሆኑ። የእግዚአብሄር ቤት ሁኔታ ለአይሁድ ማህረሰብ መንፈሳዊ ህይወት የሚኖረው አስተዋፅኦ ምንድነው?

3.እንደ እግዚአብሄር ቃል ተማሪነታችን ማወቅ የሚባን በርካታ ነገሮች አሉ። ስለ አምልኮ ህይወት፤ስለ እግዚአብሄር ቤት ፤ ከባለእንጀራችሁ ጋር ስለሚኖራችሁ ግንኙነት፤ስለአገልግሎት አሁን ያጠናችኋቸው ጥናቶች ምን አስተዋፅኦ ይኖራቸዋል?

4. በ2 ቆሮንቶስ 6:16-18 ውስጥ ስለ እግዚአብሄር ቤተ መቅደስ ይናገራል። እነዚህን ጥቅሶች አንብቡ እና እግዚአብሄር ምን አይነት ህብረት ከእናንተ ጋር ማድረግ እንደሚፈልግ ተመልከቱ። እርሱ የሚናገረው "በእነርሱ እኖራለሁ በመካከላቸውም እመላለሳለሁ፥ አምላካቸውም እሆናለሁ እነርሱም ሕዝቤ ይሆናሉ።" በማለት ከተናገረ በኋላ "እኔም እቀበላችኋለሁ፥ ለእናንተም አባት እሆናለሁ እናንተም ለእኔ ወንድ ልጆችና ሴት ልጆች ትሆናላችሁ" ይላል።

ይህ አባባል ለእናንተ ምን ማለት ነው?

5.ህዝቡ ለነህምያ “የጌታ አምላካችንን ቤት ችላ አንለውም” ብለው የተናገሩትን በአዕምሮአችሁ ያዙትና ይህ አባባል ለእናንተ እርሱ እናንተን የራሱ ቤተ መቅደሱ ከማድረጉ አንፃር እንዴት ይህንን እርሱ ሊኖርበት የመረጠውንን ሰውነታችሁን ወይንም የእግዚአብሄር ቤተ መቅደስ ችላ እንደ ማትሉት ወይንም ችላ ማለት እንደምትችሉ አብራሩ?

____

____

____

6.እንደ ቤተ ክርስትያን አባልነታችሁ ይህ አባባል እንዴት የእግዚአብሄር ህዝብ አንዱ ለአንዱ እንክብካቤ ማድረግ እንዳለበት ይናገራል?

____

____

____

ፀሎት:

እግዚአብሄር በመንፈሱ በኩል ህጉን በመጠቀም ልባችንን ለኑዛዜ እና ንስሃ ስለሚያዘጋጅ አመስግኑት፡፡ የእግዚአብሄር ቤት ስለሆነው ህዝቡ ወይንም ቤተክርስትያን እና ስለ ሰውነታችሁም አመስግኑት፡፡ እግዚአብሄርን በቤቱ ቅናት እና በአገልግሎት ፍቅር ልባችሁን እንዲያቀጣጥለው ጠይቁት፡፡ እናንተን ቤተ መቅደሱ እና አገልጋዩ አድርጓችሁ ስለመረጠ እንዴት አድርጋችሁ እርሱ የሚፈልገውን አይነት ህይወት መኖር እንደምትችሉ እና እንዴት አድርጋችሁ እርሱ የሚፈልገው አይነት አገልግሎት ማገልገል እንደምትችሉ ጠይቁት፡፡

____

____

____

____

____

<u>ክፍል 5</u>

መግቢያ:

በምዕራፍ 11 ላይ የህዝቡ መሪዎች በእየሩሳሌም ውስጥ እንዴት መኖር እንደጀመሩ እንመለከታለን፡፡ ሌሎች ሰዎች ግን እጣ ተጣጣሉ፡፡ ቅድስት ከተማን እየሩሳሌምን እና ነዋሪዎችዋን ለመጠበቅ እንዲያመች ከአስር ቤተሰብ አንዱ በእየሩሳሌም እንዲኖሩ ተወሰነ፡፡ የተቀሩት ሰዎች ግን በይሁዳ በሚገኘው በቅድመ አያቶቻቸው ርስት ላይ ሰፈሩ (ቁጥር 20) ፡፡

ነህምያ 12:1-26 የሚናገረው ከዘሩባቤል እና ኢያሱ ጋር ከምርኮ ስለተመለሱት ካህናት እና ሌዋውያን የትውልድ ሀረግ ነው፡፡ እዚህ ጋር ማስተዋል ያለባችሁ እነዚህ ሰዎች ካህናቱ እና ሌዋውያኑ የእርሱን ህዝብ በዚህ አገልግሎት ለማገልገል እግዚአብሄር ለዚህ አገልግሎት ከመረጠው ከሌዊ ጋር በትውልድ መገናኘት አለባቸው፡፡

የቤት ስራ: ነህምያ 12:27-47 አንብቡት

መልመጃ:

1.የእየሩሳሌም ቅጥሩ ምረቃ ጊዜ ደረሰ! ይህንን ታላቅ በዓል እንዲመራው የተጠራው ማነው (ቁጥር 27)?

____

በዚህ በዓል ላይ የተሰበሰቡት ሌሎቹ እነማን ናቸው (ቁጥር 28)?__________________

____

2.በበዓሉ ውስጥ የተካተተው ነገር ምንድነው (ቁጥር 27)?________________________

____

3.ካህናቱ እና ሌዋውያኑ ያደረጉት የመጀመሪያው ነገር ምንድነው (ቁጥር 30)?

____

____

4.በቁጥር 31-39 ላይ ነህምያ በዋናነት ያዘጋጀው ነገር ምንድነው፡፡ ሁለት የመዘምራን ቡድኖችን እና ከይሁዳ የሆኑት መሪዎችን በመያዝ ወደ ቅጥሩ ሄደ፡፡ ግማሾቹ ወደ ደቡብ

ሲሄዱ ቀሪዎቹ ግማሾቹ ደግሞ ወደ ሰሜን ሄዱ። ወደ ደቡብ የሄደው የመዘምራን ቡድን ________________________የዜማውን ዕቃ ይዘው ሄዱ ________________________በፊታቸው ነበረ። (ቁጥር 36).

5.ወደ ሰሜን የሄደውን የመዘምራን ቡድን የተከተለው ማነው (ቁጥር 38)?

____

6.በቁጥር 40 ላይ ደግሞ ነህምያ እና ሁለቱ የመዘምራን ቡድን ስፍራቸውን ________________________________ያዙ

7. እንደ ቁጥር 43 መሰረት የቀኑ ሁኔታ ምን ይመስል ነበር?____________________

____

____

8.ቁጥር 44-47 እንደገና የሚያስታውሱን ነገር እግዚአብሄርን ለሚያገለግሉት ሰዎች ህዝቡ ስለሰጠው ስጦታ ነው። ለእቃ ቤቶቹም ____________________ (ቁጥር 44)።

9.ለማን ነው ስጦታዎቹ የተለዩት (ቁጥር 47)? ______________________________

____

____

ማሰላሰል:

የህንፃ ወይንም የማህበረሰብ ፕሮጀክት ወይንም ሌላ ህንፃ ወይንም መንገድ ወይንም ድልድይ ሲመረቅ በምረቃው በዓል ላይ ተገኝታችሁ ታውቃላችሁ? ሰዎች በደስታ በዓሉን ለምን እንደሚያከብሩ አስተውላችኋል? አንዳንድ ሰዎች ለመደሰት ዝግጁ ናቸው። ይሁን እንጂ የሆነውን ነገር ሁሉ ለማስታወስ ትችላላችሁ፤ ህዝቡም በጥረቱ ያከናወነው ነገር በመጠናቀቁ እና የተሰራው ነገር የሚሰጣቸውን ጥቅም እና ዝና እያሰቡ ምረቃውን በደስታ ያከብሩታል። ያለጥርጥር በምረቃው በዓል ላይ የሚገኙት ሰዎች ስራው እንዲሰራ ሃሳብ ያቀረቡ፤ሌሎች ደግሞ የሚሰራውን ስራ ፕላን የሰሩ፤ ሌሎች ደግሞ በግንባታ ስራው ላይ የተሳተፉ እና ሌሎች ደግሞ የምረቃውን በዓል እያስተባበሩ የሚገኙ ሊሆኑ ይችላሉ።

ይህ ሁኔታ በተማሳሳይ መልኩ የቤተ ክርስትያን ህንፃ ወይንም የእግዚአብሄር ስራ ሲሰራ የሚሆን ተግባር ነው። በግንባታው ስራ ላይ የተሰማሩ የተለያዩ ባለሙያዎች እና የተጋበዙ ባለስልጣናት እና እንግዶች በምረቃው በዓል ላይ ይገኛሉ። የምረቃ ስነስርዓቱም

የሚመራው በቄሶች፤ መዘምራን እና በማህበረ ምዕመናኑ መሪዎች ነው፡፡ ሙዚቀኞችም የተለያየ ዘመናዊ እና ባህላዊ የሙዚቃ መሳሪያዎችን በመያዝ ህዝቡ በዝማሬ እግዚአብሄርን በደስታ እንዲያመሰግኑ እና እንዲያከብሩ ይመሩታል፡፡ ይህ የምረቃ የአከባበር በዓል ለቀናትም ጭምር ሊቆይ ይችላል፡፡

በዚህ ጉዳይ ላይ የእናንተ ልምምድ ምን ሊሆን ይችላል? ከእግዚአብሄር ህዝብ ጋር ለእንደዚህ አይነቱ የምስጋና በዓል ስትሰባሰቡ የሚሰማችሁ ነገር ምንድነው? ሁኔታውስ ምን ይመስላል?____

____

____

____

የእየሩሳሌም ደስታ ከርቀት ይሰማ ነበር፡፡

አስተምሮ:

በምዕራፍ 13 ላይ መቼ ወይንም ለምን እንደሄደ ባናውቅም ነህምያ የእየሩሳሌም ቅጥር ከተመረቀ ከተወሰነ ጊዜ በኂላ ወደ ንጉስ አርጤክስስ እንደተመለሰ ተፅፏል (ቁጥር 6) ፡፡ እርሱ በእየሩሳሌም ለ12 ዓመታት ኑሯል፡፡ ነህምያ ወደ ንጉሱ የተመለሰበት ምክንያት ቀድሞ ወደ እየሩሳሌም ከመምጣቱ በፊት በነበራቸው ስምምነት መሰረት ለሆን ይቻላል፡፡ ይሁን እንጂ ክፍሉ የሚናገረን ነገር ከተወሰነ ጊዜ በኂላ ወደ እየሩሳሌም መመለሱን ነው፡፡

ምዕራፍ 13 ሰዎች ለማንበብ ብዙ ጊዜ አይበረታቱም፡፡ በዚህ ዘመን ሰዎች መስማት የሚፈልጉት ነገር “ሰዎቹ ዘመናቸውን ሁሉ ደስተኛ ሆነው ኖሩ” የሚለውን ዓይነት ወሬን ነው፡፡ እነዚህ ሰዎች ወላጆቻቸው በፈፀሙት ጥፋት ሁሉንም አጥተው በምርኮ ምድር ኖረው የተመለሱትን ስናስብ የተለየ ነገር ልናስብ እንችላለን፡፡ ይህ ክፍል የሚናገረው ነገር ነህምያ ከንጉሱ ዘንድ መመለሱን ነው፡፡

የቤት ስራ:

ነህምያ 13 አንብቡት፡፡ ምዕራፉን ስታነቡት ጣታችሁን በነህምያ 10:28-39 አድርጋችሁ አንብቡት፡፡

መልመጃ:

1.በሙሴ ህግ ውስጥ እንደሚገኝ የታወቀው ነገር ምንድነው (ቁጥር 1)?

____

____

ማስታወሻ የግርጌ ማጣቀሻን የምትመለከቱ ከሆነ ህጉ በኦሪት ዘዳግም 23:3-5 ውስጥ እንደሚገኝ ማወቅ ትችላላችሁ፡፡ ስለሁኔታው ደግሞ በኦሪት ዘሁልቁ 22:3-11; 23:7 ውስጥ ተጠቅሶ ይገኛል፡፡

2.ለዚህ ደግሞ ምክንያቱ ምንድነው (ቁጥር 2)?

____

____

3.ስለዚህ ህግ ህዝቡ የሰጠው ምላሽ ምን ነበር (ቁጥር 3)?

____

4.በቁጥር 4-5 ላይ የተከናወነው ነገር ነህምያ እየሩሳሌም በአልነበረበት ወቅት ነው፡፡ ዋናው ሰው ወይን ገፀ - ባህሪይ ማን ነው? ____________________ እርሱ ካህን ሲሆን ሃላፊነቱ ደግሞ ____

____

____

5.ኤልያሴብ ከማን ጋር ነው የተወዳጀው (ቁጥር 4)?

____

6.ስለ እርሱ ምን የምታስታውሱት ነገር አለ?

____

____

ለመከለስ እንዲያመቻችሁ ነህምያ 4:3, 7; 6:17-19 ተመልከቱ፡፡

7.ለእርሱ ኤልያሴብ በእግዚአብሄር ቤት ውስጥ ምን አደረገለት (ቁጥር 5)?

____

____

____

8.ነህምያ ወደ እየሩሳሌም ተመልሷል፡፡ ስለሁኔታ የእርሱ ምላሽ ምን ነበር (ቁጥር7-9)?

____

9.ለምንድነው ነህምያ ኤልያሴብ ለጦብያ የማረፊያ ስፍራ ስለሰጠው ነህምያ በእጅጉ ያዘነው (ነህምያ 4:3)?

10.ከዚህ ቀጥሎ ነህምያ የተረዳው ነገር ምንድነው (ቁጥር 10)?

ሀ.ነህምያ የገሰፀው ምንን ነው (ቁጥር 11)?

ለ.ሁኔታውን እንዴት ነው ያቃለለው (ቁጥር 12-13)?

11.ከዚህ ቀጥሎ ነህምያ የተረዳው ነገር ምንድነው (ቁጥር15-16)?

ሀ.ነህምያ የገሰፀው ነገር ምን ነበር (ቁጥር 17-18)?

ለ.ሁኔታው የተቃለለው እንዴት ነበር (ቁጥር19-22ሀ)?

12.ነህምያ የሆነ ነገር እንዳለ አውቋል ፡፡ በዚህን ሰዓት የሆነው ነገር ምንድነው (ቁጥር 23-24)?

ሀ.ነህምያ የገሰፀው ነገር ምድነው (ቁጥር 25-27)? ______________________________

____

____

ለ.ሁኔታው የተቃለለው እንዴት ነበር (ቁጥር 28, 30)? ___________________________

____

____

13.ነህምያ እግዚአብሄር ፀጋውን እና ምህረቱን እንዲያደርግ በምዕራፉ ውስጥ በተከታታይ ይፀልይ ነበር:

ሀ.ቁጥር 14: "አምላኬ ሆይ ____ ::"

ለ.ቁጥር 22ለ: "…አምላኬ ሆይ ____ ::"

ሐ.ቁጥር 31ለ: "…አምላኬ ሆይ ____::"

14. በቁጥር 29 ነህምያ ስለእግዚአብሄር ፍትህ ይለምን ነበር: " ______________ ____አስባቸው::"

ማጠቃለያ:

ህጉ ተነበበ (ነህምያ 8):: ህዝቡ ኃጢአታቸውን ተናዘዙ (ነህምያ 9):: የሚገዙበትን ቃል ኪዳን እርስ በእርሳቸው አደረጉ (ነህምያ 10):: ቅጥሩ ተመረቀ (ነህምያ 12):: ነህምያ ለተወሰነ ጊዜ ከእየሩሳሌም ወደ ንጉስ አርጤክስስ ሄደ ሲመለስ ምን ነገር ገጠመው (ነህምያ 13)? ከምዕራፍ 10 እንደገና እነዚህን ቃላትን አስታውሷቸው፤ " የጌታ እግዚአብሄር አምላካችንን ቤት ቸል አንልም::" የነህምያን ተሃድሶን የማምጣት ትልቅ ፍላጎት በመመልከት እንጀምራለን:: የእግዚአብሄርን ቤት በዋናነት የመጠበቅ ሃላፊነት የነበራቸው ካህናቱ እና ሌዋውያኑ ልክ እንደ ቅድመ አያቶቻቸው እነርሱም በፍጥነት ኃጢአትን ፈፀሙ::

ታሪክ ራሱን የሚደግምበት ሁኔታ አለ:: የቅድመ አያቶቻቸው ኃጢአት ተጠልቶ ብዙም ሳይቆይ ተከታዩ ትውልድ ተመሳሳይ ኃጢአትን ሲሰራ እንመለከታለን:: የእግዚአብሄር

ህዝብ ከስህተቱ የሚማረው መቼ ነው? ራሳችንን “መቼ ነው ከስህተታችን የምንማረው?” ብለን እስከምንጠይቅ ድረስ ይህንን ጥያቄ ሌሎችን መጠየቅ ቀላል ነው፡፡ ኃጢአት ወደ አለም ሁሉ ገብቷል፡፡ ማንኛውም ፍጥረት የሰው ልጆችን ጨምሮ በኃጢአት ተበክሏል፤ክፋት እና ውድመት በአለም ውስጥ ተበራከተ፡፡ ይሁን እንጂ እግዚአብሄር ልክ ርህሩህ አባት ህፃን ልጁ መኪና ወደሚበዛበት መንገድ ሲሮጥ እንዲመለስ በፍቅር እንደሚጣራ ሁሉ እግዚአብሄርም ህዝቡ ወደ እርሱ እንዲመለሱ ይጠራል፡፡

የእርሱ ለሆኑት የእግዚአብሄር የፍቅር ጥሪ እንዴት ታላቅ ነው! ምንም እንኳን የእስራኤላውያ አባቶች እና ቅድመ አያቶች አመፀኞች እና የማይታዘዙ ቢሆኑም እግዚአብሄር ግን በርህራሄ እና በምህረት ተገለጠ፡፡ ይህ የአመፀኝነት እና አለመታዘዝ እሽክርክሪት እንደገና ቀጠለ፡፡

የእነርሱ አንገተ - ደንዳና ባህሪይ የእግዚአብሄርን ህግ ላለመስማት መወሰናቸው ያጠፋው ራሳቸውን ነው፡፡ ይሁን እና እግዚአብሄር ከ70 አመታት በኂላ ለአብረሃም የገባውን የተስፋ ቃል አስታውሶ ከምርኮ ምድር ነፃ አወጣቸው፡፡

እግዚአብሄር ፃዲቅ ነው፡፡ እርሱ የተስፋ ቃሉን የሚያስታውስ እና በታሪክ መካከል ለህዝቡ ምንጊዜም መልካምን በማድረግ የሚተጋ አምላክ ነው፡፡ እኛ የተቤዠነው በእየሱስ ክርስቶስ ፅድቅ ነው፡፡ በእርሱ ፅድቅ እና ቅድስና እኛ ከሞት እና ከዲያብሎስ እጅ አምልጠን በህይወት አለን፡፡ እኛን ውድ እና ቅዱስ በሆነው በገዛ ደሙ ገዝቶናል፡፡ ይህንን ያደረገው ደግሞ ከእርሱ ጋር በእግዚአብሄር መንግስት ውስጥ ለዘላለም እንድንኖር ነው፡፡ የእርሱ የማዳን ስራ ዛሬም ቀጥሏል፡፡ ሰዎች ሁሉ ወደ እርሱ እንዲመለሱ ጥሪውን ያቀርባል፡፡ የእርሱ ቅዱስ ፍላጎት ሰዎች ሁሉ እንዲድኑ እና እውነትን እንዲያውቁ ነው፡፡ አሁንም እንደገና በትህትና የምንለው ነገር “የእግዚአብሄር ፍቅር እንዴት ታላቅ ነው!”

የትምህርቱ ክለሳ

የእግዚአብሄር ፅድቅ የእኛ መቤዠት

ክለሳ

የምስራች! የእግዚአብሔር ፅድቅ የእኛ መቤዤት የሚለውን ጥናት አጠናቅቃችኋል፡፡ ከበርካታ የመፅሐፍ ቅዱስ ታሪኮች እና በታሪኮቹ ውስጥ ከተጠቀሱት ዋና ዋና ሰዎች ጋር ተዋውቃችኋል፡፡ አሁን ጊዜው የክለሳ ነው፡፡ ማስታወስ የሚገባችሁ ነገር ይህ ፈተና አይደለም ነገር ግን ያደረጋችሁን ጥናት እንደገና የምታስታውሱበትን እና ህይወታችሁን አቅጣጫ የምታስይዙበትን እድል የሚሰጥ ነው፡፡ መፅሐፍ ቅዱስን በአጠናችሁ ቁጥር ስለእግዚአብሄር እና ስለሰው ትክክለኛ ነገሮችን፣ መረጃን እና እውነትን ትማራላችሁ፡፡ በዚህ በ21ኛው ክፍለ ዘመን እንዴት እነዚህን እውነቶች በህይወታችሁ ላይ ተግባራዊ እንደምታደርጉ ተረድታችኋል፡፡

ቅድመ ምርኮ	ምርኮ	ድህረ ምርኮ
ታሪክ	ታሪክ	ታሪክ
ዋና ገፀ-ባህሪይ (ያት)	ዋና ገፀ-ባህሪይ (ያት)	ዋና ገፀ-ባህሪይ (ያት)
እውነት/አስተውሎ	እውነት/አስተውሎ	እውነት/አስተውሎ
	ታሪክ	ታሪክ
	ዋና ገፀ-ባህሪይ (ያት)	ዋና ገፀ-ባህሪይ (ያት)
	እውነት/አስተውሎ	እውነት/አስተውሎ
		ታሪክ
		ዋና ገፀ-ባህሪይ (ያት)
		እውነት/አስተውሎ

ፀሎት

ጌታ ሆይ አንተ ፅድቅህን አሳይተሃል፡፡ ይህንን ያደረከው ለህዝብህ ለእስራኤል ትክክለኛ ተግባር ስለሆነ ነው፡፡ ምንም እንኳን እነርሱ ቢበድሉህም አንተ እነርሱን ይቅር ብለህ በርህራሄ ተገልጠህ የእነርሱ የነበረ ነገር ግን እነርሱን በማይወዱ ሰዎች ተይዞ ወደ ነበረው ወደ አገራቸው እንዲመለሱ አድርገሃል፡፡ ጌታ ሆይ አንተ በፅድቅህ ለህዝብህ መሪዎችን ፧ብርታትን እና ፅናትን በመስጠት የፈረሰውን ቤተመቅደስ እና የእየሩሳሌም ቅጥርን እንዲሰሩ አስችለሃል፡፡ እነርሱ ከባርነት ምድር ወደ አገራቸው በውርደት ሲመለሱ አንተ ግን የሚያስፈልጋቸውን ሁሉ አሟላህላቸው፡፡ አንተ እነርሱን አርነት እንዳወጣህ እኔንም ከአሰረኝ ነገር ሁሉ ነፃ አውጥተኸኛል፡፡ በፅድቅህ እኔን ተቤዠተሃል፡፡ እኔን ነፃ አውጥተህ በአለም ውስጥ ነፃ እና ይቅር የተባለ ሰው ሆኜ እንድኖር አድርገሃል፡፡ እኔ ለአንተ ክብርና ምስጋናን አቀርባለሁኝ፡፡

ተጨማሪ ትምህርቶችን ከፈለጋችሁ በነፃ ከሚከተለው

የድህረ - ገፃችን ማግኘት ትችላላችሁ

የእግዚአብሄር ሰላም ከሁላችሁ ጋር ይሁን!